

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Σε εξέλιξη ο ψυχρός πόλεμος

Ενώ θεωρείται σχεδόν δεδομένη η επιστροφή σε μια νέα εκδοχή του Ψυχρού Πολέμου, το πλησιέστερο ανάλογο του στην παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε εξέλιξη. Το στοιχειοθετούν συλλήψεις στελεχών επιχειρήσεων, απειλές και ανησυχία για το άγνωστο που κρύβεται πίσω από αυτά. Στόχος η κυριαρχία στην παγκόσμια οικονομία μέσω της τεχνολογίας 5G. **Σελ. 13**

ΕΛΛΑΔΑ

Αυξήθηκε ο τζίρος των μεγάλων

Ο τζίρος στο εμπόριο αυξάνεται, αλλά η «πίτα» δεν κατανέμεται ομοιόμορφα μεταξύ «μικρών και μεγάλων». Το άνοιγμα της ψαλίδας γίνεται ολοένα και μεγαλύτερο προς όφελος των δεύτερων. Η αλλαγή που συντελείται τα τελευταία χρόνια στο εμπόριο με την κυριαρχία αλυσίδων και πολυκαταστημάτων επιβεβαιώνεται από την ετήσια έκθεση της ΕΣΕΕ. **Σελ. 16**

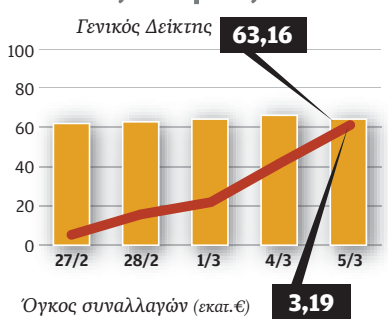

ΤΑ ΒΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΤ

Δάνεια και πάγωμα επιτοκίων

Η ΕΚΤ δεν θα βιαστεί να αποφασίσει κατά πόσον είναι αρκετά σοβαρή η επιβράδυνση της οικονομίας της Ευρωζώνης ώστε να αλλάξει τη νομισματική της πολιτική, σύμφωνα με έρευνα του Bloomberg. Ωστόσο, προβλέπεται πως θα αναγκαστεί να χορηγήσει νέα δάνεια προς τις τράπεζες και θα μεταθέσει χρονικά την αύξηση των επιτοκίων δανεισμού. **Σελ. 12**

Δείκτης & Ογκος του ΧΑΚ

www.pancyprianinsurance.com

ΠΑΓΚΥΠΡΙΑΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ
Κέντρο Αθηνών, Κέντρο Αθηνών, Κέντρο Αθηνών

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΙΧΑΗΛ ΛΑΝΤΑ

Επεκτείνεται σε Ελλάδα και Ισραήλ η LandasColour

Ανοιγματα στο εξωτερικό επιχειρεί η εταιρεία LandasColour Ltd, μετά την επιτυχία που σημειώνει στην κυπριακή αγορά. Πρώτοι σταθμοί δραστηριοποίησης η Ελλάδα και το Ισραήλ. Για τη δεκάχρονη πορεία της LandasColour Ltd και τις προοπτικές που διανοίγονται μιλά στην «Κ» ο εκ των διευθυντών της εταιρείας Μιχάλης Λάντας. **Σελ. 8**

Ενα «αυγό» αξίας 30 εκατ. δολαρίων

Στο ράφι ενός ανυποψίαστου αγοραστή βρισκόταν πάνω από μία δεκαετία ένα βασιλικό αυγό Fabergé αξίας 30 εκατ. δολαρίων. Ο τυχερός κάτοχος του Fabergé το είχε αποκτήσει σε υπαίθρια αγορά στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Μη γνωρίζοντας την προέλευσή του, είχε πληρώσει 14.000 δολάρια υπολογίζοντας μόνον την αξία του βάσει του ονόματος και των πολύτιμων λίθων που το κοσμούν. **Σελ. 9**

Η Βουλή παγώνει την αγορά αυτοκινητών

Πτωτική τάση στις εγγραφές οχημάτων καθώς καθυστερεί η απόφαση για ρύπους και φόρο κατανάλωσης

Δέσμια της Βουλής έχει καταστεί η αγορά αυτοκινητών, καθώς οδηγείται από αναβολή σε αναβολή το νομοσχέδιο για τα τέλη κυκλοφορίας. Η τελευταία αναβολή δόθηκε την Παρασκευή 1η Μαρτίου, προκειμένου να δοθεί

χρόνος στα κόμματα να μελετήσουν τις τροπολογίες που κατατέθηκαν. Τα νομοσχέδια είναι στην ατζέντα της Ολομέλειας για την συνεδρία της 15ης Μαρτίου. Τα σημάδια κάμψης έχουν ήδη καταγραφεί στην αγορά αυτοκι-

νίτου όπως υπογραμμίστηκε και από βουλευτές, αλλά κυρίως από τους ίδιους τους εισαγωγείς. Ο κόσμος δεν αγοράζει αυτοκίνητα αφού περιμένει να δει τι θα γίνει. Τα τελευταία διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία είναι αυτά του Ια-

νουαρίου και καταγράφουν μείωση 6,4% στις εγγραφές σαλόνι οχημάτων σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2018. Σε δηλώσεις του στην «Κ» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκίνητων Οχημάτων Πέτρος

Κρασσάς αναφέρει ότι «έχει παγώσει η αγορά αυτοκινητών λόγω της καθυστέρησης που παρατηρείται στη Βουλή, αλλά και προηγούμενος στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης για την ετοιμασία του νομοσχεδίου». **Σελ. 3**

Σκληρό παζάρι της Amazon για λιγότερο φόρο

Με σκληρούς όρους διαπραγματεύεται η Amazon τους φόρους που καλείται να πληρώσει στις πολιτείες των ΗΠΑ, απειλώντας ακόμη και με την κατάργηση θέσεων εργασίας για να εξασφαλίσει ευνοϊκότερη μεταχείριση, σύμφωνα με τους New York Times. Προκύπτει δε, πως ο κολοσσός ηλεκτρονικού εμπορίου όχι μόνον δεν πληρώσε κανέναν φόρο στο ομοσπονδιακό κράτος των ΗΠΑ, παρά τον διπλασιασμό των κερδών του, αλλά έλαβε και επιστροφή 129 εκατ. δολαρίων. **Σελ. 9**

Στην... Αθήνα το τηλεφωνικό κέντρο Apple

Μέσω Teleperformance Hellas

Μέσα στα τελευταία πέντε χρόνια διπλάσιασε τον τζίρο της και αύξησε τους εργαζομένους της από 4.000 σε 8.000. Ο λόγος για την Teleperformance Hellas. Μεγάλο μέρος της τηλεφωνικής εξυπηρέτησης της Apple γίνεται από την Teleperformance Hellas στην Ελλάδα. **Σελ. 15**

Τα κίτρινα γιλέκα κόστισαν 15 δις.

Στα 15 δις. ευρώ υπολογίζεται το οικονομικό κόστος που επιβλήθηκε η γαλλική κυβέρνηση από τις μαζικές και παρατεταμένες διαδηλώσεις των «Κίτρινων Γιλέκων». Ο Υπουργός Οικονομικών ανακοίνωσε πως οι διαδηλώσεις των «Κίτρινων Γιλέκων» ανέκοψαν περίπου 0,2 ποσοστιαίες μονάδες από την ανάπτυξη το 6^ο τρίμηνο του 2018. Πρόκειται για απώλειες της τάξεως των 5 δις. ευρώ. **Σελ. 11**

ΑΝΑΛΥΣΗ Του HOLGER SCHMIEDING*

Δημοσιονομική χαλάρωση; Nein, danke

Αργά θα ανοίξει, επιτέλους, η Γερμανία το δημοσιονομικό πορτοφόλι της προκειμένου να αντιμετωπίσει την επιδεινούμενη επιβράδυνση της οικονομίας της; Η απάντηση είναι απλή: μην έχετε μεγάλες προσδοκίες. Από τύχη, θα υπάρξει το 2019 μια μέτρια δημοσιονομική ενίσχυση της τάξης του 0,3% με 0,4% του ΑΕΠ, καθώς η Γερμανία ενισχύει κάθε χρόνο τις δημόσιες επενδύσεις και τις κοινωνικές δαπάνες. Ωστόσο η πολιτική υποστήριξη για σημαντικά μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας πέραν αυτών εξακολουθεί να είναι πολύ περιορισμένη. Επιπλέον, η οικονομική λογική αυτής της επεκτατικής δημοσιονομικής στρατηγικής δεν είναι αρκούντως πειστική ώστε να εντυπωσιάσει αυτούς που αποφασίζουν στο Βερολίνο. Με την πρώτη ματιά, είναι προφανής η ανάγκη για κενήσιανικού τύπου μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας. Η παραγωγή της γερ-

μανικής βιομηχανίας συρρικνώνεται ήδη από το περασμένο καλοκαίρι και συνολικά η οικονομία έμεινε στάσιμη στα τέλη του 2018. Επιπλέον, οι περισσότεροι πρόδρομοι δείκτες όπως το επιχειρηματικό κλίμα και οι νέες παραγγελίες υποδηλώνουν πως είναι πιθανό να ενισχυθεί βραχυπρόθεσμα η ύφεση. Με το κόστος δανεισμού σε εξαιρετικά χαμηλό επίπεδο και δημοσιονομικό πλεόνασμα ίσο με το 1,7% του ΑΕΠ, η Γερμανία έχει την οικονομική άνεση να μειώσει τους φόρους ή να αυξήσει τις κρατικές δαπάνες. Οπότε, γιατί να μην πάρει το Βερολίνο ισχυρά μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας; Πάνω σπανίως περιπτώσεων, η Γερμανία δεν έχει ανάγκη από κενήσιανικού τύπου διαχείριση της ζήτησης για να προστατεύσει εργαζομένους και καταναλωτές από ακραίαστη κακουχία και από υπερβολικά πολλές εταιρικές χρεοκοπίες, διότι απλώς α-

φίνει τους αυτόματους σταθεροποιητές να κάνουν τη δουλειά τους. Χάρη στην έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού, οι γερμανικές επιχειρήσεις εξακολουθούν να απασχολούν τους υπαλλήλους τους ακόμη και κατά τη διάρκεια παροδικής ύφεσης της ζήτησης. Το 2009, στη διάρκεια της μεγαλύτερης οικονομικής κρίσης των τελευταίων 60 ετών όταν το πραγματικό ΑΕΠ είχε συρρικνωθεί κατά 5,6%, η Γερμανία δεν είχε βασιστεί μόνο στους αυτόματους σταθεροποιητές. Είχε υπάρξει δημοσιονομική χαλάρωση ύψους περίπου 1% του ΑΕΠ (25 δις. ευρώ), που περιόρισε την ύφεση, σε μεγάλο βαθμό μέσω της επιδότησης αγοράς νέων αυτοκινήτων (5 δις.), επιπλέον δημοσίων επενδύσεων (4 δις.), μείωσης της φορολογίας εισοδήματος (5 δις.) και της φορολογίας της εργασίας (3 δις.), αλλά και ενίσχυσης των επιδοτήσεων για εργάτες που είχαν ανα-

γκαστεί να εργάζονται λιγότερες ώρες (4,5 δις.). Στην περίπτωση που αντιμέτωπιζε σήμερα η Γερμανία μια ανάλογη καταστροφή, θα υπήρχαν ισχυρά επιχειρήματα υπέρ της λήψης ανάλογων μέτρων ενίσχυσης της οικονομίας. Ωστόσο, στην περίπτωση πιο περιορισμένων ανάπτυξης, προβλέπουμε ρυθμό ανάπτυξης 0,8% το 2019, σημαντικά χαμηλότερο από την επικρατούσα άποψη περί ρυθμού ανάπτυξης 1,2% ή μέτριας ύφεσης, ως πούμε της τάξης του 1% του ΑΕΠ, οι αυτόματοι σταθεροποιητές επαρκούν ώστε να μην πληγούν σημαντικά η απασχόληση και το εισόδημα των εργαζομένων. Ο δημοσιονομικός ακτιβισμός δεν είναι δημοφιλής στη Γερμανία. Αν δεν υπάρξει προφανής ανάγκη, όπως το 2009, η Γερμανία δεν θα ακολουθήσει τον δρόμο του Κέντς. Η αύξηση των δημοσίων επενδύσεων συνήθως αποδίδει έπαιτα από μεγάλο

χρονικό διάστημα. Αντιθέτως, η μείωση της φορολογίας επιτυγχάνεται πολύ πιο γρήγορα, όμως ούτε αυτό το μέτρο τυχάνει σημαντικής υποστήριξης στη Γερμανία, που ανησυχεί για το ύψος του δημοσίου χρέους. Μάλιστα, στη δημόσια συζήτηση που διεξάγεται, η είδηση περί επιβράδυνσης της οικονομίας προκάλεσε περισσότερα αιτήματα για επίδειξη δημοσιονομικής πειθαρχίας. Αν υποχωρήσουν οι εμπορικές εντάσεις, σταθεροποιηθεί η Κίνα και αποφευχθεί το Brexit, όπως θεωρούμε πως θα γίνει, οι παράγοντες που οδήγησαν τη γερμανική βιομηχανία σε ύφεση θα πάψουν να υπάρχουν και το γερμανικό ΑΕΠ θα ανακάμψει χωρίς να υπάρχει η ανάγκη για μέτρα ενίσχυσης της οικονομίας.

*Ο κ. Holger Schmieding είναι επικεφαλής οικονομολόγος της Berenberg Bank.

“BDO. What matters to you, matters to us”

Audit | Tax | Compliance | Restructuring and insolvency | Fund Services

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΝΔΡΕΑ Α. ΑΝΑΡΕΟΥ

Όταν η φύση χαμογελά

Μέσα σε τρεις μήνες η εικόνα μας άλλαξε ριζικά. Από τις πενιχρές ποσότητες νερού στα φράγματα και τη λάσπη στον πάτο που τους έμεινε, βρέθηκαν σχεδόν όλα να είναι υπερχειλισμένα με φρέσκο νερό να ρέει άφθονο σε ποταμούς και ρυάκια. Τι και αν οι καταρράκτες είναι τεχνητοί το θέαμα είναι πραγματικά εντυπωσιακό!

Η νέα ατράχυν έφερε τον κόσμο στη Φύση να την απολαύσει. Σε τέτοιο βαθμό που μαθαίνουμε πως στήθηκαν και τα γνωστά παρελκόμενα κυπριακών δημόσιων συναθροίσεων: καζάντι, σνακ μπαρ και λοιπά «παναυρκώτικα»... Είπε και κάποιος φίλος στα social media, «...χωρικάτικον είναι... να πηγαίνεις να θωρείς υπερχειλίσεις φραγμάτων τζάι να παίζεις καζάντι पास τον τοίκο της υπερχειλίσης...»!

Η δε αναμονή της υπερχειλίσης του φράγματος του Α-σπρόκρεμμου έγινε το θέμα των ημερών, λες και αναμέναμε με αγωνία την προσεχλήνωση του πρώτου μας διαστημολιού με το οκτακέλες του πλήρωμα για να ανοίξουμε σαμπάνιες «να του πιτήσουμε»! Δεν υπήρχε τέτοιο πράγμα...!

Άρξισαν και οι πρώτες δορυφορικές λήψεις από το Google Earth να δείχνουν την Κύπρο αντί σαν χρυσοκαφετί φύλλο ριγμένο στο σκοτεινό πελάγο, σαν ένα νησί φυτεμένο στη μέση του Αμαζονίου! Ήρθε καπάκι και η είδηση πως το «Γλαύκος» μπορεί δυνητικά να μας εξασφαλίσει ενεργειακά για καμιά δεκαετία χρόνια και μπαίνει σε ένα ποσό πως ξαφνικά αποφάσισε ο Θεός να ασχοληθεί και λίγο μαζί μας.

Ωραία λοιπόν, με εξαίρεση 2-3 φραγματάκια που είναι ακόμη σε χαμηλή στάθμη και τον Κούρη που βρίσκεται κοντά στο 70% πληρότητας, τα υπόλοιπα είναι σχεδόν όλα υπερχειλισμένα. Και μην υποτιμάτε τον Κούρη στο 70%. Το ποσοστό αυτό είναι σε πραγματικούς όρους μεγαλύτερο της συνολικής χωρητικότητας του Ασπρόκρεμμου και της Ευρέτου που είναι το δεύτερο και τρίτο μεγαλύτερο φράγμα αντίστοιχα.

Οι συνεχείς ροές νερού, οι συνεχείς βροχοπτώσεις και η παρουσία χιονιών στις ορεινές περιοχές εξασφαλίζουν πως η γη έχει ξεδιψάσει, έχει εμπλουτιστεί ο υδροφόρος ορίζοντας και μαζέψαμε νερό για αρκετό χρονικό διάστημα. Ό,τι καλύτερο για τη γεωργία μας και την Φύση μας. Αν συνεχιστούν φυσικά για ακόμα λίγο διάστημα δεν αποκλείεται να δούμε να φυτρώνουν και τροπικά φυτά από μόνα τους! Προς το παρόν βλέπουμε μολόχες να έχουν αγγίξει τα 2μ ύψους!

Αυτό που ακολουθεί τις ευεργετικές βροχοπτώσεις είναι φυσικά η πολυαναμενόμενη Άνοιξη. Φέτος θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι να διαχειριστούμε και κάποια ανεπιθύμητα γεγονότα. Όλη αυτή η πηγή ζωής που φέτος μας ήρθε απλόχερα, θα φέρε μαζί της και πολλά έντομα, τρωτικά και ερπετά. Πρέπει να γίνει ενημέρωση στον κόσμο για το τι μέτρα προφύλαξης θα πρέπει να πάρει έτσι ώστε να αποφευχθούν καταστάσεις που δύνανται να θέσουν τη δημόσια υγεία και ασφάλεια σε κίνδυνο.

Επίσης, τα χόρτα που δίνουν τόση ομορφιά σήμερα, αύριο θα είναι η αιτία για εύκολο ξέσπασμα πυρκαγιάς. Θα πρέπει να προγραμματιστούν έγκαιρα αποψιλώσεις και ξεχόρτισμα σε ιδιωτικό, τοπικό και γενικό επίπεδο.

Τέλος, μου δημιουργήθηκε μια απορία: Αν φέτος με αυτές τις βροχοπτώσεις υπερχειλίσαν τα φράγματα μέσα μετά από 6-7 χρόνια ανομβρίας και οι ειδικοί συστήνουν προσοχή από τις υπερχειλίσεις αυτές, τι θα γίνει αν του χρόνου έχουμε τις ίδιες ακριβώς βροχοπτώσεις; Πώς θα διαχειριστούμε όλους αυτούς τους όγκους νερού που θα βγαίνουν εκτός φραγμάτων από πολύ νωρίς;

Ένα απλό ερώτημα θέτω – ιδιαίτερα για όσους έχουν επέλθει σε παρυφές ποταμών, χειμάρρων, εντός αρκαδικών κλπ. Φέτος τη γλυτώσαμε επειδή είχαμε άδειους υδατοφράκτες...

Ο Ανδρέας Α. Ανδρέου, MRICS είναι CEO, APS Andreou Property Strategy - Chartered Surveyors.

ΑΡΘΡΟ / Του ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΕΛΛΙΣ

Αλαζονεία και πολιτική

Η εξουσία έχει την τάση να διαφθείρει και η απόλυτη εξουσία διαφθείρει απόλυτα. Όσοι επικαλούνται τη γνωστή ρήση του λόρδου Ακτον το κάνουν εστιαζόμενοι στην οικονομική διαφθορά, αλλά ένας πολιτικός ηγέτης και το περιβάλλον του κρίνονται και για τη γενικότερη συμπεριφορά τους.

Κάποιοι μιλούν και κινούνται σαν να είναι υπεράνω όλων. Εκπέμπουν μια αλαζονική αυτοπεποίθηση που ενοχλεί και ενίοτε προκαλεί. Αυτό ισχύει τόσο για κάποιους που ήδη βρίσκονται στην εξουσία και απολαμβάνουν το κατά Χένρι Κισινγκερ «ισχυρότερο αφοροδισιακό» όσο και για άλλους που αισθάνονται ότι θα την αποκτήσουν σύντομα.

Ο ηγέτης και οι συνεργάτες του οφείλουν να σέβονται τους πολίτες. Οχι μόνον τους οπαδούς και υποστηρικτές τους, και κατ' επέκταση ψηφοφόρους τους, αλλά όλους. Και τους άλλους, που συχνά κλίνουν υπέρ ενός ηγέτη ή κόμματος, αλλά παραμένουν σκεπτικοί, ίσως αναποφάσιστοι.

Πρέπει να σέβονται και τους αντιπάλους. Διότι και αυτοί είναι κομμάτι της κοινωνίας. Και είναι απλώς αντίπαλοι, πολιτικοί ή απλοί πολίτες, όχι εχθροί.

Συνήθως, η ζωή είναι πολύ πιο συνθήκη από ό,τι θέλουν οι επικοινωνιολόγοι της κάθε πλευράς να μας πείσουν ότι είναι. Δεν είναι τα πράγματα «άσπρη-μαύρη». Δεν διαθέτει η μια πλευρά το αλάθητο. Όλοι έχουν πλεονεκτήματα. Το θέμα είναι πώς τα αξιοποιούν προς όφελος της κοινωνίας, της οικονομίας και, τελικά, της χώρας.

Οι πολίτες δεν μας χρωστάει. Εμείς ή, πιο σωστά, εσείς που κυβερνάτε ή θέλετε να κυβερνήσετε τους χρωστάτε. Και όταν σας τιμωρο με την ψήφο και την εμπιστοσύνη τους, οφείλετε να τους υπηρετείτε. Με ταπεινότητα, όχι με έπαρση.

Και όσοι σας ασκούν κριτική, ιδιαίτερα όταν αυτή είναι καλόπιστη και μετριοπαθής και χωρίς παρωπίδες –που σημαίνει ότι μπορεί να αποδοκιμαστεί και οικειοδομητική–, είναι προς το δικό σας συμφέρον να την ακούσετε και να τη λάβετε υπόψη. Ίσως σας βοηθήσει να διορθώσετε λάθη. Μην βιάζεστε να την απαξιώσετε ή να την απορρίψετε. Η αναγνώριση λαθών –και η προθυμία διόρθωσής τους– αποτελεί αρετή, όχι αδυναμία.

Η υπερηφάνια είναι κακός σύμβουλος. Πολύ κακός. Το έχουμε ζήσει με παλαιότερους. Το βλέπουμε με τους σημερινούς. Το διαπιστώνουμε και με κάποιους από τους επίδοξους. Για όλους ισχύει αυτό που έχει πει ο Αβραάμ Λίνκολν: «Αν θες να δοκιμάσεις τον χαρακτήρα ενός ανθρώπου, δώσ' του εξουσία». Φυσικά, υπάρχουν, πάντα και παντού, οι φωτεινές εξαιρέσεις.

ΟΜΗΡΟΥ & ΣΕΒΕΡΗ

Αν ο Steve Jobs ήταν Κυπραίος και η... ππάλα του Φούλη

Γράφει ο ΟΝΑΣΑΓΟΡΑΣ

Με επιτυχία στέφθηκαν οι επαίρες που είχαν στο Λονδίνο ο HealthY και ο Νίκος Χριστοδουλίδης. Μάλιστα ο HealthY επιστρέφει στο νησί με μια επιτυχία μεγάλων που ο Άντρος θα δυσκολευτεί να επικρίνει...

Η Τερέζα Μεί, σύμφωνα με όσα δήλωσε ο ίδιος ο HealthY, του επανέλαβε τη θέση ότι "η Βρετανία δεν θα επιθυμούσε να συνεχίσει το ρόλο της ως εγγυητρια δύναμη". Τώρα αν η υπόσχεση υπάρχει σε κάποιο πρακτικό κι αν αυτό είναι γραπτό ή... ηχητικό, θα σας γελώσω.

Στη δημοσιότητα θα δοθεί σήμερα το πόρισμα της Ερευνητικής Επιτροπής για το Συνεργασισμό. Ο Κωστάκης αποφάσισε να την δώσει στη δημοσιότητα παρά το ότι αρχικά είχε δηλώσει πως ενδοχόμενως να δημοσιοποιείται τμηματικά. Κάποιοι υποστηρίζουν πως οι έντονες επικρίσεις που ακούστηκαν και γράφτηκαν στα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης έπεισαν τον Γενικό Εισαγγελέα να την δώσει στη δημοσιότητα και να... ησυχάσει. Πολλοί είναι αυτοί που αναμένουν με αγωνία τη δημοσιοποίηση για να αρχίσουν το ψάξιμο. Αποστολή τους είναι ο εντοπισμός στις 800 σελίδες του πορίσματος των πολιτικών και ποινικών ευθυνών που προανήγγειλε ο πρόεδρος της Επιτροπής κ. Αρέστη...

Μέσω Twitter... διέγραψε το Υπουργείο Μικρών, άλλως Φούλης τον δημοτικό σύμβουλο του ΔΗΣΥ στη Λάρνακα Γεώργιο Λακκοτρήνη.

Ο Λακκοτρήνης με ένα απαράδεκτο σχόλιο κατά των Παφίων έλεγε: "Οι μόνιμοι γνήσιοι τουρκόκρατες της Κύπρου είναι οι Παφίτες! Και αν γνωρίζεις ιστορία, οι Τ/Κύριοι ήταν Παφίτες που αλλαξοπίστησαν για να σώσουν τις περιουσίες τους! Τουρκόκρατορη, δηλαδή." Διατήρησα αυτούσια την ορθογραφία του... ποιητή.

Ο Φούλης τα πήρε στο κρανίο με την ανάρτηση και έγραψε στο αγα-

«Έχουμε και εμείς έναν πρίγκιπα στην Κύπρο, γνωρίζετε;»

ημένο του Twitter: "Η ανάρτηση του Γ. Λακκοτρήνη δεν έχει θέση στον πολιτικό λόγο του ΔΗΣΥ. Σεβαστή η διαφορετική άποψη αλλά ανεπίτρεπτος ο ρατσιστικός λόγος. Θα προτείνω αύριο στο Εκτελεστικό Γραφείο την διαγραφή του". Στο τσακ μπαμ!

Δδικα ο Δημοτικός Σύμβουλος διέγραψε τα περί τουρκόκρατων και επανήλθε με νέα ανάρτηση στην οποία έκανε ολική επαναστροφή. Όπως έγραψε και όλοι τον πίστεψαν: "Η εκτίμηση μου προς τους

Παφίτες είναι πέρα από δεδομένη. Η αναφορά μου σε μια εκδοχή της ιστορίας ότι κάποιοι Κύριοι την περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας γνήσιοι Οθωμανοί να να γλυτώσουν τις περιουσίες των δεν είχε καμία πρόθεση να πλήξει τους αγαπητούς μου Παφίτες. Απολογούμαι εάν δημιουργήθηκε κάποια εικόνα. Σίγουρα, ούτε το εννοούσα ούτε το πιστεύω". Ήταν όμως πολύ αργά. Το πούλιν επέτρεψε που λαλούν και στα χωριά της Πάφου. Ο Πάφιος Φούλης πήρε την ππάλα του και αναμενό-

μενο ήταν να πέσουν κεφάλια. Έτσι και ένα. Έτσι και για την τιμή της... ππάλας.

Στον χορό των τουϊτεράδων μπήκε και ο πρίγκιπας Νικόλαος ζήτωνας από τον Λακκοτρήνη να απολογηθεί. Ας σημειωθεί πως τα... τουϊτερικά ξίφη Νικόλα-Φούλη διασταυρώνονται για δεύτερη φορά τις τελευταίες ημέρες. Την πρώτη φορά έγινε με αφορμή τη νομοθεσία για πτυχίο ή δίπλωμα που πρέπει να διαθέτουν οι διευθυντές ξενοδοχείων. Ο πρίγκιπας

Νικόλαος αφού υπέδειξε πως το νομοσχέδιο για το οποίο αντέδρασε ο Φούλης το είχε ετοιμάσει η κυβέρνηση και το ενέκρινε ο ΔΗΣΥ, έγραψε: "Καμία διάθεση δεν έχουμε να λειτουργούμε σαν διαιτητές μεταξύ του @DISY και της κυβέρνησης του @DISY. Βρείτε τα πρώτα αναμεταξύ σας".

Είχε προηγηθεί το Tweet του Φούλη που έλεγε:

"Η κυπριακή Βουλή θα έλκεινε και την #Apple λόγω ακαταλληλότητας του Steve Jobs. Χωρίς πτυχίο πως του επέτρεψαν οι Αμερικανοί να γίνει διευθυντής ο αγράμματος..."

Αν ο Steve Jobs ήταν Κυπραίος... πιθανόν η Apple να έφτιαχνε σουβλάκια και όχι iPhone...

Μια χαρά τα πάει ο υπουργός Άμυνας Σάββας Αγγελίδης με τις υπογραφές Άμυνας της Γαλλίας και της Γερμανίας. Και με τις δύο κυρίες, υπάρχει "καταληκτική χιμεία", όπως μου αποκάλυψε πηγή μου που γνωρίζει.

Η ίδια πηγή διερωτήθηκε σε πόσους θα παρέχει στρατιωτικές διευκολύνσεις η Κύπρος, όταν στο νησί βρίσκονται η Βρετανία και η Ελλάδα, νόμιμα, η κατοικική Τουρκία παράνομα, η Γαλλία, η Ρωσία, το Ισραήλ, οι ΗΠΑ, και πιθανόν η Γερμανία και η Αίγυπτος...

"Είμαστε από μόνη μας μια πολυεθνική δύναμη και ούτε το ΝΑΤΟ χρειαζόμαστε, ούτε άλλη συμμαχία" ανέφερε χαμογελώντας. Απ' όσα πάντως μαθαίνω η αμυντική συμφωνία με την Γαλλία "πάει από το καλό στο καλύτερο" και πολύ σύντομα θα έχουμε ανακοινώσεις και το κυριότερο, έργα.

ΚΟΝΙΖ: Με ανακούφιση άκουσαν στον Λόφο την είδηση για την επιθυμία του Σερ Ντέιβιντ Νικολσον να παραιτηθεί από την προεδρία του ΟΚΥΝΥ. Αληθεύει πως ο HealthY αμέσως μετά την επιστροφή του την Πέμπτη θα επιληφθεί της αντικατάστασης του Νικολσον; Η ονοματολογία πάντως άρχισε αν και κάποιοι λένε πως η θέση είναι "κρατημένη"...

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑΡΙΟ

Του ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΚΟΥΡΟΥΠΑΚΗ

Μια δυστοπική ιστορία της Churchill από την Open Arts

«Πόλεμος, κτήρια καίγονται, υπάρχουν φανατικοί. Στα κτήρια κλεισμένοι, στο μικρό δωμάτιο όπου δεν υπάρχει νερό, δεν υπάρχει αρκετό οξυγόνο, ο Μικ και η Βίβιαν ασφυκτιούν»...

Η παράσταση από την OPEN ARTS «not not not not Enough Oxygen» της Caryl Churchill είναι επίσης μέρος του project ΣΕΖΟΝ Γυναίκες: 2019 - 2021, το οποίο έχει στόχο να εξετάσει την κυρίαρχη αφήγηση για τη θέση της γυναίκας στην κοινωνία μέσα από την τέχνη του θεάτρου. Η Caryl Churchill είναι από τις πιο σημαντικές Βρετανίδες συγγραφείς θεάτρου. Το «not not not not Enough Oxygen» είναι από τα πρώτα της έργα και γράφτηκε το 1971, αρχικά για το ραδιόφωνο.

Οι βασικοί χαρακτήρες είναι ο Μικ και η Βίβιαν που ζουν στο Londons σε ένα σύμπλεγμα κατοικιών, σε ένα δυστοπικό τοπίο στο μέλλον, οι οποίοι αναμένουν τον Κλοντ, τον διάσημο και πλούσιο γιο του Μικ, τη μόνη τους ελπίδα. Εκτός του συμπλέγματος είναι σχεδόν αδύνατη η επιβίωση και μόνη λύση είναι ο εγκλεισμός στα διαμερίσματά τους. Ο Κλοντ δεν είναι απλώς πλούσιος, είναι το από το παράδειγμα του χάματος μεταξύ πλουσίων και φτωχών, είναι η ελπίδα τους για μια καλύτερη ζωή. Ο χώρος του Space διαμορφώθηκε κατάλληλα, μου λέει η σκηνοθέτρια Αθηνά Κάσιου, για να υποδεχθεί τους θεατές με ένα σκηνικό που θα μεταφέρει το κοινό ακριβώς στο σύμπαν του Londons και στο διαμέρισμα του Μικ και της Βίβιαν. «Είναι σημαντικό», σημειώνει η Αθηνά «να ζήσει ο θεατής στον κόσμο που ζουν οι χαρακτήρες».

Η Caryl Churchill έγραψε το έργο το 1971 και όπως μου λέει η Αθηνά Κάσιου, το έργο έχει να κάνει με την ευθύνη που έχουν οι άνθρωποι σε όσα συμβαίνουν, τι σημαίνει να είσαι μόνιμος σε θέση παταρπητή. «Ουσιαστικά, στο έργο γίνεται

Η παράσταση από την OPEN ARTS «not not not not Enough Oxygen» της Caryl Churchill είναι επίσης μέρος του project ΣΕΖΟΝ Γυναίκες: 2019 - 2021 κάνει πρεμιέρα σήμερα Τετάρτη 6 Μαρτίου.

λόγος για το τι συμβαίνει αν δεν αντιδράσουμε σε όσα βλέπουμε».

Η παράσταση αυτή είναι σημαντικό που εντάσσεται στις δράσεις της «Σεζόν», αφού η Caryl Churchill είναι από τις συγγραφείς που εμπλέκουν τον ρόλο του φύλου στα έργα της, καθώς και την ανισότητα, τη βία και το πώς οι άνθρωποι μπορούν να διαπραγματευτούν εν τη ενόψει, «ενδιαφέρει την Churchill να δείξει πως ένας άντρας και μια γυναίκα μπορούν να συνεργαστούν για το κοινό τους όφελος, ως ίσοι. Στο έργο αυτό θα δούμε τη μητέρα να αντιμετωπίζει την παράσταση με εντελώς διαφορετικό τρόπο απ' ό,τι ο πατέρας». Αυτό που κάνει πολύ σημαντική

την Churchill είναι ότι θίγει κοινωνικά ζητήματα εκφράζοντάς τα μέσα από μια οικογένεια και μέσα από ένα πολύ προσωπικό τρόπο και η Αθηνά τονίζει ότι αυτό που είναι πολύ όμορφο στα έργα της είναι ότι ο θεατής μπορεί νιώσει εύκολα τα ερωτήματα που τίθενται στην παράσταση, «δεν είναι μία εγκεφαλικά εξάσκηση».

Αυτή η μεταφορά του κλίματος του Londons και η ιστορία των βασικών χαρακτήρων που ίσως αντικατοπτρίζεται αριστοτεχνικά στην οικογένεια του καθένα μας, βοήθησε την Αθηνά Κάσιου, αφού η σχέση με το κοινό μπορεί να κτιστεί εύκολα με το κείμενο που είχε, άρα

και οι ηθοποιοί θα εργαστούν γνωρίζοντας ότι το κοινό θα ακούσει το κείμενο. Κοινό, κείμενο και ηθοποιοί κατά κάποιο τρόπο λοιπόν συμπράττουν, «δημιουργείται θεατρική πράξη. Ο στόχος μας είναι να ζωντανέψει αυτή η ιστορία και να ενεργοποιηθεί το κοινό με πολλούς, συναισθηματικά και αναπτύσσοντας κριτική σκέψη». Η Αθηνά τονίζει ότι το θέατρο έχει να κάνει με τον άνθρωπο, άρα επί σκηνής βλέπουμε ανθρώπινες συμπεριφορές και πώς αυτοί αντιδρούν σε διαφορετικές συνθήκες.

Το έργο ακόμη και σήμερα αφορά, και όπως λέει η Αθηνά Κάσιου «μακάρι να μη μας αφορούσε σήμερα αυτό της το έργο. Η Churchill έχει το χάρισμα να είναι προφητική, αλλά δυστυχώς είναι επίκαιρο και η πραγματικότητα με την οποία μας φέρνει αντιμέτωπους είναι πολύ έντονη και σήμερα.

Έχει ενδιαφέρον να σημειώσουμε ότι η μετάφραση του έργου έγινε μέσα στην ομάδα, με τους ηθοποιούς και τη σκηνοθέτρια επί το έργον: «Όσο κάναμε πρόβες και όσο ξεκαθάριζαν οι σκέψεις μας, τόσο βρίσκαμε τις λέξεις. Μετά και αγωνία μας πάντα είναι να διαθέσουμε όσο πιο πιστά γίνεται αυτό που θα ήθελε και η Churchill.»

Πληροφορίες

Στην παράσταση παίζουν οι Σπύρος Σταυρινίδης, Αντωνία Χαράλαμπος, Νίκος Μόνης σε σκηνοθεσία Αθηνάς Κάσιου. Σκηνοκ/Κοστούμια Λύδρας Μανδρίδου. Σχεδιασμός φωτισμού Καρολίνας Σπύρου, σχεδιασμός ήχου Αντρέα Τρακωνίτη. Σε μετάφραση από τους Αθηνά Κάσιου και Αντωνία Χαράλαμπος.

Παραστάσεις έως 26 Μαρτίου, κάθε Τετάρτη, Πέμπτη, Παρασκευή και Σάββατο 8:30 μ.μ. SPACE, Κωστή Παλαμά 12, τηλέφωνο 96500767, www.openartstheatre.com

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Ιδιοκτησία

«Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΚΔΟΣΗ ΚΥΠΡΟΥ ΛΤΔ»

Εκδίδεται σε συνεργασία και μετά από άδεια της εταιρείας ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ Α.Ε.

Διευθύνων Σύμβουλος: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΛΟΤΤΙΔΗΣ • Διευθυντής: ΑΝΔΡΕΑΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ
Αρχισυντάκτης: ΜΙΧΑΗΛΣ ΤΣΙΚΑΛΑΣ • Υπεύθυνος Ατελές: ΠΑΝΤΕΑΣ ΔΑΜΙΑΝΟΥ

Νίκου Κρανιδιώτη 7Ε, 3ος όροφος, 2411 Έγκωμη, Λευκωσία, Κύπρος
e-mail: info@kathimerini.com.cy Τηλ.: 22472500 Fax: Σύνταξη +357 22472540
Fax: Διαφημιστικό Τμήμα - Μικρές Αγγελίες +357 22472550

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ η αναδημοσίευση, αναπαραγωγή, διασκευή ή απόδοση του περιεχομένου της εφημερίδας με οποιονδήποτε τρόπο, χωρίς προηγούμενη γραπτή άδεια του εκδότη.

Διευθυντής: ΑΛΕΞΗΣ ΠΑΠΑΧΑΛΑΣ • Διεύθυνση συντάξεως: ΚΩΣΤΗΣ ΦΑΦΟΥΤΗΣ - ΝΩΤΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Δέσμια της Βουλής η αγορά αυτοκινήτου

Πτωτική τάση στις εγγραφές οχημάτων, εν αναμονή της απόφασης για ρύπους και φόρο κατανάλωσης

Της **ΜΑΡΙΑΣ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Μέχρι την τελευταία στιγμή, λίγο πριν από την έναρξη της συνεδρίας της Ολομέλειας την Παρασκευή 1η Μαρτίου, κατατίθεντο οι τροπολογίες των κομμάτων επί του νομοσχεδίου για τα τέλη κυκλοφορίας των αυτοκινήτων. Έτσι το αίτημα της ΕΔΕΚ, διά του Μαρину Σιζόπουλου, για αναβολή στην ψηφοφορία των νομοσχεδίων ώστε να δοθεί ο απαραίτητος χρόνος εξέτασης όλων των τροπολογιών, δεν μπορεί παρά να θεωρηθεί ως λογικό αν και η αναβολή επιδείνωσε την κακή εικόνα στην αγορά. Προηγήθηκαν τρεις μήνες από την ημερομηνία έναρξης της συζήτησης των νομοσχεδίων για τον φόρο κατανάλωσης και τα τέλη κυκλοφορίας, διάστημα το οποίο δεν ήταν φαινοί αρκετό ώστε η Βουλή να καταλήξει και να προχωρήσει είτε στην ψήφιση είτε στην καταψήφιση των νομοσχεδίων. Ως εκ τούτου, η νέα καθυστέρηση μπορεί να ξενίσει εισαγωγείς οχημάτων και επιδοχούς αγοραστές, δεν ήταν όμως παρά το κερασάκι στην τούρτα σε μια σειρά χειρισμών και έλλειψης αποφασιστικότητας που επέδειξαν Κυβέρνηση και Βουλή στο θέμα, μάλιστα στις αντιδράσεις των πρωταγωνιστών της αγοράς. Εξάλλου, η αδράνεια στην αγορά για την οποία μιλούν εμφαντικά βουλευτές και εισαγωγείς, θα μπορούσε να αποφευχθεί εάν το νομοσχέδιο κατετίθετο με την μορφή του κατεπιείγοντος. «Ο κόσμος δεν αγοράζει αυτοκίνητα, ή δεν τα εκτελωνίζει μέχρι να ξεκαθαρίσει το τοπίο», ανέφερε χαρακτηριστικά την Παρασκευή ο πρόεδρος του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου. Ο Δημοκρατικός Συναγερμός επιρρίπτει ευθύνες στην Κυβέρνηση και φέρνει ως παράδειγμα περιπτώσεις αλλαγής της φορολογίας σε άλλα προϊόντα που πέρασαν αυθιμερόν, προτού προλάβει η αγορά να αντιδράσει. Το αντίθετο δηλαδή με το τι συμβαίνει στην αγορά αυτοκινήτων. «Δεν νοείται και δεν υπάρχει κοινοβούλιο στον κόσμο στο οποίο κατατίθεται θέμα για κατάργηση του φόρου κατανάλωσης ή τροποποίηση ή αύξηση του φόρου κατανάλωσης και δεν ζητείται να τεθεί ως κατεπείγουσα», είπε ενώπιον της Ολομέλειας ο Αβέρωφ Νεοφύτου.

Τα νομοσχέδια είναι στην ατζέντα

Το νομοσχέδιο των τελών κυκλοφορίας στην βάση προτύπου εκπομπής ρύπων δεν είναι μόνο θέμα που άπτεται της αγοράς αυτοκινήτων, αλλά συνδέεται άμεσα με τις περιβαλλοντικές υποχρεώσεις της Κύπρου έναντι της ΕΕ. Σημειώνεται ότι για τα αυξημένα επίπεδα αιωρούμενων σωματιδίων στην ατμόσφαιρα, το 33% οφείλεται στις μεταφορές.

Τα τελευταία διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία είναι αυτά του Ιανουαρίου και καταγράφουν μείωση 6,4% στις εγγραφές σαλόνι οχημάτων σε σχέση με τον αντίστοιχο μήνα του 2018.

της Ολομέλειας για την συνεδρία της 15ης Μαρτίου και εκεί αναμένεται να κλείσει και ο κύκλος της αναμονής της αγοράς. Φυσικά υπάρχει πάντα το ενδεχόμενο μιας νέας αναβολής, όμως αναμένεται ότι τα δεδομένα της αγοράς δεν θα αφήσουν περιθώριο για κάτι τέτοιο.

Κάμψη στην αγορά

Τα σημάδια κάμψης έχουν ήδη καταγραφεί στην αγορά αυτοκινήτου όπως υπογραμμίστηκε και από βουλευτές αλλά κυρίως από τους ίδιους

τους εισαγωγείς αυτοκινήτων. Πολύ απλά, ο κόσμος δεν αγοράζει αυτοκίνητα αφού περιμένει να δει τι θα γίνει. Σε δηλώσεις του στην «Κ» ο πρόεδρος του Συνδέσμου Εισαγωγέων Μηχανοκίνητων Οχημάτων Πέτρος Κρασάς περιγράφει ότι «έχει παγώσει η αγορά αυτοκινήτου λόγω της καθυστέρησης που παρατηρείται στην Βουλή, αλλά και προηγούμενος στο στάδιο της δημόσιας διαβούλευσης για την ετοιμασία του νομοσχεδίου». Φυσικά οι επιπτώσεις στην αγορά ήταν λογικό επίδομο. Είναι φυσικό ότι αυτός που θέλει να αγοράσει αυτοκίνητο θα περιμένει να ξεκαθαρίσει το τοπίο και μετά να αποφασίσει τις κινήσεις του. Μείωση στις νέες εγγραφές αυτοκινήτων είχε σημειωθεί τον Ιανουάριο. Συγκεκριμένα ενεγράφησαν 3.947 οχήματα τον φετινό Γενάρη σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2018 και ποσοστιαία η μείωση ήταν στο 4,3%. Στην περίπτωση των σαλόνι αυτοκινήτων οι εγγραφές μειώθηκαν κατά 6,4% τον πρώτο

μήνα του έτους. Συγκεκριμένα ενεγράφησαν 3.257 σαλόνι αυτοκίνητα σε σύγκριση με 3.481 τον Ιανουάριο του 2018. Πρόκειται όμως για αυτοκίνητα τα οποία είχαν παραγγελθεί την περίοδο πριν από τον Δεκέμβριο και άρα η μείωση τους δεν μπορεί να αποδοθεί στο θέμα των νομοσχεδίων. Καταγράφεται ωστόσο μια τάση, η οποία δεν μπορεί να αντιστραφεί στα στοιχεία Φεβρουαρίου όπως εξηγούν πηγές στην «Κ». Τα επίσημα στοιχεία αναμένονται από την Στατιστική Υπηρεσία τις επόμενες μέρες. Εκεί θα δοθεί και η ξεκάθαρη εικόνα του βαθμού που η στασιμότητα στην Βουλή έχει μπλοκάρει την αγορά αυτοκινήτου.

Οι τροπολογίες

Οι όποιες αντιρρήσεις έχουν εκφραστεί φαίνεται να έχουν συγκεραστεί στο νομοσχέδιο για τον φόρο κατανάλωσης. Καταγράφονται φυσικά οι ενστάσεις του ΑΚΕΛ που κάνει λόγο για κλιμακωτή φορολόγηση, ωστόσο οι βουλευτές στην επιτροπή οικονο-

μικών κατέληξαν στο να γίνει ο φόρος μπενενικός. Άρα, λοιπόν, δεν καταργείται ο φόρος κατανάλωσης αλλά μπενενίζεται και αυτό έχει κυρίως αξία τεχνική, καθώς σε περίπτωση κατάργησης του, δημιουργείται θέμα με τον ΦΠΑ. Οι διαφωνίες των βουλευτών που συνοδεύτηκαν με τις τροπολογίες επικεντρώνονται όμως στο νομοσχέδιο για την αλλαγή στα τέλη κυκλοφορίας και λόγω αυτού δεν προχωρά ούτε το θέμα του φόρου κατανάλωσης. Υπενθυμίζεται ότι τα δύο νομοσχέδια είναι συνδεδεμένα με σχετική έκθεση των Υπουργείων Οικονομικών και Μεταφορών. Άρα ενώ θα μπορούσε να περάσει ο φόρος κατανάλωσης και να αποδεσμευτεί μέρος τουλάχιστον της αγοράς, αυτό δεν μπορεί να γίνει. Τώρα, όσον αφορά τις τροπολογίες για τα τέλη κυκλοφορίας, έχουν κατατεθεί από ΔΗΚΟ, ΔΗΣΥ, Κίνημα Οικολόγων και ΕΔΕΚ. Καταγράφεται η συμπίεση ΔΗΣΥ-ΔΗΚΟ και του βουλευτή των Οικολόγων Χαράλαμπος Θεοπέμπτου.

Τι προνοεί το νομοσχέδιο

Βάσει του νομοσχεδίου, στα πετρελαιοκίνητα οχήματα ή τα οχήματα διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας το πετρέλαιο, που εντάσσονται στο πρότυπο Euro 5a και Euro 5b τα τέλη κυκλοφορίας καθορίζονται στα 250 ευρώ. Στην περίπτωση των οχημάτων τύπου euro 4 το τέλος κυκλοφορίας αυξάνεται στα 300 ευρώ από τα 250 για τα βενζινοκίνητα ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας την βενζίνη. Όσον αφορά τα πετρελαιοκίνητα ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας το πετρέλαιο, το νέο τέλος κυκλοφορίας έχει αυξηθεί από τα 500 στα 600 ευρώ. Σημειώνεται ότι euro 4 πρότυπο εκπομπών εφαρμόζεται σε αυτοκίνητα ηλικίας από το 2005 μέχρι το 2009. Με το ίδιο τέλος θα επιβαρύνονται και αυτοκίνητα με προγενέστερο πρότυπο euro ή εκτός προτύπου. Το πρότυπο EURO5 μεταφράζεται σε οχήματα ηλικίας από Σεπτέμβριο 2009- Αύγουστο 2014. Υπενθυμίζεται ότι το τέλος κυκλοφορίας θα είναι μπενενικό για τα αυτοκίνητα με πρότυπο εκπομπών EURO 6c και EURO6d, τόσο για τα βενζινοκίνητα/ υβριδικά όσο και για τα πετρελαιοκίνητα/υβριδικά. Στην περίπτωση άλλου EURO 6, τότε το πετρελαιοκίνητο, ή διπλής προώσεως με μία εκ των πηγών ενέργειας το πετρέλαιο θα επιβαρυνθεί με τέλος κυκλοφορίας 100 ευρώ, ενώ εδώ έρχεται η τροπολογία του ΔΗΚΟ για μπενενισμό του τέλους στην περίπτωση του euro 6a και 6b. Επιπλέον στην κατηγορία 5b, για αυτοκίνητα από το 2014 δηλαδή, η τροπολογία αφορά αντί 100 ευρώ η βενζίνη και 250 το πετρέλαιο, η τροπολογία του ΔΗΚΟ αφορά μπενενικό τέλος για την βενζίνη και 50 το πετρέλαιο. Αυτοκίνητα με πρότυπο εκπομπών euro 6 είναι αυτοκίνητα ηλικίας πέντε χρόνων (Σεπτέμβριος 2014- 31 Αυγούστου 2018). Αυτοκίνητα με πρότυπο εκπομπής Euro 6c είναι τα αυτοκίνητα Σεπτεμβρίου 2019 μέχρι Αύγουστο 2020. Η Βουλή κατέληξε επίσης στην μείωση της χρέωσης της μάζας εκπεμπόμενου διοξειδίου του άνθρακα σε γραμμάρια ανά χιλιόμετρο του μηχανοκίνητου οχήματος. Συγκεκριμένα για μέρος μάζας μεγαλύτερο των 150 (gr/km) και μικρότερο ή ίσο των 180 (gr/km), ο συντελεστής μειώνεται από τα 6 ευρώ στα 5 ευρώ ανά γραμμάριο. Για μέρος της μάζας μεγαλύτερο των 180 (gr/km) το ποσό μειώνεται από τα 12 στα 10 ευρώ.

50

years
1969-2019

|

Κρατάμε την Κύπρο σε Κίνηση

Για 5 δεκαετίες, προμηθεύουμε υψηλής ποιότητας ανταλλακτικά, ελαστικά, εργαλεία και τεχνικό εξοπλισμό, φροντίζοντας να διατηρούνται σε άριστη κατάσταση τα οχήματα στους δρόμους της Κύπρου.

Ως η μεγαλύτερη εταιρεία ανταλλακτικών αυτοκινήτων στην Κύπρο, με πάνω από 250 άτομα προσωπικό, 12 κέντρα πωλήσεων, μέσα από ένα άρτιο δίκτυο διανομής, φέρνουμε καθημερινά στην αγορά ό,τι χρειάζεται ένα όχημα για να βρισκείται σε κίνηση.

Σήμερα θέτουμε τις βάσεις και βάζουμε πλώρη για τις επόμενες δεκαετίες.

IN BUSINESS AWARDS 2018

ΒΡΑΒΕΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ

📍 Καντάρας 54, Καϊμακλί, 1037 Λευκωσία

🌐 www.chrkapodistrias.com

✉ info@chrkapodistrias.com

☎ 22436101

Αναβαθμίζει και πουλά η Remu

Βαρύ παραμένει το φορτίο που έχει, καθώς για ακόμα μία φορά η έκθεσή της σε ακίνητα είναι μεγάλη

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Μεγάλο παραμένει το φορτίο των ακινήτων που έχει να διαχειριστεί η Remu, η Μονάδα Διαχείρισης Ακινήτων της Τράπεζας Κύπρου. Ωστόσο, η επένδυση αυτή φαίνεται να αποδίδει. Η Διεύθυνση Διαχείρισης Ακινήτων της Τράπεζας Κύπρου ανέλαβε ακίνητα ύψους 117 εκατ. ευρώ που περιλαμβάνουν κόστος κατασκευής, στο 4ο τρίμηνο τους 2018. Σε ποσοστά μεταφράζεται σε αύξηση κατά 29% σε τριμηνιαία βάση, ενώ συνολικά, ανέλαβε ακίνητα ύψους 428 εκατ. ευρώ για το έτος 2018, μέσω συμφωνιών ανταλλαγής χρέους με ακίνητα (debt to asset). Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της τράπεζας για το έτος 2018, ολοκληρώθηκαν μέσω της Remu πωλήσεις ακινήτων ύψους 42 εκατ. ευρώ στο 4ο τρίμηνο του 2018, ποσό σχεδόν διπλάσιο σε σύγκριση με 28 εκατ. ευρώ το 3ο τρίμηνο του 2018. Για το 2018 στο σύνολό του, ολοκληρώθηκαν πωλήσεις ύψους 196 εκατ. ευρώ, φέρνοντας κέρδη από αυτές τις ενέργειες ύψους 33 εκατ. ευρώ. Αναλύοντας όμως τα α-

Όπως πληροφορείται η «Κ» από τις Αρχές, ευρωπαϊκές και μη, αναμένονται κάποιες πρόσθετες προβλέψεις της τάξης του 10% πάνω στα ακίνητα που έχουν μείνει αδιάθετα.

ποτελέσματα και τους σχετικούς πίνακες, φαίνεται πως στο 2017 η Τράπεζα είχε ακίνητα 57 εκατ. ευρώ υπό κατασκευή, ενώ το 2018 αξία των υπό κατασκευή ακινήτων ανερχόταν μόλις στο 1 εκατ. Από τα στοιχεία αυτά συνάγεται το συμπέρασμα πως η Τράπεζα εφαρμόζει κατά κόρον το νόμο που της επιτρέπει να αναβαθμίζει, να ενοικιάζει και να αποπερατώνει ακίνητα τα οποία έχει στην κατοχή της και κρίνει πως πρέπει να προχωρήσει σε τέτοιες ενέργειες. Πριν περάσει ο νύμφος στα τέλη του 2016, υπήρχε δυστοκία στην οποία διαχείριση ακινήτων τα οποία είχαν περάσει στην κατοχή τους οι τράπεζες, πόσω μάλλον στο να αποπερατώσουν τα ημιτελή. Συγκεκριμένα για τα ημιτελή ακίνητα, τα τραπεζικά ιδρύματα θεωρούσαν πως θα βελτιωθούν οι προοπτικές πώλησής τους,

Η Τράπεζα Κύπρου εφαρμόζει κατά κόρον το νόμο που της επιτρέπει να αναβαθμίζει, να ενοικιάζει και να αποπερατώνει ακίνητα τα οποία έχει στην κατοχή της και κρίνει πως πρέπει να προχωρήσει σε τέτοιες ενέργειες.

κάτι που όπως αποδεικνύεται, ήταν σωστό.

Κατά το 2018, η Remu προχώρησε σε εκτέλεση αγοραπωλητήριων συμφωνιών με συνολική τιμή συμβολαίου ύψους 238 εκατ. ευρώ, ήτοι 656 ακίνητα.

Επιπρόσθετα, τα αποτελέσματα δείχνουν πως η Τράπεζα υπέγραψε αγοραπωλητήριες συμφωνίες για πωλήσεις ακινήτων με τιμή συμβολαίου ύψους 106 εκατ. ευρώ. Τον Νοέμβριο 2018, η Τράπεζα υπέγραψε συμφωνία για τη διάθεση όλου του ποσοστού συμμετοχής της στις επενδυτικές μετοχές του Επενδυτικού Ταμείου Cyreit Variable Capital Investment Company PLC, η οποία είχε ως αποτέλεσμα ζημιά επανεκτίμησης ύψους 14 εκατ. ευρώ κατά το 3ο τρίμηνο του 2018, η οποία σχετίζεται με ακίνητα και άλλα εισπρακτέα. Η πώληση της

Cyriet που είχε 21 εμπορικά ακίνητα, πήγαν στην Εθνική Παναγία ΑΕΕΑΠ έναντι 149 εκατ. ευρώ, συναλλαγή η οποία είχε ως αποτέλεσμα ζημιά επανεκτίμησης ύψους 14 εκατ. ευρώ κατά το τρίτο τρίμηνο 2018 για την Τράπεζα Κύπρου. Δεν αποκλείεται στο επόμενο διάστημα να δημιουργηθεί άλλο Ταμείο όπως η Cyriet, ώστε να αποφορτιστεί μερικώς η Remu και να μπορέσει να λάβει περισσότερα ακίνητα μέσω debt to asset. Η ολοκλήρωση της πώλησης τελεί υπό τη λήψη όλων των εποπτικών εγκρίσεων και αναμένεται να ολοκληρωθεί αρχές του 2ου τριμήνου 2019.

«Κολλημένη» στο 1,5δισ.

Τέλος του 2018, η Remu διαχειριζόταν ακίνητα αξίας 1,5 δισ. ευρώ, ε-πιπρόσθετα από ακίνητα ύψους 166

εκατ. της Cyriet. Από τα οποία, τα 908 εκατ. ευρώ, αντιστοιχούν σε γη (οικόπεδα και αγροτεμάχια). Πάνω από το 95% των οικοπέδων και των αγροτεμαχίων είναι στην Κύπρο, φτάνοντας τα 896 εκατ. ευρώ, γη αξίας 8 εκατομμυρίων ευρώ βρίσκεται στην Ελλάδα, ενώ 4 εκατ. ευρώ γης βρίσκεται στην Ρουμανία. Τα γραφεία και τα εμπορικά ακίνητα φτάνουν τα 279 εκατ. ευρώ, με αυτά εντός Κύπρου να φτάνουν τα 228 εκατ. ευρώ, 44 εκατ. είναι στην Ελλάδα, ενώ 7 εκατ. ευρώ αξίας στην Ρουμανία.

Η REMU διαθέτει και πολλά οικιστικά. Συγκεκριμένα, ακίνητα αξίας 164 εκατ. ευρώ βρίσκονται στην Κύπρο και ακίνητα αξίας 25 εκατ. διαθέτει στην Ελλάδα. Οι βιοτεχνίες και οι βιομηχανίες φτάνουν τα 118 εκατ. ευρώ. Στην Κύπρο έχει 80 εκατ., ενώ στην Ελλάδα 38 εκατ. ευρώ. Όσον αφορά

στα ξενοδοχεία, διαθέτει μόνο στην Κύπρο, αξίας 35 εκατ. ευρώ.

Προβλέψεις

Απαράλλακτη πτυχή του νομοσχεδίου που παρέμεινε και έπειτα από την τροποποίησή του, ήταν το χρονικό περιθώριο που έχουν τα τραπεζικά ιδρύματα να κρατούν τα ακίνητα. Το ανώτατο χρονικό διάστημα που μπορούν να είναι στην κατοχή τους παραμένουν τα τρία χρόνια, ενώ στην περίπτωση που δεν καταφέρουν οι τράπεζες να πωλήσουν την περιουσία που απέκτησαν, αποστέλλουν επιστολή προς την Κεντρική Τράπεζα της Κύπρου και λαμβάνουν κάποια μικρή περίοδο παράτασης. Όπως πληροφορείται η «Κ» από τις Αρχές, ευρωπαϊκές και μη, αναμένονται κάποιες πρόσθετες προβλέψεις πάνω στα ακίνητα που έχουν μείνει αδιάθετα, της τάξης του 10%.

Πρώτο ραντεβού του 2019 με τον S&P

Το ποδορικό των αξιολογήσεων για την κυπριακή οικονομία θα ανοίξει ο Standard and Poor's την Παρασκευή. Ο ίδιος Οίκος που έβαλε την Κύπρο εντός του επενδυτικού χάρτη (επισήμως) τον Σεπτέμβριο του 2018. Ο S&P αναβάθμισε την μακροπρόθεσμη πιστοληπτική ικανότητα της Κύπρου από το BB+ στο BBB-, αφήνοντας παράλληλα τις προοπτικές της οικονομίας σε σταθερές. Οι βραχυπρόθεσμες πιστοληπτικές αξιολογήσεις της Κύπρου αναβαθμίστηκαν από B, σε A-3.

Αναλυτές εκτιμούν πως η Κύπρος έχει ισχυρό μομέντομ και θα αναβαθμιστούν περαιτέρω την κυπριακή οικονομία ή έστω θα θέσουν τις προοπτικές σε σταθερές. Ανέφεραν στην «Κ» ότι τα δεδομένα είναι ακόμα καλύτερα από αυτά του Σεπτεμβρίου του 2018, με τις τράπεζες να είναι ισχυρά κεφαλαιοποιημένες. Σχολίασαν δε, πως το πρόγραμμα ΕΣΤΙΑ είναι προ των πυλών, ενώ οι ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί θα έρθουν περίπου σε ένα εξάμηνο.

Ο αναλυτής του αμερικανικού Οίκου, κατά την έκθεση που συνόδευε την αναβάθμιση, σχολίαζε πως η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ θα κινηθεί κατά μέσο όρο στο 3% το 2019 - 2021 και η αύξηση της κατανάλωσης θα επιβραδυνθεί, καθώς τα νοικοκυριά - όπως πιστεύει - θα διοχετεύουν μεγαλύτερο μερίδιο του διαθέσιμου εισοδήματός τους για εξυπηρέτηση των χρεών τους. Αναφορικά με το δημόσιο χρέος, ο S&P σημειώνει πως θα αρχίσει να μειώνεται από το 2019, φτάνοντας αίσως στο 90% σε τρία χρόνια, το 2021.

Μετά το διαχωρισμό της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας, την μεταφορά του «καλόν» της κομμάτιού στην Ελληνική Τράπεζα, την πώληση μεγάλου πακέτου ΜΕΔ της Τράπεζας Κύπρου ύψους 2,7 δισ. ευρώ στο επενδυτικό ταμείο Apollo Global Management και την μεταφορά 400 εκατ. ευρώ από τον ισολογισμό της Alpha Bank Κύπρου σε όχημα ειδικού σπού (SPV) βγήκαν εκτός τραπεζικού συστήματος 9 και πλέον δισ. ευρώ. Αυτό ήταν αρκετό για να αξιολογηθεί ο S&P ότι η Κύπρος αξίζει να βρίσκεται στην επενδυτική βαθμίδα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΡΟΥΓΚΑΛΑΣ

Ποντάρει και στην εγχώρια αγορά η RCB Bank

Αλλάζει το μοντέλο του International Banking και γι' αυτή, αλλά όχι του International Lending

Του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΡΟΥΓΚΑΛΑ

Η RCB Bank στρέφεται και στην εγχώρια τραπεζική ενώ μέχρι σήμερα ήταν εν πολλοίς επικεντρωμένη στους «affluent» πελάτες εσωτερικού. Οι βασικοί πυλώνες της στρατηγικής όπως η ίδια έχει ανακοινώσει, είναι η περαιτέρω επέκταση στην εγχώρια αγορά, με αύξηση του δανειακού χαρτοφυλακίου σε επιχειρήσεις, η στοχευμένη διεθνής ιδιωτική τραπεζική, καθώς και τεχνολογικές επενδύσεις για την ανάπτυξη καινοτόμων τραπεζικών προϊόντων για τους πελάτες. Η RCB Bank συνεργαζόταν μέχρι στιγμής με «affluent» πελάτες, δηλαδή με ιδιώτες που δεν έχουν ιδιαίτερες οικονομικές δυσκολίες, όμως όπως έχει ήδη διαρρεύσει, θέλει να μπει και στην αγορά του οικιστικού δανεισμού. Σήμερα, το 86% της πελατειακής βάσης της RCB Bank αποτελείται από κατοίκους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου, με τους πελάτες της τράπεζας που είναι κάτοικοι Κύπρου να ανέρχονται στο 64%, ενώ ο αριθμός των πελατών που είναι κάτοικοι Ρωσίας αποτελούν το 9% της συνολικής βάσης. Είναι γεγονός πως έχει μικρύνει το International Banking (διεθνής τραπεζική IBU) για όλες τις τράπεζες, κυρίως για να γίνει καλύτερη διαχείριση ρίσκων. Στο πλαίσιο της παρουσίας της νέας στρατηγικής στους επιχειρηματικούς εταίρους χθες, κατέστη σαφές πως αν και το International Banking στην Κύπρο δέχεται πιέσεις για όλες τις τράπεζες, άρα και αναπόφευκτα και για την RCB Bank, το κομμάτι που αφορά το International Lending (διεθνείς δανειοδοτήσεις) θα συνεχίσει να υπάρχει. Συγκεκριμένα, για την RCB, καλύπτει το 35% των συνολικών δανειοδοτήσεων, δεν πρόκειται να σταματήσει και διαχωρίστηκε από την ευρύτερη έννοια του International Banking και τις πιέσεις που δέχεται. Σύμφωνα με τα όσα επιώθηκαν κατά την παρουσίαση, οι ευκαιρίες δεν είναι πάρα πολλές πλέον στον τομέα του International

Ο επικεφαλής του τμήματος εταιρικού δανεισμού της RCB Bank Χριστόφορος Στυλιανίδης τόνισε πως η οικονομία βρίσκεται σε καλό επίπεδο.

Η τράπεζα, όπως τονίστηκε, έχει κάτω από 1% Μν Εξυπηρετούμενα Δάνεια και κεφάλαια πέραν του 20%.

Banking, ωστόσο εάν η τράπεζα τον διαχειριστεί σωστά, βγαίνει πολύ καλό αποτέλεσμα. Αναφορικά με τα κέρδη που φέρνει ο τομέας του IBU, τονίστηκε πως στο σύντομο μέλλον θα υπάρξει μια μικρή κάμψη, λόγω της διαφοροποίησης του μοντέλου. Πριν από το

2013 όπως σχολιάστηκε, όλες οι τράπεζες είχαν 300 και 400 άτομα προσωπικό σε αυτό τον τομέα, ενώ πλέον είναι ζήτημα αν υπάρχουν 200 υπάλληλοι. Συγκεκριμένα για την RCB Bank, τονίστηκε πως θα επηρεάσει την κερδοφορία της σε πολύ μικρό βαθμό η αλλαγή του μοντέλου του IBU και δεν ανησυχεί διόλου την Τράπεζα. Εξάλλου η τράπεζα, όπως τονίστηκε, έχει κάτω από 1% Μν Εξυπηρετούμενα Δάνεια και κεφάλαια πέραν του 20%.

Καλό επίπεδο

Λαμβάνοντας το λόγο ο επικεφαλής του τμήματος εταιρικού δανεισμού της RCB Bank Χριστόφορος Στυλιαν-

ίδης τόνισε πως η οικονομία βρίσκεται σε καλό επίπεδο, αφού έχει αναβαθμιστεί από τους Οίκους Αξιολόγησης σε επενδυτική βαθμίδα και έτσι επιτυγχάνεται χαμηλότερο κόστος δανεισμού. Ωστόσο, ως πρόβλημα έθεσε το υψηλό δημόσιο χρέος, που πλέον βρίσκεται στο 105% και είναι ένα από τα ρίσκα της οικονομίας. Αναφορικά με τους τομείς της οικονομίας, όπως ο τουρισμός και ο τομέας των ακινήτων, ανέφερε ότι είναι τομείς που βαίνουν καλώς, ενώ για τον τομέα των ακινήτων συγκεκριμένα σημείωσε πως πρέπει να βρεθούν και άλλοι τομείς που να αποδίδουν τα αντίστοιχα. Όσον αφορά στην επένδυση για την έρευνα,

είπε πως επένδυσε η χώρα το 2017 στο 0,6% του ΑΕΠ, συγκρίνοντάς την με άλλες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης που επενδύουν στο 2,1% του ΑΕΠ τους. Ο επικεφαλής του τμήματος εταιρικού δανεισμού της RCB τόνισε από πλευράς του πως η Κύπρος έχει υψηλά επίπεδα Μν Εξυπηρετούμενων Δανείων, όπου το 51% εξ αυτών έχουν προβλέψεις.

Τέλος, σχετικά με παράγοντες αβεβαιότητας ανά το παγκόσμιο, ο κ. Στυλιανίδης έδειξε το Brexit, την διαμάχη Ηνωμένων Πολιτειών και Κίνας. Ως εγκώριους κινδύνους, έδειξε τις ψηλές τιμές των ακινήτων.

Οργανωτική δομή

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο του ΔΣ της Τράπεζας Παναγιώτη Λοιζίδη, η επιχειρηματική τραπεζική της RCB βρίσκεται πολύ ψηλά στις επιλογές των Κυπριακών εταιρειών. Παρουσιάστηκε την στρατηγική της Τράπεζας, ο κ. Λοιζίδης τόνισε πως η τράπεζα έχει αρχίσει ήδη να βελτιστοποιεί την οργανωτική της δομή και τις επιχειρηματικές διαδικασίες της, ώστε να ευθυγραμμιστούν με τους νέους στρατηγικούς της στόχους.

Όπως επισήμανε, η RCB διαρκώς ενισχύει την ψηφιακή τραπεζική και προσφέρει νέες καινοτόμες λύσεις ηλεκτρονικών πληρωμών για διευκόλυνση όχι μόνο των συναλλαγών των ιδιωτών αλλά και των επιχειρηματιών για την καλύτερη εξυπηρέτηση των δικών τους πελατών. «Αυτό εισπράττει μόνο τα θετικά σχόλια των πελατών και είμαστε περήφανοι για την υψηλή επιπέδου επαγγελματική εμπειρία που προσφέρουμε. Αξίζει επίσης να αναφέρω, ότι είμαστε η μοναδική τράπεζα στην Κύπρο, που έχει επενδύσει σε δικό της κέντρο και πλατφόρμα εκκαθάρισης καρτών με απευθείας συνδέσεις με τα διεθνή συστήματα πληρωμών, αξιοποιώντας εμπειρογνώμονες από την Κύπρο. Το 2018 η RCB άρχισε να προσφέρει τη νέα τραπεζική εφαρμογή κινητής τηλεφωνίας, κάρτα πολ-

υπληλών νομισμάτων καθώς και ψηφιακό πορτοφόλι».

Πολλές αλλαγές έγιναν κατά τη διάρκεια αυτών των πέντε ετών και τώρα οι κυπριακές τράπεζες διαφέρουν σαφώς από αυτό που ήταν πριν από την κρίση, ανέφερε χαρακτηριστικά ο κ. Λοιζίδης σχολιάζοντας την κυπριακή οικονομία. «Όπως είπε, πέντε χρόνια μετά τη κρίση, η κυπριακή οικονομία έχει ανακάμψει και αυτό αποδεικνύεται με την επιστροφή της Κύπρου στην επενδυτική βαθμίδα. «Αυτό αντικατοπτρίζει το τεράστιο έργο που επιτέλεσε η Πολιτεία, οι επιχειρηματίες και όλοι οι Κύπριοι για να ξεπεραστούν οι οδυνηρές συνέπειες», ανέφερε σχετικά.

Ο κ. Λοιζίδης τόνισε ότι η RCB βρίσκεται σε ισχυρή οικονομική θέση και έχει επιτύχει τον τίτλο της ασφαλέστερης τράπεζας για τρίτη συνεχή χρονιά. «Η ασφάλεια ήταν ανέκαθεν μια πολύ σημαντική έννοια για την οικονομία. Επιπρόσθετα, είμαστε υπερήφανοι για το γεγονός ότι είμαστε μια Ευρωπαϊκή Συστημική Τράπεζα, υπό την εποπτεία του Ενιαίου Εποπτικού Μηχανισμού (SSM)», υπογράμμισε.

Αναφορικά με το εποπτικό περιβάλλον, είπε πως είναι αρκετά πιεστικό. Αυτό αποτελεί μια πραγματικότητα σχολίασε, γνωστό στον επιχειρηματικό κόσμο, αλλά στην RCB, σύμφωνα με τον ίδιο, γίνεται αντιληπτή η μεγάλη αξία και σημασία που υπάρχει σε αυτό το θέμα, διότι τελικά μας καθιστά όλους χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ευρύτερο τομέα - ισχυρότερους και πιο ανθεκτικούς. Επιπλέον, συμπλήρωσε πως εκτός από τις παραδοσιακές λύσεις δανεισμού, υπάρχει μια μοναδική σειρά προϊόντων καταθέσεων, τα οποία είναι ευέλικτα και εκσυγχρονισμένα. «Ελπίζω και σταθερή μας πεποίθηση είναι ότι μπορούμε να συνεχίσουμε και να αναπτύξουμε περαιτέρω το ρόλο μας όχι μόνο ως τράπεζα αλλά και ως επιχειρηματικός συνεργάτης που θα σας βοηθήσει να επιτύχουν τους στόχους τους οι πελάτες», κατέληξε.

Με σταθερά βήματα η αυτονόμηση των δημόσιων νοσηλευτηρίων

Πού βρισκόμαστε σήμερα και ποιοι οι στόχοι
ενόψει της επικείμενης εφαρμογής του ΓεΣΥ

Του ΝΙΚΟΛΑ ΠΕΤΡΟΥ

Με σταθερά βήματα φέρεται να προχωρούν οι διαδικασίες ολοκλήρωσης της αυτονόμησης των δημόσιων νοσηλευτηρίων. Η αδήριτη ανάγκη που υπάρχει προκειμένου τα δημόσια νοσηλευτήρια να βρίσκονται σε μεγάλο βαθμό ετοιμότητας από τον ερχόμενο Ιούνιο, όταν τεθεί σε εφαρμογή η πρώτη φάση του ΓεΣΥ, ώστε να ανταποκριθούν στον όγκο ασθενών που θα τα επισκέπτονται, είναι κάτι που δεν αμφισβητεί καμία εκ των πλευρών. Παρόλο που η ενδονοσοκομειακή φροντίδα υγείας θα εισαχθεί στο Σύστημα Υγείας από τον Ιούνιο του 2020, αναμένεται να αυξηθεί ο αριθμός επισκεψιμότητας διότι μερίδα πολιτών πιθανώς να εγκαταλείψουν την ιδιωτική τους ασφάλεια με αφορμή την έναρξη καταβολής εισφορών για το ΓεΣΥ και θα αρχίσει να απευθύνεται για υπηρεσίες υγείας στον δημόσιο τομέα. Οπότε, βάσει αυτού του δεδομένου, αλλά και του ότι

**Η νέα πτέρυγα
του Γενικού Νο-
σοκομείου Λάρ-
νακας θα προ-
σθέσει πέραν
των 100 κρεβα-
τιών νοσηλείας.**

ήδη παρατηρείται μεγάλη συμφόρηση στα δημόσια νοσηλευτήρια, ο Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥπΥ) καλείται να ανατρέψει άμεσα αυτό το σκηνικό. Εξάλλου, δεν είναι διόλου τυχαίο που ο Γενικός Διευθυντής του ΟΚΥπΥ, Νίκος Πολύζος, κατά τη δημοσιογραφική διάσκεψη που παραχώρησε προ ημερών, ανέφερε πως στοχεύουν στην ολοκλήρωση του διαλόγου και των διαδικασιών των προσλήψεων μέχρι τον ερχόμενο Μάιο. Τόνισε δε ότι «την 1η Ιουνίου του 2019 θα είμαστε έτοιμοι σε ό,τι μας αναλογεί στην πρωτοβάθμια και στην εξωνοσοκομειακή φροντίδα υγείας και σίγουρα θα είμαστε έτοιμοι την 1η Ιουνίου 2020 και για τα νοσοκομεία μας».

Ενίσχυση κλινών

Κομβικές σημασίες είναι η άμεση ολοκλήρωση της νέας πτέρυγας του Γενικού Νοσοκομείου Λάρνακας μετά από μια σειρά αναβολών στην παράδοση του έργου. Η λειτουργία της νέας πτέρυγας θα προσθέσει 100 και πλέον κρεβάτια νοσηλείας, ενώ όπως αναφέρουν στον ΟΚΥπΥ θα εξετασθούν και οι υπόλοιποι χώροι του νοσοκομείου, οι οποίοι δεν επαρκούν για την εξυπηρέτηση των ασθενών. Σύμφωνα με δηλώσεις του Περιφερειακού Διευθυντή Λάρνακας – Αμμοχώστου του ΟΚΥπΥ, Γιώργου Καροτσάκη, το έργο αναμένεται να παραδοθεί το ερχόμενο καλοκαίρι, ενώ για πρώτη φορά έγινε απογραφή των περιουσιακών στοιχείων της περιφέρειας και προσπάθειες ανακίνησης των ιατρικών σε Αθηνών και Ορμύδεια. Σημειώνεται, ότι κατά την τελευταία έρευνα της Στατιστικής Υπηρεσίας για τα Νοσοκομεία και την Υγεία στην Κύπρο, διαφαίνεται πως το 2016 ο συνολικός αριθμός των νοσοκομειακών κλινών ήταν 2.918, με τις 1.562 εξ αυτών να λειτουργούν στον δημόσιο τομέα και τις 1.356 στον ιδιωτικό. Ο αριθμός ατόμων ανά νοσοκομειακή κλίνη για το 2016 υπολογίστηκε σε 291, ενώ ο αριθμός νοσοκομειακών κλινών

ανά νοσοκόμο ήταν 0,7. Σε αυτό το σημείο αξίζει να αναφερθεί πως η ενδυνάμωση του δημόσιου τομέα υγείας είναι κάτι που αναμένεται να παίξει καθοριστικό ρόλο για την ομαλή λειτουργία του ΓεΣΥ από τον Ιούνιο του 2020, δεδομένου ότι τα ιδιωτικά νοσηλευτήρια ξεκαθάρισαν πως δεν προτίθενται να ενταχθούν στο προτεινόμενο σχέδιο.

Επισκέψεις

Όσον αφορά τις επισκέψεις των ασθενών είναι γνωστό πως ο δημόσιος τομέας έχει τη δυνατότητα να ανταποκριθεί στο 50% των αναγκών και ο ιδιωτικός τομέας στο υπόλοιπο

Ο Οργανισμός Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας στοχεύει στην ολοκλήρωση του διαλόγου και των διαδικασιών για τις προσλήψεις μέχρι τον Μάιο του 2019.

50%. Από εκεί και πέρα, λόγω της οικονομικής κρίσης των τελευταίων ετών, η πλειοψηφία των πολιτών άρχισε να επιλέγει τον δημόσιο τομέα εξαιτίας του χαμηλού κόστους των υ-

πηρεσιών. Έτσι τα δημόσια νοσοκομεία καλούνται να εξυπηρετήσουν γύρω στο 80% των αναγκών και οι λίστες αναμονής των ασθενών να μακραίνουν κάθε χρόνο. Σύμφωνα

με έρευνα της Στατιστικής Υπηρεσίας κατά το 2016 πραγματοποιήθηκαν στα εξωτερικά ιατρεία των διαφόρων νοσοκομείων και κέντρων υγείας 1.796.654 επισκέψεις ασθενών, με το 49,3% εξ αυτών να αντιστοιχούν στα γενικά νοσοκομεία, το 3% στα αγροτικά νοσοκομεία και το 47,7% στα κέντρα υγείας. Μεταξύ των νοσοκομείων οι περισσότερες επισκέψεις πραγματοποιήθηκαν στα εξωτερικά ιατρεία του Γενικού Νοσοκομείου Λευκωσίας με ποσοστό 26,1%, ενώ ακολουθεί το Γενικό Νοσοκομείο Πάφου με ποσοστό 21,3%, το Γενικό Νοσοκομείο Λεμεσού με 19,2%, το Γενικό Νοσοκομείο Λάρνακας με 12,5%, το Νοσοκομείο Αρχ. Μακαρίου Γ' Λευκωσίας με 11,8% και το Γενικό Νοσοκομείο Αμμοχώστου με 9,1%. Σημειώνεται πως τα νοσοκομεία και κέντρα υγείας της Λευκωσίας, της Αμμοχώστου και της Πάφου είχαν μεγαλύτερο ποσοστό επισκέψεων εξωτερικών ασθενών σε σύγκριση με τον πληθυσμό της επαρχίας τους που ήταν 38,9%, 5,5% και 10,7% αντίστοιχα. Το αντίθετο συμβαίνει με τα νοσοκομεία και τα κέντρα υγείας της Λάρνακας και της Λεμεσού που είχαν μικρότερο ποσοστό επισκέψεων εξωτερικών ασθενών σε σύγκριση με το αντίστοιχο ποσοστό πληθυσμού της επαρχίας τους που ήταν 17% και 28% αντίστοιχα.

Αποχή νοσηλευτών από διάλογο

Αποχή από τον διάλογο σχετικά με τις δομές και το οργανόγραμμα των νοσοκομείων αποφάσισαν οι νοσηλευτές της ΠΑΣΥΔΥ. Παρά τις δηλώσεις του ΟΚΥπΥ ότι ο διάλογος για τα οργανογράμματα συνεχίζονται όπως έχουν σχεδιαστεί αρχικά και πως σε αυτόν συμμετέχουν όλοι οι εμπλεκόμενοι, οι νοσηλευτές της ΠΑΣΥΔΥ έχουν αντίθετη άποψη. Ο κλάδος νοσηλευτών της ΠΑΣΥΔΥ φέρεται να είναι δυσαρεστημένος με τον τρόπο τον οποίο ο ΟΚΥπΥ χειρίζεται τα ζητήματα, που άπτονται της αυτονομίας των νοσοκομείων και γενικά της μεταρρύθμισης του δημόσιου τομέα της υγείας. Όπως πληροφορείται η «Κ», η αποχή από τον διάλογο αποτελεί το πρώτο μέτρο αντίδρασης των νοσηλευτών, ενώ το διοικητικό συμβούλιο του κλάδου δεν αποκλείεται να αποφασίσει τη λήψη πρόσθετων μέτρων κατά την επόμενη συνεδρίασή του. Σύμφωνα με ανακοίνωση που εξέδωσε ο ΟΚΥπΥ, την ερχόμενη Παρασκευή έχει προγραμματιστεί στη Λάρνακα συνάντηση στην οποία θα παρουσιαστεί το γενικό πλαίσιο όπως είχε συμφωνηθεί στην παρουσία όλων. Προσθέτει δε, πως οι διαδικασίες των προσλήψεων προχωρούν όπως και τόσα άλλα για την πραγματική αυτονομία. «Είναι η ώρα της δουλειάς και της εντατικοποίησης των προπαθειών και θέλουμε πραγματικά συμμετόχους όλους για το ΓεΣΥ», καταλήγει ο ΟΚΥπΥ.

Σκέφτεσαι αυτοκίνητο;

Έλα στην Τράπεζα Κύπρου.

Επισκέψου οποιοδήποτε κατάστημα της Τράπεζας Κύπρου. Εάν είσαι συνδρομητής της 1bank μπορείς να κάνεις αίτηση και ηλεκτρονικά.

www.bankofcyprus.com.cy
800 00 800

Τράπεζα Κύπρου

ΑΠΟΨΗ / Του ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗ

Η αλήθεια για τις συστημικές τράπεζες

Οι εκθέσεις της Κομισιόν για την οικονομία έχουν ουσιαστική σημασία. Χωρίς επειδή αποκάλυπτον κάτι που δεν γνωρίζουμε. Περιγράφουν όμως όλα αποφεύγουμε να πούμε στον δημόσιο λόγο. Συνήθως είναι χρήσιμες επειδή διατυπώνουν «επίσημα» αλήθειες που κρύβουμε. Όπως ότι οι τράπεζες παραμένουν οι μεγάλοι ασθενείς της οικονομίας και επιπλέον αποτελούν παράγοντα που περιορίζει την ανάπτυξη.

Παρά τα όσα έχουν συμβεί τα τελευταία χρόνια, οι συστημικές τράπεζες συνεχίζουν να θεωρούνται η πρόβαλονται ως μεγέθη μεγαλύτερα και υγιέστερα από ό,τι είναι, αλλά η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προφανώς δεν έχει λόγους να εξωραΐζει την κατάσταση τους. Δεν διατάζει να πει ότι η κερδοφορία τους είναι αναμικτή και τα κεφάλαιά τους χαμηλής ποιότητας επειδή προέρχονται κυρίως από την αναβαλλόμενη φορολογία. Το ενδεχόμενο του 2018, τα λειτουργικά κέρδη μειώθηκαν και τον Σεπτέμβριο οι ζημιές είχαν ήδη καλύψει το 95% των προβλεπόμενων προβλέψεων για το σύνολο του έτους.

Η χαμηλή κερδοφορία δεν επιτρέπει την ανάπτυξη γρήγορων πρωτοβουλιών για να απαλλαγούν οι τράπεζες από τον μεγάλο βραχνά των μη εξυπηρετούμενων (κόκκινα) δανείων. Αυτά, σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία, ανέρχονται σε 84,7 δισ. ευρώ

**Η χαμηλή κερδοφορία
δεν επιτρέπει την ανάπτυξη
γρήγορων πρωτοβουλιών
για να απαλλαγούν
από τα κόκκινα δάνεια.**

ή το 46,7% του συνόλου των δανείων. Το ποσοστό αυτό συγκρίνεται με τον μέσο όρο Ευρωπαϊκής Ένωσης όπου «κόκκινα» είναι μόλις το 3,4% των δανείων...

Η πρόοδος που έχει επιτευχθεί είναι μικρή και από τα μη εξυπηρετούμενα, η μεγαλύτερη μείωση είναι στα καταναλωτικά και μικρότερη στα επιχειρηματικά. Στα στεγαστικά δάνεια για τα οποία γίνεται μεγάλη πολιτική συζήτηση, τα μη εξυπηρετούμενα αυξήθηκαν και έφθασαν το 44,7%, αποδεικνύοντας ότι η συζήτηση αλλά και η μείωση της αξίας ακινήτων έπληξε την εξόφληση στεγαστικών δανείων που κάποτε οι τράπεζες θεωρούσαν εγγυημένα και ασφαλή δανειοδοτήση.

Οι τράπεζες πέτυχαν την τελευταία διετία μικρή αύξηση καταθέσεων και επειδή δεν χορηγούν δάνεια, μηδένισαν τα κεφάλαια (ΕΛΑ) που έπαιρναν από την ΕΚΤ, πληρώνοντας υψηλό επιτόκιο. Παρά τη μείωση όμως του κόστους χρήματος, η κερδοφορία ήταν περιο-

ρισμένη. Ο λόγος είναι ότι δεν δίνουν δάνεια. Τον Δεκέμβριο του 2018, τα δάνεια στα νοικοκυριά μειώθηκαν 2,2% σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Την ίδια περίοδο τα στεγαστικά μειώθηκαν 2,8%, τα καταναλωτικά δάνεια μειώθηκαν 0,8%. Στην πραγματικότητα, η μείωση είναι ακόμα μεγαλύτερη καθώς σε περιπτώσεις αναδιάρθρωσης δανείων το παλιό αντικαθίσταται με νέο που έχει χαμηλότερη δόση, αλλά καταγράφεται ως χορήγηση νέου δανείου με το οποίο εξοφλείται το παλιό...

Οποιοι αναρωτηθεί γιατί τόσο στενή παρακολούθηση των συστημικών τραπεζών, η απάντηση είναι εύκολη. Οι πιστωτές της χώρας είναι βασικοί μέτοχοι των τραπεζών. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (HFSF) που είναι ο μέτοχος, έχει δεσμευτεί να επανιδιωτικοποιήσει τις τράπεζες. Δεν ανακοίνωσαν χρονοδιάγραμμα πώλησης των τραπεζών, θέλουν να οδηγηθούν στην κατεύθυνση αυτή αλλά δεν είναι ικανοποιημένοι από την πορεία. Προωθούν μέτρα για αλλαγή του τρόπου ανάληψης ρίσκου, συμμόρφωσης σε (ορθές) διαδικασίες και άσκησης εσωτερικού ελέγχου. Προφανώς στους τομείς αυτούς διαπιστώνουν κενά και έχουν απευθύνει 175 συστάσεις από τις οποίες οι τράπεζες έχουν προσαρμόσει στις 106, ενώ οι υπόλοιπες είναι σε πορεία υλοποίησης.

ΑΠΟΨΗ / ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΚΑΛΛΙΤΗ

Με πανωτόκι αναξιοπιστίας

Τελικά, η Ελλάδα θα βγει στις αγορές προσφέροντας 10ετές ομόλογο τα επόμενα 24ωρα. Ο αρχικός σχεδιασμός ήταν να βγει στις αρχές Απριλίου. Πού οφείλεται η επίσπευση; Όχι σε καλό...

Ο αρχικός σχεδιασμός στηριζόταν σε μια βασική προϋπόθεση: Τη θετική έκβαση της δεύτερης αξιολόγησης και την επιστροφή στη χώρα μας των 970 εκατ. ευρώ (από τα κέρδη των ευρωσυστήματος από τα ελληνικά ομόλογα και από την κατάργηση της προσαύξησης επιτοκίων των δανείων του δεύτερου προγράμματος διάσωσης...) εντός του Μαρτίου. Με τη θετική αξιολόγηση ως επισφράγιση της αξιοπιστίας μας, θα ζητούσαμε από το Eurogroup της 11ης Μαρτίου την έγκριση των Ευρωπαίων εταίρων μας για να επαναγοράσουμε το ακριβότερο κομμάτι δανείων που έχουμε λάβει από το ΔΝΤ (3,6 δισ. ευρώ με επιτόκιο 5,2%...). Με αυτήν τη διαδικασία σε εξέλιξη (η επαναγορά προβλεπόταν να ολοκληρωθεί τέλη Απριλίου...) θα βγαίναμε στις αγορές αρχές Απριλίου, με 10ετές ομόλογο.

Βγαίνουμε τα επόμενα 24ωρα επειδή προεξοφλείται ότι αυτές οι θετικές εξελίξεις το πιθανότερο είναι ότι δεν θα συμβούν, δηλαδή ότι δεν έχουμε να περιμένουμε καλά νέα

**Η καθυστέρηση
στην ολοκλήρωση
της αξιολόγησης
θα επιβαρύνει το κόστος
δανεισμού της Ελλάδας.**

από το Eurogroup της 11ης Μαρτίου. Οτι, αντιθέτως, το πιθανότερο είναι να διατυπωθούν εκεί ενστάσεις από χώρες-μέλη του και να αναβληθεί η καταβολή των 970 εκατ. ευρώ. Αυτό θα είναι κακό νέο για εμάς στις αγορές. Ως εκ τούτου, με νωπή την αναβάθμιση της πιστοληπτικής ικανότητας της χώρας από τους Moody's, με τις αγορές σε εγρήγορση και με τις μέρες απευθυνόμενες σε αυτές σχεδόν όλος ο ευρωπαϊκός Νότος, οι αρμόδιοι εκτίμησαν ότι είναι καλύτερα να αναζητήσουμε 10ετές ομολογιακό δάνειο τώρα. Βγαίνουμε στις αγορές τώρα, για να προλάβουμε κακά νέα που προεξοφλούνται αργότερα. Γιατί; Επειδή η κυβέρνηση αμέλησε...

Κάπου εδώ εντοπίζεται το πρόβλημα.

Είναι απολύτως θετικό ότι εκδίδουμε 10ετές ομόλογο – για πρώτη φορά μετά το ξέσπασμα της κρίσης. Ότι αρχίζουμε να βγαίνουμε στις α-

γορές συστημικά και για διαφορετικές διάρκειες, να κτίζεται καμπύλη αποδόσεων, να διευκολύνεται ο δρόμος για τράπεζες και μεγάλες επιχειρήσεις ώστε να βγουν και αυτές να δανειστούν με πιο χαμηλά επιτόκια. Όταν βγούμε, είναι βέβαιο ότι θα συγκεντρώσουμε τα κεφάλαια που θα ζητήσουμε και με ικανοποιητική απόδοση, πολύ κοντά στο 4%.

Ωστόσο, η απόδοση θα είναι πολύ υψηλότερη από εκείνη που θα πετυχαίναμε αν η χώρα δεν έπασχε από υπερβολικό έλλειμμα αξιοπιστίας. Πληρώνουμε ένα βαρύτατο πανωτόκι αναξιοπιστίας, που ενσωματώνει τον αυξημένο κίνδυνο της χώρας (τον οποίο οι αναλφάβητοι συμπεριλαμβάνουν σε όλα τα σενάρια των πολιτικών εξελίξεων...). Η καθυστέρηση στην ολοκλήρωση της αξιολόγησης αυξάνει αυτό το πανωτόκι –θα επιβαρύνει το κόστος δανεισμού μας. Και να σκεφτεί κανείς ότι αυτή η καθυστέρηση δεν συνέβη, απαραίτητα, επειδή κάποια θέματα ήταν δύσκολα (όπως, έστω, η προστασία της πρώτης κατοικίας...) αλλά και επειδή, απλά, ο αντιδρών υπουργός φέρεται να χαίρει της ιδιαίτερης εύνοιας του Μαξίμου – όπως η περίπτωση της Εγγυητίας.

kalitsiskostas@yahoo.com

13 δισ. ευρώ ως το 2027 για την ευρωπαϊκή άμυνα

Το περίγραμμα της άμυνας στην ΕΕ έδωσε χθες η Υπ. Άμυνας της Γερμανίας

Του ΜΙΧΑΗΛ ΤΣΙΚΑΛΑ

Στη Λευκωσία βρέθηκε χθες για λίγες ώρες η Υπ. Άμυνας της Γερμανίας Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, όπου είχε διμερείς συνομιλίες τόσο με τον Υπ. Άμυνας Σάββα Αγγελίδη όσο και με τον Πρόεδρο του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου. Η κ. Λάιεν συμμετείχε άλλωστε σε συνέδριο που οργάνωσε ο ΔΗΣΥ για την ασφάλεια στην Ευρώπη και στη Νοτιοανατολική Μεσόγειο, όπου ανέπτυξε και τη δική της οπτική αναφορικά και με την Pescο, αλλά κυρίως με τα κενά της ΕΕ στους τομείς της άμυνας και δη της εξωτερικής πολιτικής. Είναι ευρύτερα γνωστό άλλωστε πως κυρίως από την πλευρά της Γαλλίας και της Γερμανίας έχει αναπτυχθεί το τελευταίο διάστημα ο διάλογος περί της Εξωτερικής Πολιτικής και της Πολιτικής Άμυνας της ΕΕ, στο πλαίσιο του οποίου εξετάζονται αλλαγές και στους δυο τομείς. Έτσι εξετάζονται πιθανοί τρόποι ενοποίησης του στρατιωτικού και του πολιτικού δυναμικού της Ένωσης, τόσο ως προς την ασφάλεια της ίδιας της ΕΕ όσο και ως προς τις αποστολές τις οποίες καλείται να φέρει εις πέρας σε τρίτες χώρες. Εν προκει-

Κυρίως από την πλευρά της Γαλλίας και της Γερμανίας έχει αναπτυχθεί το τελευταίο διάστημα ο διάλογος περί της Εξωτερικής Πολιτικής και της Πολιτικής Άμυνας της ΕΕ.

μένω, ο ίδιος ο Πρόεδρος της Γαλλίας Μακουέλ Μακρόν είχε κάνει λόγο για στρατηγική αυτονομία της ΕΕ και ενίσχυση της αλληλεγγύης σε ό,τι αφορά την άμυνα. «Έχουμε ένα πρόοδο στο θέμα της άμυνας, αλλά πρέπει να εργαστούμε για ένα ευρωπαϊκό συμβούλιο άμυνας και σταδιακά για τη δημιουργία ενός αληθινού ευρωπαϊκού στρατού», είχε δηλώσει και η Άνγκελα Μέρκελ από την πλευρά της. Σε αυτά τα σημεία αναφέρθηκε και η Υπ. Άμυνας της Γερμανίας.

Η Pescο

Στον άξονα της ευρωπαϊκής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής άμυνας της ΕΕ, το δεδομένο είναι πως η Ένωση καλείται να αντιμετωπίσει συγκεκριμένα προβλήματα. Η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν τα έθεσε στο πλαίσιο της παραβίασης του διεθνούς δικαίου, της διακρατικής τρομοκρατίας και το έγκλημα στον κυβερνοχώρο. Η ίδια μάλιστα θεωρεί πως η δημιουργία της Pescο, είναι το πρώτο βήμα μέσα στα πλαίσια της μόνιμης διαρθρωμένης συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας που «δείχνει» το δρόμο για και την εξωτερική πολιτική.

Οι ΥΠΑΜ Κύπρου και Γερμανίας συζητήσαν και για τη συμμετοχή της Κύπρου στην Pescο.

Αβέρωφ: Γεφυρωτικός ο ρόλος της Κύπρου

Ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ κατά την ομιλία του στο συνέδριο για την ασφάλεια στην Αν. Μεσόγειο αναφέρθηκε στους μακροχρόνιους ιστορικούς δεσμούς φιλίας, συνεργασίας και αμοιβαίας κατανόησης με όλες τις γειτονικές χώρες, εκτός από την Τουρκία, «γεγονός που τονίζει τον γεφυρωτικό ρόλο που μπορεί να

παίξει η χώρα μας», όπως τόνισε ενώ έθιξε και τη δυνατότητα της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ενεργεί ως φορέας παροχής ασφάλειας στην ταραχώδη περιοχή που υπερβαίνει τον τομέα της άμυνας και εστιάζεται στη συνεργασία, τη διπλωματία, την οικονομική ανάπτυξη, τη σταθερότητα και την κοινωνική ασφάλεια.

Η Pescο θεσπίστηκε με τη Συνθήκη της Λισαβόνας και προβλέπει τη δυνατότητα κρατών μελών της ΕΕ να συνεργάζονται στενότερα στον τομέα της ασφάλειας και της άμυνας. «Η Ευρώπη πρέπει να ανταποκριθεί στις προκλήσεις. Πρέπει να μπορούμε να ανταποκριθούμε στις ανάγκες. Η Pescο, που είναι η απαρτή της ευρωπαϊκής άμυνας, είναι ένα φιλόδοξο πλαίσιο που περιλαμβάνει 25 κράτη μέλη της ΕΕ, και μαζί καλύ-

πτουμε κενά που υπάρχουν», τόνισε μεταξύ άλλων η ΥΠΑΜ της Γερμανίας ενώ πρόσθεσε πως ως το 2027 ο προϋπολογισμός για την ευρωπαϊκή άμυνα θα φτάνει τα 13 δισ. ευρώ. Η ίδια τόνισε πως το γεγονός αυτό είναι μια πρόκληση που έχει ως αφετηρία τα logistics που απαιτούνται μέχρι την κοινή εκπαίδευση και τις κοινές αποστολές. Σημειώνεται πως από το τέλος του 2018 η Κύπρος συμμετέχει σε τρία ακόμη προγράμματα της Pescο:

- Ευρωπαϊκό πυραυλικό σύστημα μάχης πέραν του ορίζοντα (EU Beyond the Line of Sight (BLOS) I and Battlefield Missile System), το οποίο αφορά στην ανάπτυξη νέας γενιάς ευρωπαϊκών πυραυλικών συστημάτων μάχης μεσοαίθρας βέλγους πέραν του ορίζοντα.

- Ευρωπαϊκή Διακλαδική Σχολή Πληροφοριών (Joint EU Intelligence School), που έχει στόχο την εκπαίδευση και εμπόρφοση του προσωπικού (Στρατιωτικού και μη στρατιωτικού) της ΕΕ στους κλάδους των πληροφοριών σε συνεργασία των Υπηρεσιών Πληροφοριών και Ασφάλειας των κρατών μελών και της ΕΕ καθώς επίσης και των Κέντρων Αριστείας του NATO.

- Ενιαίος – Μεταφερόμενος Σταθμός Διοίκησης και Ελέγχου (One Deployable SOF Tactical C2 Command Post (CP) – for Small Joint Operations (SOCC)) με σκοπό την ανάπτυξη και λειτουργία μεταφερόμενου σταθμού Διοίκησης και Ελέγχου Διακλαδικών – Ειδικών Επιχειρήσεων μικρής κλίμακας.

Τρικυμία στον ΟΚΥΠΥ από πιθανή παραίτηση του σερ Νίκολσον

Του ΝΙΚΟΛΑ ΠΕΤΡΟΥ

Νέες αναταράξεις καταγράφονται στον τομέα της Υγείας με πρωταγωνιστή τον πρόεδρο του Οργανισμού Κρατικών Υπηρεσιών Υγείας (ΟΚΥΠΥ) Σερ Ντέιβιντ Νίκολσον τον οποίο οι πληροφορίες θέλουν να ετοιμάζεται να αποχωρήσει. Σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», ο Σερ Νίκολσον έχει αναφέρει επανειλημμένα στον υπουργό Υγείας, Κωνσταντίνο Ιωάννου, πως κάνει σκέψεις για υποβολή της παραίτησής του από τότε που άρχισε να συζητείται ενώπιον της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Ελέγχου το φερόμενο θέμα ασυμβίβαστου με την συνεργασία που έχει ο ίδιος και η σύζυγός του με νοσηλευτήρια του Ηνωμένου Βασιλείου. Πηγές από το Υπουργείο Υγείας ανέφεραν στην «Κ» πως το τελευταίο διάστημα το κλίμα έχει γίνει ιδιαίτερα βαρύ για τον πρόεδρο του ΟΚΥΠΥ και ότι καταβάλλεται τεράστια προσπάθεια προκειμένου ο Σερ Νίκολσον να κάνει δεύτερες σκέψεις. Ωστόσο, ο ίδιος έχει απογοητευτεί για τη διάσταση που έχει πάρει το όλο ζήτημα και εκτιμάται πως είναι ζήτημα ημερών να υποβάλει και γραπτώς την παραίτησή του. Η τελευταία φορά που ο Σερ Νίκολσον φέρεται να εξέφρασε αυτή του την επιθυμία στον υπουργό ήταν πριν από περίπου δέκα ημέρες κατά την παρουσία του στην Κύπρο. Ωστόσο, τονίζεται πως μέχρι στιγμής δεν έχει υποβάλει γραπτώς παραίτηση.

Τι σημαίνει η παραίτηση

Πιθανή παραίτηση Νίκολσον μπορεί να μη σημαίνει τίποτα αλλά ταυτόχρονα μπορεί να σημαίνει και πολλά. Αν τελικώς ο Σερ Νίκολσον αποφασίσει να παραιτηθεί από την προεδρία του ΟΚΥΠΥ δεν αναμένεται να γίνει η οποιαδήποτε αλλαγή όσον αφορά την πορεία της αυτονομίας των δημοσίων νοσηλευτηρίων. Ωστόσο, το Υπουργικό Συμβούλιο θα πρέπει να κινηθεί αστραπιαία ώστε να βρει τον αντικαταστάτη του, αφού δεν μπορεί ο Οργανισμός να μείνει ακυβέρνητο καράβι σε μια τόσο κομβικής σημασίας φάση. Σημειώνεται δε, πως όποιος και αν είναι τελικώς ο αντικαταστάτης του Σερ Νίκολσον σε περίπτωση παραίτησής του, καμία εκ των αποφάσεων που πάρθηκαν δεν αναμένεται να αναιρεθεί αφού όπως πληροφορείται η «Κ» οι αποφάσεις που πάρθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΟΚΥΠΥ ήταν ομόφωνες. Από την άλλη, αν τελικώς παρθεί αυτή η απόφαση από πλευράς Νίκολσον, τότε θα αρχίσουν να δημιουργούνται αρκετοί εύλογοι προβληματισμοί πως με το «καλημέρα» της αυτονομίας των δημοσίων νοσηλευτηρίων οδηγούμαστε σε αυτή την αρνητική εξέλιξη. Επιπρόσθετα, η πιθανή αποχώρηση της κεφαλής αυτού του σχεδιασμού μπορεί εκ πρώτης όψεως να μην αποτελέσει πρόβλημα, όμως από τη στιγμή που θα αποχωρήσει ο εγκέφαλος αυτής της μεταρρύθμισης υπάρχει μεγάλος κίν-

Την πρόθεσή του να αφήσει τη καθήκοντά του από την προεδρία του ΟΚΥΠΥ εξέφρασε επανειλημμένα ο Σερ Νίκολσον στον υπουργό Υγείας.

δυνος να εμφανιστούν αρκετά προβλήματα στην πορεία και ο Σερ Νίκολσον δεν θα είναι παρών να τα επιλύσει.

Το ιστορικό ασυμβίβαστου

Εντατικά άρχισε να εξετάζει το φερόμενο θέμα ασυμβίβαστου Νίκολσον η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Ελέγχου κατά τις τελευταίες συνεδρίες της. Συγκεκριμένα, το όλο ζήτημα έφερε ενώπιον της Επιτροπής Ελέγχου ο Γενικός Ελεγκτής Οδυσσέας Μιχαηλίδης, ο οποίος παρουσίασε στους κοινοβουλευτικούς εκπαιδευτικούς τοσο τα ευρήματα της έρευνας του όσο και την προκαταρκτική γνωμάτευση που έλαβε από το Γενικό Εισαγγελέα, Κώστα Κληρίδη, σχετικά με το θέμα. Όπως είχε αναφέρει ο κ. Μιχαηλίδης, ο διορισμός του Σερ Νίκολσον στη θέση του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου του Worcestershire ACUTE Hospitals NHS Trust όπως και η ιδιότητα ανωτέρου συμβούλου που έχει στο Συμβουλευτικό Οίκο KPMG για θέματα Γενικών Σχεδίων Υγείας δημιουργεί ασυμβίβαστο, ενώ συμπλήρωσε πως ισχύει το ίδιο σε περίπτωση που επιβεβαιωθεί πως η σύζυγός του κατέχει τη θέση της «Chief Executive of Birmingham Women's and Children's NHS Foundation Trust». Αντικρούοντας αυτή τη θέση του κ. Μιχαηλίδη ο υπουργός Υγείας απάντησε πως θα ζητούσε από τον Σερ Νίκολσον να υπογράψει γραπτώς ότι δεν θα υπάρξει η οποιαδήποτε μελλοντική συνεργασία του ΟΚΥΠΥ με τα προαναφερθέντα νοσηλευτήρια κάτι ωστόσο που έφερε τις αντιδράσεις του Γεν. Ελεγκτή εξηγώντας στον κ. Ιωάννου πως κάτι τέτοιο είναι παράνομο. Στη συνέχεια η Επιτροπή Ελέγχου ετοίμασε έκθεση την οποία αναμένεται να προωθήσει στην Ολομέλεια του νομοθετικού σώματος, μέσω της οποίας αναφέρει πως πρέπει να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες, με σεβασμό στη γνωμάτευση του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με τρόπο που να διασφαλίζεται η νομιμότητα και το κράτος δικαίου.

Τρεις σχολές για το Κυπριακό στα κατεχόμενα

Του ΝΙΚΟΥ ΣΤΕΛΓΙΑ

Σε μια περίοδο που οι εμπλεκόμενες πλευρές επιχειρούν να ξεκαθαρίσουν το τοπίο στο Κυπριακό και να εστιάσουν εκ νέου την προσοχή και στο πρόβλημα, στα κατεχόμενα ξεχωρίζουν συγκρουόμενες απόψεις σχετικά με το μέλλον του θέματος.

Η τουρκοκυπριακή ηγεσία επιμένει στην ομοσπονδιακή λύση, τη στιγμή που στον δεξιό και κεντρώο χώρο ξεχωρίζουν διαφορετικές απόψεις και φόρμουλες. Στο βάθος κερδίζει ολοένα

Ο Ακιντζι τονίζει ότι η διεθνής συγκυρία ευνοεί την προβολή μονάχα μιας φόρμουλας στο Κυπριακό και αυτή δεν είναι άλλη παρά η διζωνική, δικονομική Ομοσπονδία.

έδαφος ο παράγοντας των επικείμενων «προεδρικών εκλογών» του 2020. Οι αντιμαχόμενες πλευρές επιχειρούν να ξεκινήσουν την προεκλογική περίοδο με δυναμικό τρόπο, έχοντας θέσει επί τάπητος έναν εναλλακτικό, αποτελεσματικό οδικό χάρτη για το Κυπριακό. Στην όλη συζήτηση λαμβάνει μέρος και η Άγκυρα, η οποία διά του στόματός του Υπουργού Εξωτερικών της έχει ξεκαθαρίσει ότι παρά το γεγονός ότι δεν έχει αποσυρθεί επισήμως η πρόταση της ομοσπονδίας, πλέον έχει

έρθει η στιγμή για να συζητηθούν εναλλακτικά σχέδια. Έτσι την παρούσα στιγμή, στην τ/κ κοινότητα ξεχωρίζουν τρεις σχολές σκέψης σχετικά με το Κυπριακό.

Η σχολή της ομοσπονδίας, η πρόταση περί δυο ξεχωριστών κρατών υπό τη σκέπη της Ε.Ε. και η θεωρία της εξελικτικής συνεργασίας.

Επιμονή σε ομοσπονδία

Παρά τα εμπόδια και τις νέες προκλήσεις που έχουν αναδυθεί στο πεδίο του Κυπριακού, ο Ακιντζι τονίζει ότι η διεθνής συγκυρία ευνοεί την προβολή μονάχα μιας φόρμουλας στο Κυπριακό και αυτή δεν είναι άλλη παρά η διζωνική, δικονομική Ομοσπονδία. Από τη δική του σκοπιά, σήμερα δεν υφίστανται συνθήκες για να συζητηθούν εναλλακτικά μοντέλα λύσης. Η ε/κ πλευρά δεν αποδέχεται την λύση των δυο κρατών, ο διεθνής παράγοντας δεν είναι έτοιμος να συζητήσει κάτι τέτοιο και η τ/κ πλευρά δεν αποδέχεται το μοντέλο του ενιαίου κράτους. Έτσι, η ομοσπονδιακή λύση παραμένει ως η μοναδική γεφυρωτική πρόταση στο τραπέζι των συνομιλιών.

Ωστόσο, σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα με τον Μουσταφά Ακιντζι, ο Νίκος Αναστασιάδης θα πρέπει να γνωρίζει ότι η πολιτική ισοπντία, με όλα τα συστατικά της (όπως λ.χ. η εκ επιτροπής προεδρία), αποτελεί τη βασική προϋπόθεση της αποκεντρωμένης ομοσπονδίας. Σε περίπτωση που δεν γίνει πλήρως αποδεκτή η πολιτική ισοπντία, οι εμπλεκόμενες πλευρές δεν θα έχουν άλλη επιλογή παρά να εστιάσουν στο μοντέλο της ομοσπονδίας

Η τουρκοκυπριακή ηγεσία επιμένει στην ομοσπονδιακή λύση, τη στιγμή που στον δεξιό και κεντρώο χώρο ξεχωρίζουν διαφορετικές απόψεις και φόρμουλες.

ή αυτού των δυο ξεχωριστών κρατών. Στα κατεχόμενα η επιμονή του Ακιντζι στην ομοσπονδιακή φόρμουλα, ξεσηκώνει θυελλα αντιδράσεων. Η τ/κ Δεξιά, η παράταξη του Κουντρέτ Όζεραϊ και ακόμη στελέχη της τ/κ Κεντροαριστεράς δεν συμφωνούν με τους τελευταίους χειρισμούς του στο Κυπριακό. Από την δική τους σκοπιά, ο κ. Ακιντζι πλάττει τα συμφέροντα της τουρ-

κικής πλευράς και ανοίγει τον δρόμο για την σπατάλη πολύτιμου χρόνου στις διαπραγματεύσεις.

Δυο κράτη

Στη δεύτερη σχολή σκέψης της τ/κ κοινότητας, έριξε φως μιλώντας στην πρόσθετα θα μπορούσε να μας οδηγήσει στην επανένωση του νησιού.

Προβάλλοντας το συγκεκριμένο μοντέλο, ο Κουντρέτ Όζεραϊ προσθέτει

θεωρία-φόρμουλα του Ραούφ Ντενκτάς, η οποία αναπροσαρμόζεται στα δεδομένα της σύγχρονης εποχής και δανείζεται πολλά στοιχεία από το μοντέλο του βελουδίνου διαζυγίου της Τσεχοσλοβακίας. Σύμφωνα με αυτό, στην Κύπρο θα γίνει αποδεκτή η παρουσία δυο ξεχωριστών κρατικών οντοτήτων. Η τ/κ Δεξιά προβάλλει την άποψη ότι το συγκεκριμένο μοντέλο θα παρέχει στις δυο κοινότητες την δυνατότητα της συνεργασίας σε πολλά πεδία. Παράλληλα, θα αφαιρέσει τα διαχωριστικά τείχη και εμπόδια από την πράσινη γραμμή.

Εξελικτική συνεργασία

Οι τελευταίες επαφές της «Κ» με εκπαιδευτικούς της τ/κ πλευράς ρίχνουν φως και σε ένα τρίτο μοντέλο επίλυσης του Κυπριακού. Πρόκειται για τη θεωρία της εξελικτικής συνεργασίας των δυο πλευρών, το οποίο προβάλλει σήμερα ο Αντιπρόεδρος της «κυβέρνησης» και «Υπουργός Εξωτερικών», Κουντρέτ Όζεραϊ. Σύμφωνα με αυτό το μοντέλο, την επόμενη περίοδο οι δυο πλευρές θα ξεκινήσουν συνεργασία σε κάποια πεδία, όπως για παράδειγμα στο ζήτημα του φυσικού αερίου. Στη συνέχεια, αν και εφόσον προχωρήσει και εντατικοποιηθεί η συνεργασία των δυο πλευρών, η συνεργασία θα επεκταθεί σε άλλα πεδία. Με αυτόν τον τρόπο, θα δημιουργηθούν σχέσεις οικονομικής και πολιτικής εξάρτησης ανάμεσα στις δυο κοινότητες, γεγονός που μακροπρόθεσμα θα μπορούσε να μας οδηγήσει στην επανένωση του νησιού. Προβάλλοντας το συγκεκριμένο μοντέλο, ο Κουντρέτ Όζεραϊ προσθέτει

ένα σημαντικό στοιχείο. Σε περίπτωση που η ε/κ πλευρά αποδεχθεί τελικά την συζήτηση των εναλλακτικών σχεδίων, η τ/κ πλευρά θα είναι πρόθυμη να προχωρήσει σε «γενναιοδωρές» χειρονομίες σε σειρά ζητημάτων και πεδίων, όπως λ.χ. αυτό του φυσικού αερίου.

Το δεύτερο μισό του 2019

Σε κάθε περίπτωση, ανεξάρτητα από την υιοθέτηση μιας από τις προαναφερμένους φόρμουλες, στην τ/κ πλευρά ξεχωρίζει η άποψη ότι το δεύτερο μισό του 2019 θα είναι καθοριστικής σημασίας για το Κυπριακό, και αυτό εξαιτίας μιας σειράς εξελίξεων.

Πρώτον, σε Ελλάδα, Κύπρο και Τουρκία θα τελεστούν οι εκλογικές αναμετρήσεις, ενδεχομένως με την ελληνική πλευρά να συνεχίζει την πορεία της με μια νέα διακυβέρνηση.

Δεύτερον, στην τ/κ πλευρά θα ξεκινήσει η «προεκλογική» περίοδος, με όλους τους τ/κ πολιτικούς πρωταγωνιστές να ξεκαθαρίζουν τις θέσεις και τους στόχους τους.

Τρίτον, στον ΟΗΕ θα έρθει εκ νέου στο προσκήνιο των εξελίξεων το ζήτημα της ειρηνευτικής δύναμης του ΟΗΕ, με την αμερικανική πλευρά να τονίζει και να επιμένει για την σημασία της αναθεώρησης της σχετικής εντολής.

Τέταρτον, εκείνη την περίοδο θα φανεί το αποτέλεσμα των εργασιών της κ. Λουτ με την τουρκική πλευρά να τονίζει από σήμερα χαρακτηριστικά ότι «Αμερικανίδα διπλωμάτισσα δεν είναι μια μάγισσα που θα βγάλει λαγό από το καπέλο της».

Κάνει προεκλογικό με Ευρωπαίους ο Αβέρωφ

Ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ, μετά τον Μάνφρεντ Βέμπερ, έφερε τη Γερμανίδα Υπουργό Άμυνας για να στείλει μήνυμα στήριξης στην Κύπρο

Της ΜΑΡΙΝΑΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΟΥ

Το μήνυμα πως ο Δημοκρατικός Συναγερμός είναι το μόνο κόμμα στην Κύπρο με τον σαφή ευρωπαϊκό προσανατολισμό και τις κατάλληλες διασυνδέσεις στην ΕΕ, διασυνδέσεις με τις οποίες μπορεί να διαδραματίσει ρόλο και να έχει λόγο στο ευρωπαϊκό σκηνικό, θέλει να περάσει κατά τον προεκλογικό των ευρωεκλογών ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ Αβέρωφ Νεοφύτου. Προσέγγιση που χρησιμοποίησε βεβαίως και σε άλλες μάχες συμπεριλαμβανομένων των ευρωεκλογών ο ΔΗΣΥ. Σε αυτό το πλαίσιο προγραμμάτισε από τον Γενάρη μέχρι και τις εκλογές αφίξεις μίας σειράς ευρωπαίων αξιωματούχων που θα ενισχύσουν το εν λόγω αφήγημα. Η αρχή έγινε με την έναρξη της προεκλογικής του υποψηφιότητας για την προεδρία της Κομισιόν Μάνφρεντ Βέμπερ από την Κύπρο, ακολούθησε η παρουσία της Επιτρόπου Ψηφιακής Οικονομίας και Κοινωνίας Μαρία Γκάμπριελ σε συνέδριο που διοργάνωσε ο ΔΗΣΥ για την ηλεκτρονική οικονομία και καινοτομία και συνέχισε την Δευτέρα με την παρουσία της Γερμανίδας υπουργού Άμυνας Ursula Von Der Leyen σε συνέδριο που πραγματοποίησε ο ΔΗΣΥ για την ασφάλεια στην Ευρώπη και στην Νοτιοανατολική Μεσόγειο. Στόχος, όλοι να στείλουν το μήνυμα της σημαντικότητας του ρόλου της στην ΕΕ, αλλά και να στηρίξουν τις προσπάθειες επίλυσης του Κυπριακού.

Στα βήματα Βέμπερ

Τα βήματα Βέμπερ, ο οποίος έστειλε από την Πινδάρου τον περασμένο Γενάρη μήνυμα αλληλεγγύης της ΕΕ προς τους Κύπριους και μίλησε για κοινό στόχο της Ευρώπης μια ανεξάρτητη Κύπρος χωρίς εγγυήσεις και κατοχικούς στρατούς, ακολούθησε και η Γερμανίδα υπουργός Άμυνας Ursula Von Der Leyen. Μιλώντας στο συνέδριο που διοργάνωσε χθες ο ΔΗΣΥ με κύρια ομιλήτρια την υπουργό Άμυνας της Γερμανίας, η Ursula Von Der Leyen, η οποία βρέθηκε κατόπιν πρόσκλησης του Αβέρωφ Νεοφύτου, ανέφερε ότι η Κύπρος βρίσκεται σε μια κρίσιμη γεωστρατηγική θέση και πρέπει να ενισχύσει τις δυνατότητές της.

Εκφράζοντας την χαρά για τη συμμετοχή της Κύπρου στη Μόνιμη Δια-

Μήνυμα στήριξης έστειλε η Γερμανίδα υπουργός Άμυνας, η οποία βρέθηκε στην Κύπρο μετά και από πρόσκληση του ίδιου του Προέδρου του ΔΗΣΥ.

Στόχος του ΔΗΣΥ να περάσει το μήνυμα ότι αποτελεί την μόνη ευρωπαϊκή επιλογή αλλά και το μόνο κόμμα με σαφή ευρωπαϊκό προσανατολισμό.

θωμένη Συνεργασία της ΕΕ (PESCO) υπογράμμισε πως η PESCO είναι ένα σημείο εκκίνησης και ότι η Κύπρος, ως μέλος, έχει μεγάλες δυνατότητες. Όπως είπε, αυτή τη στιγμή υπάρχει ένας τεράστιος κατακερματισμός των στρατιωτικών δυνάμεων στην ΕΕ και δαπανώνται πολλά χρήματα και αυτό πρέπει με κάποιο τρόπο να ξεπεραστεί.

Η ίδια εξέφρασε την αλληλεγγύη της προς την Κύπρο και στον αγώνα

της για επανένωση υπογραμμίζοντας και την αλληλεγγύη της ΕΕ προς το κυριαρχικό δικαίωμα της Κύπρου για εκμετάλλευση των φυσικών της πόρων στην αποκλειστική οικονομική της ζώνη. Εξήρε μάλιστα τις προσπάθειες της Κύπρου για οικονομική ανάκαμψη, αναφέροντας πως οι προσπάθειές της ήταν εντυπωσιακές.

Τα «δύο άκρα»

Πάντως, η Γερμανίδα υπουργός Άμυνας, πήρε θέση και για τις ευρωεκλογές κάνοντας την πρόβλεψη πως ο «λαϊκισμός» σε αριστερά και δεξιά αναμένεται να ενισχυθεί στην προσπάθεια να καταστρέψουν όπως είπε την Ευρώπη. Παρόμοια θέση εξέφρασε και ο Πρόεδρος του ΔΗΣΥ το περασμένο Σάββατο κατά την παρουσίαση του ψηφοδέλτιου του ΔΗΣΥ. Έκανε δηλαδή επίθεση στο ΑΚΕΛ καταγγέλοντάς το για κακοδιαχείριση και ιδε-

ολογικές αγκυλώσεις που οδήγησαν στην οικονομική κατάρρευση. «Ας μην ξεχνούμε ποιοι και πώς μας οδήγησαν στην οικονομική κατάρρευση του 2013. Ας μην ξεχνάμε ποιοι δεν ήθελαν την Κύπρο στην Ευρώπη. Αλλά και ποιοι ήθελαν να επιστρέψουμε στη λίρα», ανέφερε χαρακτηριστικά. Επίθεση για πρώτη φορά έκανε και στο ΕΛΑΜ. «Κάποιοι έχουν μπερδέψει τον υγιή πατριωτισμό με τον εθνικισμό και την πατριδοκαπηλία. Για μας, υγιής πατριωτισμός είναι ο σεβασμός στην ιστορία και την παράδοσή μας, η αναζήτηση της εθνικής προόδου, η σύνδεση με την πατρίδα και τα χώματά μας, και οι Ελληνοχριστιανικές μας αξίες. Αυτά είναι στο DNA του Δημοκρατικού Συναγερμού. Ο επικίνδυνος φανατισμός των ακραίων και η ανιστόρητη αδιαφορία των απάτριδων, αποτελούν τους εχθρούς του υγιούς πατριωτισμού. Κανένας λαός δεν προ-

όδευσε βρισκόμενος στην εθνική απομόνωση και κανένα έθνος δεν επέζησε όταν απαρνήθηκε την ταυτότητά του. Είναι υποχρέωσή μας να σταθούμε απέναντι και στις δύο αυτές προσεγγίσεις», ανέφερε χαρακτηριστικά. Και όπως όλα δείχνουν, τόσο στο Ευρωπαϊκό Λαϊκό Κόμμα όσο και στον ΔΗΣΥ ανησυχούν για διαρροές και αποδυνάμωση της Κεντροδεξιάς στις επικείμενες εκλογές και ενίσχυση τόσο της Ακροδεξιάς όσο και Αριστερών κινημάτων.

Μιλώντας σε διάσκεψη τύπου μετά το συνέδριο ο Αβέρωφ Νεοφύτου ανέφερε πως είναι ευτυχής που βρίσκεται στην Κύπρο μια Ευρωπαία ηγέτης με όραμα για την ΕΕ, επιστημαίνοντας πως για να έχουμε μια αξιόπιστη εξωτερική πολιτική για την Ευρώπη, χρειαζόμαστε αξιόπιστη αμυντική πολιτική. Είπε επίσης ότι στις επικείμενες εκλογές στην ΕΕ κερδίζουν έδαφος δεξιά και

αριστερά κόμματα με κοινό στόχο την κατεδάφιση του ευρωπαϊκού οικοδομήματος, κάτι που δεν πρέπει να αφήσουμε να συμβεί. «Εμείς οι λαοί και τα κόμματα του ΕΛΚ έχουμε ένα μεγάλο ευρωπαϊκό όραμα και θα αγωνιστούμε από κοινού για να κάνουμε την Ευρώπη ισχυρότερη και ασφαλέστερη», σημείωσε.

Εξέφρασε τις ευχαριστίες του προς την Γερμανίδα υπουργό Άμυνας για την αλληλεγγύη της και την υποστήριξη της στο κυριαρχικό δικαίωμα ενός κράτους της ΕΕ όπως η Κύπρος να εκμεταλλεύεται τους φυσικούς πόρους της στην αποκλειστική οικονομική ζώνη και είπε ότι οι Κύπριοι, όπως έκαναν οι Γερμανοί το 1991, θα συνεχίσουν να παλεύουν για την επανένωση του νησιού.

Η Γερμανίδα Υπουργός αναφέρθηκε και στο γεγονός ότι ο Μάνφρεντ Βέμπερ ξεκίνησε την εκστρατεία του από την Κύπρο και υπάρχουν σοβαροί λόγοι για αυτό, καθώς η Κύπρος πέτυχε μια εντυπωσιακή οικονομική ανάκαμψη, κάτι που δείχνει, όπως ανέφερε, επίδειξη ηγεσίας. «Είναι επίσης, μια χώρα με ισχυρό όραμα για επανένωση», ανέφερε χαρακτηριστικά.

«Ως Γερμανίδα», ανέφερε, «μπορώ να σας πω ότι έχουμε μεγάλη συμπάθεια για την Κύπρο που υποφέρει από τη διαίρεση, εμείς οι Γερμανοί γνωρίζουμε πώς αισθάνεστε», είπε, εκφράζοντας την ελπίδα ότι κάποια μέρα θα υπάρξει ειρήνη στο νησί.

Ερωτηθείσα για τις τουρκικές προκλήσεις στην κυπριακή ΑΟΖ είπε ότι έχουμε το διεθνές δίκαιο και διεθνείς κανονισμούς και αυτοί υπάρχουν όχι για να μας περιορίζουν, αλλά για να θέτουν τα θεμέλια για μια ειρηνική συνεργασία, συνύπαρξη και προοπτική για ένα καλύτερο μέλλον. Επανάλαβε επίσης ότι όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ δείχνουν αλληλεγγύη στην Κύπρο και υποστηρίζουν τα κυριαρχικά της δικαιώματα.

Πάντως η άφιξη ευρωπαίων αξιωματούχων δεν κλείνει με την Γερμανίδα υπουργό Άμυνας, όπως αναφέρουν κομματικά στελέχη. Μετά την επίσκεψη Βέμπερ, Κατάνιν και της Μαρίας Γκαμπριέλ στην Κύπρο θα ακολουθήσει και συνέδριο σε συνεργασία με το think tank Martens Center του Ευρωπαϊκού Λαϊκού Κόμματος σε συνεργασία με το Ινστιτούτο Γαβούκ Κληρίδης.

eif19.eu

10th Economic Ideas Forum
19 March 2019
Hilton Park Nicosia

Economic Ideas Forum
2010 / 2019

Nicosia 2019

THE ECONOMIC SUCCESS OF CYPRUS: A TEMPLATE FROM THE EUROZONE TO THE MENA REGION
THE NEW DIGITAL ECONOMY
THE GEOPOLITICS OF GLOBAL ENERGY SECURITY: THE MIDDLE EAST AND THE MEDITERRANEAN
THE ECONOMIC SUCCESS OF CYPRUS: A TEMPLATE FROM THE EUROZONE TO THE MENA REGION

With the distinguished participation of:

H.E. Nicos Anastasiades,
President of the Republic of Cyprus

Constantinos Petrides,
Minister of Interior, Republic of Cyprus

Haris Georgiades,
Minister of Finance, Republic of Cyprus

Yiorgos Lakkotrypis,
Minister of Energy, Republic of Cyprus

Averof Neofytou,
President of Democratic Rally, Republic of Cyprus

BROUGHT TO YOU BY:

Wifried Martens Centre
for European Studies

WITH THE LOCAL SUPPORT OF:

Glaftos Clerides Institute

MEDIA PARTNER:

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Join us!

FROM EXECUTIVE PRODUCER ROBERT ZEMECKIS

AIDAN GILLEN MICHAEL MALARKEY

PROJECT BLUE BOOK

BASED ON TRUE EVENTS

Μεταδίδεται μόλις λίγες ώρες μετά την Αμερική!
Κάθε Τετάρτη στις 22:00. Αποκλειστικά στο Movies Best HD

Νέα καθηλωτική σειρά βασισμένη σε πραγματικά γεγονότα. Διαπραγματεύεται τις έρευνες που διεξήχθησαν από την αμερικανική κυβέρνηση μεταξύ 1952-1970 για το φαινόμενο των εξωγήινων.

www.mesimvria.com

Movies Best HD

Το κανάλι MOVIES BEST HD διατίθεται από τις συνδρομητικές πλατφόρμες CABLENET και CYTAVISION

MESIMVRIA
ENTERPRISES LTD

Σε ανοίγματα στο εξωτερικό προβαίνει η LandasColour

Ο Μιχάλης Λάντας μιλά στην «Κ» για το success story της εταιρείας

Συνέντευξη στη **ΜΑΡΙΑ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ**

Η αρχή έγινε το 2009, όταν τα αδέρφια Μιχάλης και Σταύρος Λάντας αποφάσισαν να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση, έχοντας ήδη μέσα τους το επιχειρηματικό «μικρόβιο» από την Εταιρεία του πατέρα τους MP Landas και Yioi Ltd. Μέσα σε 10 χρόνια, σήμερα μπορούμε να μιλάμε με σιγουριά για ένα success story. Ο Μιχάλης Λάντας, εκ των διευθυντών της εταιρείας, μας ξενάγησε στις 1-διόκτες και υπερσύγχρονες εγκαταστάσεις της Εταιρείας στη Βιομηχανική Περιοχή Στροβόλου. Στη συνέντευξη που παραχώρησε στην «Κ», ο κ. Λάντας εξήγησε τη μεγάλη σημασία της τεχνολογίας στην ανάπτυξη της LandasColour Ltd, η οποία – μαζί με άλλους παράγοντες – είχε ως αποτέλεσμα την κατακόρυφη αύξηση του κύκλου εργασιών και τη μεγάλη αύξηση του πελατολογίου της εταιρείας μέσα σε 10 μόλις χρόνια. Στις επιτυχίες της LandasColour Ltd δεν μπορεί να μην πιστωθεί, φυσικά, η ανάπτυξη της εταιρείας κατά τη διάρκεια των δύσκολων οικονομικών συνθηκών στη μετά 2013 εποχή. Σήμερα, η LandasColour Ltd έχει κερδίσει ένα ακόμα στοίχημα: τη δραστηριοποίησή της στο εξωτερικό, με πρώτους σταθμούς την Ελλάδα και το Ισραήλ.

-Ξεκινήσατε την Εταιρεία σας το 2009. Πού βρίσκεστε μια δεκαετία μετά;

«Ξεκινήσαμε, όντως, το 2009 από την MP Landas και Yioi Ltd – μια οικογενειακή επιχείρηση, στην οποία μέτοχοι ήταν ο πατέρας μου και ο θείος μου. Την εποχή εκείνη, η δραστηριοποίηση της MP Landas και Yioi Ltd ήταν περιορισμένη στις πνακίδες αυτοκινήτων και στην κατασκευή κλειδιών. Ήταν τότε που σκεφτήκαμε, μαζί με τον αδελφό μου, ότι το μέλλον ήταν η ανάπτυξη μας και η επέκταση των δραστηριοτήτων μας και σε άλλους τομείς. Έτσι, αποφασίσαμε να δημιουργήσουμε τη LandasColour Ltd και να επεκτείνουμε τις εργασίες μας, εισερχόμενοι στον τομέα των ψηφιακών εκτυπώσεων. Ήταν κάτι που χρειαζόταν και η αγορά. Αυτή ήταν η αρχή, η οποία έγινε με την αγορά της πρώτης μας εκτυπωτικής μηχανής και την εγκατάστασή μας στον χώρο που σήμερα βρίσκεται το NBC, απέναντι από το Hilton Park. Συνεχίσαμε να αυξάνουμε τις προσφερόμενες υπηρεσίες μας στον τομέα της κατασκευής επιγραφών και εκτυπώσεων, αφογκραζόμενοι πάντα τις ανάγκες της αγοράς. Η συνεργασία μας με το νέο Αεροδρόμιο Λάρνακας εκείνη την εποχή ήταν αυτό που μας έδωσε δύναμη να συνεχίσουμε, αφού καταφέραμε να αποδείξουμε με πράξεις ότι ήμασταν σε θέση να διεκπεραιώνουμε μεγάλα projects στην ώρα τους. Στη συνέχεια, εξοπλιστήκαμε με νέα μηχανήματα κοπής και χαραγμάτων και μεταφερθήκαμε σε μεγαλύτερες εγκαταστάσεις στη Βιομηχανική Περιοχή Καϊμακλίου.

-Από τότε μέχρι σήμερα;

«Τα τελευταία 10 χρόνια η εταιρεία μας αναπτύχθηκε και επεκτάθηκε, παρέχοντας πληθώρα υπηρεσιών και επιλογών τον τομέα των επιγραφών και των ψηφιακών εκτυπώσεων. Απόδειξη της εμπιστοσύνης που συνοδεύει το όνομα της LandasColour Ltd στην αγορά είναι οι τελευταίες συνεργασίες μας με μεγάλους πελάτες, όπως η Ελληνική Τράπεζα και η Astrobank (αλλαγή των επιγραφών σε δεκάδες καταστήματα μετά την

“

Πρώτος σταθμός εκτός Κύπρου, η ελληνική αγορά ενώ η εταιρεία ετοιμάζεται για άνοιγμα και στην αγορά του Ισραήλ.

“

Μέσα σε δέκα χρόνια και με σύμμαχο την τεχνολογία, ο κύκλος εργασιών της εταιρείας αυξήθηκε κατακόρυφα.

εξαγορά της Συνεργατικής Κυπριακής Τράπεζας και της USBBank), οι Υπεραγορές Άλφαμεγα (ανακαίνιση των Υπεραγορών), το νέο Nicosia Mall (κατασκευή & τοποθέτηση επιγραφών στα περισσότερα καταστήματα του νέου Mall), καθώς επίσης και συνεργασίες με άλλες μεγάλες εταιρείες της αγοράς. Τέλος, η LandasColour αναλαμβάνει μεγάλες εκθέσεις, με χαρακτηριστικό παράδειγμα την ετήσια έκθεση IFXEXPO – ένα τεράστιο project που πραγματοποιείται κάθε χρόνο στην Κύπρο.

-Προφανώς υπήρχε ένα κενό στην αγορά που ήρθατε να καλύψετε έτσι; Ποιο ήταν αυτό; Τι ανάγκες είχε η αγορά;

«Παραδοσιακά, αυτό που είχε ανάγκη η αγορά αναφορικά με τον τομέα των επιγραφών και των ψηφιακών εκτυπώσεων ήταν η τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων – η αξιοπιστία, δηλαδή, και η έγκαιρη εξυπηρέτηση. Η εταιρεία μας αντιλήφθηκε από την αρχή ότι αυτή ήταν μια ιδιαίτερα σημαντική ανάγκη, η οποία και έπρεπε να καλυφθεί άμεσα. Έτσι, η αμεσότητα στην εξυπηρέτηση και η τήρηση των συμφωνημένων χρονοδιαγραμμάτων αποτέλεσε από το αρχικό στάδιο πυρήνα της φιλοσοφίας της LandasColour Ltd. Με σεβασμό στον πελάτη και εσωτερική πειθαρχία, έχουμε καταφέρει να καλύψουμε το κενό αξιοπιστίας που υπήρχε.

-Ποιες είναι πλέον οι καινούργιες δυνατότητες και υπηρεσίες που προστίθενται στις παρεχόμενες υπηρεσίες σας, βάσει των νέων εγκαταστάσεων;

«Αναπόφευκτα, η ανάπτυξη αποτελεί δείκτη επιτυχίας για κάθε επιχείρηση. Έτσι και για εμάς, η αναπτυξιακή μας πορεία ήταν, είναι και θα παραμείνει στόχος μας. Έχοντας πετύχει μια ιδιαίτερα σημαντική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων μας σε Κύπρο και εξωτερικό, η ανάγκη για νέες και μεγαλύτερες εγκαταστάσεις ήταν ιδιαίτερα επιτακτική. Και αυτό ήταν επακόλουθο της αύξησης του κύκλου εργασιών μας, αλλά και της αγοράς νέων μηχανημάτων. Έτσι, από τις μεγαλύτερες εγκαταστάσεις μας, είμαστε σε θέση να προσφέρουμε καλύτερη εξυπηρέτηση και να ανταποκρινόμεστε αποτελεσματικότερα στο αυξανόμενο πελατολόγιό μας και τις ανάγκες της αγοράς.

Βασικός στόχος της LandasColour Ltd είναι η συνεχής ανάπτυξη και βελτιστοποίηση των εγκαταστάσεών της, η διαρκής επικαιροποίηση των μεθόδων εργασίας της, καθώς και ο εξοπλισμός της με τελευταίας τεχνολογίας μηχανήματα. Σύμφωνα με τον Διευθυντή της Εταιρείας, κ. Μιχάλη Λάντα, η έμφαση σε αυτούς τους στόχους κάνει τη LandasColour Ltd να ξεχωρίζει από τον εγχώριο ανταγωνισμό, και να προσελκύει μεγάλες εταιρείες και projects από το εξωτερικό.

Τα επόμενα πλάνα και ο ρόλος της τεχνολογίας

-Τα επόμενα σας πλάνα ποια είναι;

«Έχοντας καταφέρει να μιλάμε πλέον για εδραίωση της LandasColour Ltd στην κυπριακή αγορά, στόχος μας είναι η επέκτασή μας και στο εξωτερικό, μέσω συνεργασιών με πελάτες εκτός Κύπρου. Θεωρούμε ότι έχουμε κτίσει κάτι πολύ ιδιαίτερο στην Κύπρο και πιστεύουμε ακράδαντα ότι έχουμε δημιουργήσει ένα προϊόν – ένα brand αν θέλετε – με το οποίο μπορούμε να κάνουμε άνοιγμα σε άλλες αγορές. Η αρχή έχει ήδη γίνει, με την αγορά της Ελλάδας συγκεκριμένα, ενώ τώρα επικεντρώνουμε το άνοιγμα στην αγορά του Ισραήλ. Αναφορικά με την παρουσία και δραστηριοποίησή μας στην Κύπρο, στόχος μας αποτελεί φυσικά η διατήρηση του υψηλού επιπέδου των υπηρεσιών μας, καθώς και η συνεχής επέκταση των δραστηριοτήτων μας. Για αυτό και η δραστηριοποίησή μας σε παρεμφερή κλάδο στην Κύπρο βρίσκεται στα άμεσα μας σχέδια.

-Πόσο σας επηρεάζουν οι εξωγενείς παράγοντες;

«Οι εξωγενείς παράγοντες που μας επηρεάζουν δεν διαφέρουν από τους παράγοντες που επηρεάζουν σχεδόν κάθε ιδιωτική επιχείρηση ή οργανισμό. Η οικονομική ύφεση, η κρίση στο τραπεζικό σύστημα, ο τουρισμός κ.λπ. επηρεάζουν αναπόφευκτα τις εταιρείες, αφού η οικονομία είναι μια αλυσίδα. Στη LandasColour Ltd είναι το γεγονός ότι καταφέρνουμε να μειώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερο την επίδραση που έχουν αυτοί οι παράγοντες στην εταιρείας μας, μέσω στρατηγικών και μεθοδικών κινήσεων και συνεργασιών.

-Ποιο είναι το όραμά σας;

«Το όραμά μας δεν έχει αλλάξει από το 2009 που ιδρύθηκε η εταιρεία μας. Παραμένουμε προσπελημένοι στην αναπτυξιακή μας πορεία, στην επέκταση των δραστηριοτήτων μας και του πελατολογίου μας και στην αύξηση του κύκλου εργασιών μας. Αυτό που αλλάζει κατά καιρούς είναι η κατεύθυνση των προσαρμογών μας για την επίτευξη των στόχων μας. Η αλλαγή αυτή είναι απαραίτητη, αφού λόγω και των εξωγενών παραγόντων και των κραδασμών, πρέπει να είσαι ευέλικτος και να προσαρμόζεσαι προκειμένου να επιβιώσεις. Αυτό είναι κάτι που όλοι ε-

Εκτός από την τεχνολογία αιχμής, το ανθρώπινο δυναμικό της εταιρείας είναι ένα δεύτερο στοιχείο στο οποίο επενδύει η LandasColour Ltd.

“

Στον τομέα μας, η τεχνολογία είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο που μας επιτρέπει να μειώνουμε τον χρόνο παράδοσης μια δουλειάς, να αυξάνουμε την ποιότητα και την παραγωγή μας.

χουμε ζήσει, ειδικά μετά την οικονομική κρίση του 2013. Σήμερα, όραμά μας συνεχίζει να αποτελεί η καινοτομία και η συνεχής τεχνολογική αναβάθμιση της εταιρείας μας.

-Πώς απορροφάτε αυτούς τους κραδασμούς;

«Το κλειδί είναι η λήψη γρήγορων αποφάσεων. Αποφάσεων που λαμβάνουν υπόψη τους τις εκάστοτε συνθήκες που επικρατούν και τις προσαρμόζουν με βάση τα δεδομένα και τις συνθήκες που συνεχώς μεταβάλλονται. Σημαντικό είναι, επίσης, το να μπορείς να αξιολογείς και να μη φοβάσαι να ρισκάρεις. Κάθε επιχείρηση βάζει στόχους, παίρνει αποφάσεις, δοκιμάζει. Σημαντικό δεν είναι να έχεις αποτυχίες. Σημαντικό είναι να μαθαίνεις, να αξιολογείς και να γίνεσαι καλύτερος.

-Πόσο σημαντική είναι η τεχνολογία για μια επιχείρηση;

«Για τον δικό μας τομέα, είναι ιδιαίτερα σημαντική. Πιο σημαντικό από την ίδια την τεχνολογία, όμως, είναι να μπορείς να προσαρμόζεσαι στις νέες ανάγκες, τις νέες απαιτήσεις της αγοράς, τους νέους παράγοντες που διαμορφώνονται. Η LandasColour Ltd βρίσκεται στην κορυφή όσον α-

φορά την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και ψηφιακών συστημάτων. Αυτές οι υποδομές είναι σημαντικές, άλλωστε, για να μπορούμε να εξυπηρετούμε τους πελάτες μας σε μειωμένο χρόνο, με αυξημένη ποιότητα.

-Στην Κύπρο είμαστε πίσω σε αυτό το θέμα. Ποια είναι η δική σας εκτίμηση;

«Ίσως στην Κύπρο να υστερούμε σε έναν βαθμό. Αυτό δεν σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι είμαστε τεχνολογικά υποανάπτυκτοι. Αυτό που πιστεύω ότι ισχύει και συμβαίνει είναι ότι ο βαθμός διεξόδους της τεχνολογίας στην Κύπρο δεν είναι στο ίδιο επίπεδο και βαθμό σε σχέση με άλλες χώρες. Το μέγεθος τόσο της Κύπρου όσο και της ίδιας της αγοράς παίζει μεγάλο ρόλο. Στόχος μας είναι να εννημερωνόμαστε συνεχώς για τις τελευταίες τεχνολογίες και τεχνολογικές εξελίξεις, και να τις υιοθετούμε και στην Κύπρο. Στη LandasColour Ltd αναζητάμε συνεχώς τα πιο τεχνολογικά προηγμένα μηχανήματα και εξοπλισμούς με αυτά, προκειμένου να αυξάνουμε διαρκώς το επίπεδο των παρεχόμενων από εμάς υπηρεσιών.

-Και ήταν η τεχνολογία που σας έδωσε την ώθηση να προχωρήσετε;

«Στον τομέα μας, η τεχνολογία είναι ένα πολύ σημαντικό εργαλείο που μας επιτρέπει να μειώνουμε τον χρόνο παράδοσης μια δουλειάς, να αυξάνουμε την ποιότητα και την παραγωγή μας. Συνεπώς, η τεχνολογία δίνει ώθηση στην εταιρεία μας, αλλά δεν είναι αρκετή από μόνη της. Το πιο σημαντικό είναι ο συνδυασμός τεχνολογίας και ανθρώπινου δυναμικού. Χωρίς τους ανθρώπους μας δεν θα τα είχαμε καταφέρει. Το πάθος και η αγάπη του προσωπικού μας για αυτό που κάνει, καθώς επίσης και η δημιουργικότητα των ανθρώπων μας, δεν μπορούν να αντικατασταθούν από κανένα μηχανήμα, όσο τεχνολογικά προηγμένο και αν είναι. Οπότε θα έλεγα ότι ώθηση να προχωρήσουμε έδωσε ο συνδυασμός τεχνολογίας και ενός άρτια εκπαιδευμένου ανθρώπινου δυναμικού, που αγαπάει αυτό που κάνει και δίνει όλο του το στην δουλειά.

Ταξιδέψτε περισσότερο, απολαύστε περισσότερο

Orthodoxou
aviation ltd

Κάντε τις κρατήσεις σας τώρα στα τηλέφωνα
(+357) 22 755 300

Μέσω email στο blueair@orthodoxou.com.cy
ή μέσω των ταξιδιωτικών πρακτόρων της περιοχής σας

Αθήνα · Θεσσαλονίκη
Λάρνακα ➔ Μπέρμιγχαμ · Λονδίνο
Βουκουρέστι

Από **Βουκουρέστι**
όλη η Ευρώπη

www.blueairweb.com

Σήμερα το 80% των πωλήσεων της Peugeot Citroën πραγματοποιείται στην αγορά της Ευρώπης.

Η Peugeot Citroën αναζητεί συνεργασίες

Μεγαλόνομα είναι τα σχέδια της γαλικής αυτοκινητοβιομηχανίας PSA (Peugeot Citroën), η οποία διαθέτει 9 δισ. ευρώ σε ρευστό και επιδιώκει να ενισχύσει την παρουσία της στη διεθνή αγορά. Όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει το Bloomberg, ο όμιλος PSA είναι πολύ μικρός για τις φιλοδοξίες του Κάρλος Ταβάρες, του διευθύνοντος συμβούλου του. Εξ ου και αναζητεί μια επιχειρηματική κίνηση που θα τον οδηγήσει πέραν των ορίων της Ευρώπης, όπως λένε καλά πληροφορημένες πηγές. Μεταξύ άλλων εξετάζει ο κ. Ταβάρες το ενδεχόμενο συγχωνεύσεων, συνεργασιών ή εξαγορών. Οι διεργασίες βρίσκονται σε πολύ προκαταρκτικό στάδιο και δεν έχουν ακόμα προσεγγιστεί οι πιθανοί στόχοι. Ενδιαφέρον φέρεται να έχει για την PSA η συνεργασία με την Fiat Chrysler Automobiles (FCA), επειδή δραστηριοποιείται στην αγορά των Ηνωμένων Πολιτειών και διαθέτει το περιζήτητο εμπορικό σήμα του Jeep. Επιπλέον, αξιολογεί ως επιλογή θεωρείται και η General Motors, καθώς και η Jaguar Land Rover, όπως αναφέρουν πηγές, προσθέτοντας πως οι συμφωνίες με αυτές τις εταιρείες είναι δύσκολες.

Σε πρόσφατη συνέντευξη Τύπου για τα οικονομικά αποτελέσματα της PSA, ο Κάρλος Ταβάρες τόνισε πως είναι ανοικτός να συζητήσει τις στρατηγικές επιλογές της αυτοκινητοβιομηχανίας με δεδομένο πως έχει ρευστό να διαθέσει για τον σκοπό αυτό, που φθάνει τα 9 δισ. ευρώ. Παράλληλα, επισήμανε πως τα εν λόγω κεφάλαια θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν ως ασπίδα και σε περίπτωση οικονομικής δυσπραγίας. Ο κ. Ταβάρες βρίσκει στο πηδάλιο της PSA επί πενταετία και στο διάστημα αυτό κατόρθωσε να εξυγιάνει τον βραχίονα με το ομώνυμο εμπορικό σήμα της Peugeot, αλλά και να εξαγοράσει από

την GM την Opel/Vauxhall και να την αναδιοργανώσει. Παρά ταύτα, εξακολουθεί η εταιρεία του να βασίζεται ως επί το πλείστον στην Ευρώπη. Το 80% των πωλήσεών της κατευθύνεται εκεί, οπότε εάν συνεταιριζόταν με αμερικανικό όμιλο, θα μπορούσε ίσως να επανέλθει στην αγορά των ΗΠΑ – πρωτοεμφανίστηκε το 1953 και αποσύρθηκε το 1991. Επίσης, αυτό θα της έδινε τη δυνατότητα να αποκτήσει παραγωγική βάση εκεί, χωρίς απαραίτητα να κάνει και μεγάλη επένδυση. Η PSA σχεδιάζει από το 2026 να εξαγάγει στην αμερικανική αγορά οχήματα που κατασκευάζονται είτε στη Γηραιά Ηπειρό είτε στην Κίνα.

Στην περίπτωση της ιταλοαμερικανικής Fiat Chrysler Automobiles, η έμφαση δίδεται στο να σταθεροποιηθεί η διοίκηση της και οι λειτουργίες της μετά τον θάνατο του δημιουργού της Σέρτζιο Μαρκιόνε. Δεν έχουν διεξαχθεί προσφάτως συνομιλίες μεταξύ FCA και PSA, οι οποίες έχουν ήδη θεσπίσει συνεργασία στον τομέα των φορτηγών. Η τελευταία διευρύνθηκε για να καλύψει και τα οχήματα με τα εμπορικά σήματα Opel και Vauxhall. Η δε αμερικανική General Motors δεν έχει κάποιο ζωηρό ενδιαφέρον για την ευρωπαϊκή αγορά, δεδομένου ότι πολύ πρόσφατα πώλησε την Opel. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, υπό την καθοδήγηση της διευθύνουσας συμβούλου Μαίρης Μπάρνς, η αμερικανική εταιρεία απαλλάσσεται από δραστηριότητες με χαμηλά περιθώρια κερδοφορίας, επειδή προτιμά να επενδύσει στην τεχνολογία της αυτόνομης οδήγησης και στις υπηρεσίες μεταφοράς επιβατών. Άλλωστε, εάν ήθελε συνεργασία με την PSA, θα το έκανε προ διετίας, όταν της πούλησε την Opel, επισημαίνουν, τέλος, έγκυρες πηγές.

BLOOMBERG

Εμπλοκή και της Nordea Bank σε σκάνδαλο ξεπλύματος χρήματος

Η **Nordea Bank**, η μεγαλύτερη σκανδιναβική τράπεζα, φέρεται να έχει εμπλακεί σε υπόθεση ξεπλύματος «μαύρου» χρήματος με παράνομα κεφάλαια 700 εκατ. ευρώ, μέρος των οποίων συνδέονται με τον θάνατο του Ρώσου δικηγόρου Σέργκεϊ Μαγκνίτσκι, σύμφωνα με στοιχεία του φινλανδικού ραδιοφωνικού δικτύου YLE που αφορούν στην περίοδο 2005-2017. Όπως αναφέρει το πρακτορείο Bloomberg, μονάδες της Nordea και άλλων σκανδιναβικών τραπεζών στις χώρες της Βαλτικής Θάλασσας λειτουργούσαν ως κόμβοι για το ξέπλυμα «μαύρου» χρήματος προς όφελος Ρώσων εγκληματιών. Απώτερος στόχος ήταν να

της Σουνδίας. «Οι επενδυτές έχουν αμφισβητήσει από τις εξελίξεις στις σκανδιναβικές τράπεζες, καθώς από τη μια στιγμή στην άλλη προκύπτουν νέα στοιχεία», σχολιάζει ο Φίλιπ Ρίτσαρντς, αναλυτής της Bloomberg Intelligence στο Λονδίνο. Υποψίες για το ξέπλυμα «μαύρου» χρήματος έχουν ξεκινήσει από την Danske Bank και επεκτάθηκαν στη Swedbank και τη Nordea Bank, με κίνδυνο να επισκιάσουν έναν ολόκληρο τομέα του σκανδιναβικού τραπεζικού κλάδου. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία που αποκάλυψε το ραδιοφωνικό δίκτυο YLE μαζί με τη δανική εφημερίδα Berlingske, τα περισσότερα ύποπτα κεφάλαια της Nordea πέρασαν από τις μονάδες της φινλανδικής τράπεζας στην Εσθονία, στη Δανία και στη Φινλανδία.

Στο δίκτυο που είχε δημιουργηθεί για το ξέπλυμα «μαύρου» χρήματος περιλαμβάνονταν τακτικά και εθνικές εταιρείες που βοηθούσαν στη φοροδιαφυγή. Ο Σέργκεϊ Μαγκνίτσκι πέθανε σε ένα κελί σε φυλακές της Μόσχας αφού είχε αποκαλύψει σκάνδαλο φορολογικής διαφθοράς. Μέσα στην εβδομάδα, η επικεφαλής διαχείρισης κινδύνου της Nordea Τζούλι Γκάλμπο δώλωσε στην Berlingske πως δεν μπορεί να σχολιάσει συγκεκριμένες συναλλαγές, αλλά «συνέβσαν πράγματα που δεν θα έπρεπε να συμβούν». Στο παρελθόν, είχε επιβληθεί πρόστιμο στη Nordea από τις σουηδικές αρχές διότι δεν είχε συμμορφωθεί πλήρως με το κανονιστικό πλαίσιο για την καταπολέμηση του ξεπλύματος «μαύρου» χρήματος. «Μέχρι να αποκαλύψουν οι τράπεζες κάθε πτυχή των παράνομων συναλλαγών τους θα ξετυλίγεται μια νέα πτυχή με ύποπτες συναλλαγές συνεχώς», προσθέτει ο Ρίτσαρντς της Bloomberg Intelligence.

καταλήξουν αυτά τα παράνομα κεφάλαια στη Δύση.

Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και το υπουργείο Δικαιοσύνης των ΗΠΑ έχουν θέσει στο στόχαστρο την Danske Bank A/S. Πρόσφατα, η Danske Bank παραδέχθηκε πως βρέθηκε στο επίκεντρο ενός «σκανδάλου» για το ξέπλυμα «μαύρου» χρήματος ύστερα από εκτενή εσωτερική έρευνα. Παρομοίως, η Swedbank AB, που είναι η παλαιότερη τράπεζα της Σουνδίας και ο μεγαλύτερος όμιλος στην ευρύτερη περιοχή της Βαλτικής, βρέθηκε να έχει εμπλακεί στην ίδια υπόθεση με την Danske Bank. Σήμερα έχει επίσης τεθεί στο μικροσκόπιο των εποπτικών αρχών της Εσθονίας και

Το σκληρό «παζάρι» της Amazon για να μειώσει τα φορολογικά βάρη

Απειλεί με διακοπή δραστηριοτήτων πολιτείες που ζητούν να καταβάλει φόρους

Με σκληρούς όρους διαπραγματεύεται η Amazon τους φόρους που καλείται να πληρώσει στις πολιτείες των ΗΠΑ, απειλώντας ακόμη και με την κατάργηση θέσεων εργασίας για να εξασφαλίσει ευνοϊκότερη μεταχείριση, σύμφωνα με τους New York Times. Προκύπτει δε, πως ο κολοσσός ηλεκτρονικού εμπορίου όχι μόνον δεν πλήρωσε κανέναν φόρο στο ομοσπονδιακό κράτος των ΗΠΑ, παρά τον διπλασιασμό των κερδών του πέρυσι, αλλά έλαβε και επιστροφή 129 εκατ. δολαρίων, όπως τεκμηριώνει το αμερικανικό περιοδικό Fortune. Χάρis στη μείωση της φορολογίας που προώθησε η κυβέρνηση Τραμπ, την καταβολή μόνον με μετοχές και άλλα «παράθυρα» του νόμου, η Amazon δώλωσε κέρδη άνω των 11 δισ. δολαρίων στις ΗΠΑ χωρίς να πληρώσει ούτε ένα σεντ φόρο. Το 2010, όταν οι φορολογικές αρχές της πολιτείας του Τέξας πίεσαν την Amazon να πληρώσει αναδρομικά φόρους σχεδόν 270 εκατ.

Το 2018 όχι μόνον δεν πλήρωσε φόρο στις ΗΠΑ, αλλά έλαβε και επιστροφή 129 εκατ. δολαρίων.

δολαρίων, η διοίκηση έκλεισε τη μοναδική αποθήκη που διέθετε στην πολιτεία και ματαίωσε σχέδια για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Επειτα από μια διετία, η πολιτεία του Τέξας απέσυρε την απαίτηση για την καταβολή των φόρων με αντάλλαγμα τη δημιουργία περισσότερων αποθηκών και κατ'επέκταση θέσεων εργασίας. Το 2011 συνέβη ανάλογο περιστατικό στη Νότια Καλιφόρνια. Εκεί η εφορία δεν ενέδωσε αρχικά σε αίτημα της Amazon για μείωση των φόρων. Μετά, όμως, πείστηκε να δώσει φοροαπαλλαγές διότι η Amazon υποσχέθηκε να αυξήσει τις προσλήψεις στην πολιτεία. Το πιο πρόσφατο παράδειγμα της αποφασιστικότητας της Amazon να περιορίσει τα φορολογικά της βάρη εντοπίζεται στο Σιάτλ. Πέρυσι, η Amazon «πάνωσε» σχέδια για την ανεύρεση ουρανόξυπτου και απείλησε πως θα μισθώσει άλλο κτίριο που βρί-

Το 2010, όταν οι φορολογικές αρχές της πολιτείας του Τέξας πίεσαν την Amazon να πληρώσει αναδρομικά φόρους σχεδόν 270 εκατ. δολαρίων, η διοίκηση έκλεισε τη μοναδική αποθήκη που διέθετε στην πολιτεία και ματαίωσε σχέδια για τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

σκεται υπό κατασκευή, όταν η πολιτειακή διοίκηση προωθούσε την επιβολή φόρου για τους μεγάλους εργοδότες. Το δημοτικό συμβούλιο μείωσε τον φόρο που, όμως, ανακλήθηκε τελικά λόγω ισχυρού λόμπινγκ, όπως αφάνουν να εννοηθεί οι New York Times. Κι όμως η Amazon αποφάσισε να μην εγκατασταθεί ούτε στα 722.000 τετραγωνικά μέτρα του ουρανόξυπτου που τελεί υπό κατασκευή, αποφασίζοντας να υπενοικιάσει τους χώρους αυτούς.

Ο δήμαρχος της Νέας Υόρκης έκανε λόγο για «σοκ στο σύστημα» όταν η Amazon ματαίωσε αιφνίδια σχέδια για τη δημιουργία κεντρικών γραφείων

στη μπρόκλιν. Ενώ κτιζόταν επί σειρήνων, ενώ ολόκληρο συγκρότημα κτιρίων με χωρητικότητα 25.000 ατόμων, η Amazon άλλαξε ρότα ξαφνικά στα μέσα Φεβρουαρίου.

Η Amazon καθώς και οι υπόλοιποι τεχνολογικοί κολοσσοί των ΗΠΑ καταφέρνουν να πληρώνουν ελάχιστους φόρους σε σχέση με τα κέρδη τους, διότι μπορούν να εκμεταλλευθούν τα ευνοϊκά καθεστώτα που προσφέρουν οι πολιτείες ή οι δημοτικές αρχές των ΗΠΑ αλλά και ευρωπαϊκές χώρες όπως η Ιρλανδία και το Βέλγιο. Η τακτική αυτή ανάγκασε την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προχωρήσει σε έρευνες και να ζητήσει την πληρωμή αναδρομικών

φόρων. Αναλυτικότερα, η Apple αναγκάστηκε να πληρώσει αναδρομικά 13 δισ. δολάρια στην Ιρλανδία, αφού η Κομισιόν αποφάσισε πως οι χαμηλοί φόροι που πλήρωνε τα προηγούμενα χρόνια συνιστούν έμμεση κρατική βοήθεια.

Σήμερα, η γαλλική κυβέρνηση εξετάζει την επιβολή ετήσιου φόρου 3% στα έσοδα των μεγάλων εταιρειών του Διαδικτύου όπως είναι η Amazon, η Google, η Facebook, η Uber και η Airbnb. Ο υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας, Μπρινόν Λε Μερ, δήλωσε στην εφημερίδα Le Parisien πως το κράτος αποβλέπει σε έσοδα 500 εκατ. ευρώ από αυτόν τον φόρο.

Πωλήθηκε έναντι τουλάχιστον 30 εκατ. δολ. σπάνιο αυγό Faberge

Είχε αγοραστεί μόλις 14.000 δολ. – Αποδείχθηκε ότι κάποτε ανήκε σε τσάρο

Στο ράφι ενός ανυποψίαστου αγοραστή βρισκόταν πάνω από μία δεκαετία ένα βασιλικό αυγό Faberge 30 εκατ. δολαρίων, το οποίο συνοδεύει μια μοναδική ιστορία.

Το εκπληκτικής αισθητικής αυγό, στου οποίου το εσωτερικό «φωλιάζει» ένα χρυσό ρολόι κατασκευασμένο από την ελβετική Vacheron Constantin, φιλοτεχνήθηκε και δόθηκε ως δώρο γενεθλίων στον τσάρο Αλέξανδρο Γ' της Ρωσίας από τον ίδιο τον Πέτερ Καρλ Φαμπερτζέ το 1887.

Το χρυσό αυγό, ύψους 8,2 εκ., στήριζεται σε τρίποδο βάση με σκαλιστά πόδια λιονταριού. Χρυσές γιρλάντες, ζαφείρια και διαμάντια κοσμούν το εξωτερικό του. Το Faberge «κρύβει» ένα χρυσό γυναικείο ρολόι από την ελβετική ωρολογοποιία Vacheron Constantin με καντράν από σμάλτο και χρυσούς δείκτες. Το ρολόι, που μπορεί να σταθεί όρθιο όταν κανείς ανοίγει το αυγό, κατασκευάστηκε ξεχωριστά και ενσωματώθηκε στο εσωτερικό.

Το αυγό κατασκευάστηκε και προσφέρθηκε στον τσάρο Αλέξανδρο Γ' της Ρωσίας από τον ίδιο τον Πέτερ Καρλ Φαμπερτζέ το 1887.

Μετά την εκθρόνιση του τσάρου το 1917, το συγκεκριμένο αυγό, όπως και τα υπόλοιπα 53 που ανήκαν στην τσαρική οικογένεια της Ρωσίας, κατασχέθηκε, ενώ το 1922 όλα πέρασαν στην ιδιοκτησία του συμβουλίου λαϊκών επιτρόπων μέσω ειδικού πληρεξουσίου.

Το πανέμορφο αυγό είχε θεωρηθεί έκτοτε ένα από τα τρία χαμένα Faberge της βασιλικής συλλογής, όπου το 2011 δύο ερευνητές, εξειδικευμένοι στα αυγά Faberge, διαπίστωσαν πως τα ίχνη του δεν χάθηκαν το 1922. Οι ερευνητές Βίνσεντ και Άννα Παλμίντ αναγνώρισαν το χαρακτηριστικό αυγό σε έναν κατάλογο

Το χρυσό αυγό στηρίζεται σε τρίποδο βάση με σκαλιστά πόδια λιονταριού. Χρυσές γιρλάντες, ζαφείρια και διαμάντια κοσμούν το εξωτερικό του. Το Faberge «κρύβει» ένα χρυσό γυναικείο ρολόι από την Vacheron Constantin.

πλειστηριασμών του 1964 από τον οίκο Parne Bernet της Νέας Υόρκης, όπου είχε πουληθεί έναντι 2.450 δολαρίων. Ο λόγος και ο τρόπος με τον οποίο το ξεχωριστό αυγό ταξίδεψε από τη Σοβιετική Ένωση στην Αμερική παραμένουν άγνωστοι.

Το γεγονός πως το αυγό «επέζησε» έκανε τότε τον γύρο του Διαδικτύου, προς ανεύρεσή του, με αποτέλεσμα το 2012 ο ανυποψίαστος ιδιοκτήτης του να διαβάσει τυχαία ένα άρθρο της εφημερίδας Telegraph με τίτλο «Βρίσκεται αυτό το 20 εκατ. λιρών

αυγό-φωλιά στο ράφι σου». Ο τυχερός κάτοχος του Faberge το είχε αποκτήσει σε υπαίθρια αγορά στις αρχές της δεκαετίας του 2000. Μην γνωρίζοντας την προέλευσή του, είχε πληρώσει 14.000 δολάρια υπολογίζοντας μόνον την αξία του βάσει του ονόματος και των πολύτιμων λίθων που το κοσμούν. Ο ιδιοκτήτης επικινδύνωσε με τη βρετανική εταιρεία Wartski, η οποία εμπορεύεται αντικείμενα και εξειδικεύεται σε ρωσικά έργα τέχνης, καθώς αναφερόταν στο άρθρο της Telegraph. «Αμφιβάλλουμε για τα πάντα, αλλά αυτή η ιστορία είναι τόσο υπέροχη, που δεν θα μπορούσε να την επινοήσει κανείς – είναι πέραν της φαντασίας, και στους μύθους της εμπορίας παλιών αντικειμένων δεν υπάρχει τίποτα αντίστοιχο», σχολιάζει ο Κιέραν Μακάρθι, που ειδικεύεται στα αυγά Faberge στην Wartski.

Το αυγό είχε πλέον τεράστια αξία και πωλήθηκε απευθείας σε ανώνυμο αγοραστή μέσω της Wartski. Η αξία του είχε εκτιμηθεί στα 30 εκατ. δολάρια το 2011, δηλαδή πριν γίνει γνωστή η τοποθεσία του. Το πραγματικό ποσό της πώλησης εκτιμάται πως ήταν πολύ μεγαλύτερο, δεδομένου ότι δεν διοργανώθηκε πλειστηριασμός, αλλά αγοράστηκε με άμεσο τρόπο από τον ενδιαφερόμενο. Μάλιστα, σύμφωνα με την εταιρεία ρολογιών Hodinkee, η οποία πρώτη δημοσίευσε ολοκληρωμένη την εντυπωσιακή ιστορία του ρολογιού, ο ανώνυμος αγοραστής ανησυχούσε πως η ακριβή αγορά του θα μαθευτεί. Προκειμένου να παραμείνει διακριτική όσον αφορά την απόκτηση του ξεχωριστού Faberge, αγόρασε πρόσφατα ένα μεγαλύτερο σπίτι και νέο αυτοκίνητο.

Όσον αφορά το αυγό Faberge της ρωσικής τσαρικής οικογένειας, εκτιμάται πως σημειώθηκε η ακριβέστερη πώληση ρολογιού στην Ιστορία. Παρότι οι τιμές πώλησης τέτοιων έργων τέχνης σπάνια γίνονται γνωστές, είναι πολύ πιθανό πως η συγκεκριμένη ξεπέρασε το διάσημο αυγό Faberge με ρολόι της οικογένειας Ρόθστσιλντ που πωλήθηκε το 2007 για περισσότερο από 18 εκατ. δολάρια.

18^η ΑΠΟΝΟΜΗ

Τράπεζα Κύπρου
MAN
OF THE YEAR

3 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 2019
Royal Hall

Οι υποψηφιότητες

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ – MANAGER

ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΟΛΕΜΙΤΗΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΡΙΣΤΟΦΙΔΗΣ
ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ
ΜΑΡΙΟΣ ΚΑΛΟΧΩΡΙΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ – ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
ΣΤΑΥΡΟΣ ΔΡΑΚΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥΣ
ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

ΑΘΛΗΤΗΣ

ΜΙΛΑΝ ΤΡΑΪΚΟΒΙΤΣ
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΠΑΡΕΛΛΗΣ
ΜΑΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ
ΠΑΥΛΟΣ ΚΟΝΤΙΔΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΤΡΙΚΩΜΙΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΗΣ

ΜΑΡΙΟΣ ΠΙΠΕΡΙΔΗΣ
ΑΝΤΗΣ ΣΚΟΡΔΗΣ
MICHAEL ANASTASSIADES
ΑΝΔΡΕΑΣ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ

ΕΙΔΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ

LIFETIME ACHIEVEMENT
ΤΙΜΗΣ ΕΝΕΚΕΝ
ΑΝΤΡΑΣ ΠΟΥ ΜΑΣ ΕΝΕΠΝΕΥΣΕ

Επισκεφθείτε το www.kathimerini.com.cy και γνωρίστε τους υποψηφίους

Σπριζουν

Ελεγκτές της διαδικασίας

Οι διαδηλώσεις των «Γιλέκων» κόστισαν 15 δισ. ευρώ

Μείωση κατά 0,2 ποσοστιαίες μονάδες στην ανάπτυξη το δ' τρίμηνο του 2018

Στα 15 δισ. ευρώ υπολογίζεται το οικονομικό κόστος που επιβλήθηκε η γαλλική κυβέρνηση από τις μαζικές και παρατεταμένες διαδηλώσεις των «Κίτρινων Γιλέκων». Εκτός των μέτρων που ανακοίνωσε ο Γάλλος πρόεδρος Μανουέλ Μακρόν για την ενίσχυση των εισοδημάτων εργαζομένων και συνταξιούχων τον περασμένο Δεκέμβριο, ο υπουργός Οικονομικών Μπριόν Λε Μερ ανακοίνωσε πως οι διαδηλώσεις των «Κίτρινων Γιλέκων» ανέκοψαν περίπου 0,2 ποσοστιαίες μονάδες από την ανάπτυξη το δ' τρίμηνο του 2018. Πρόκειται για απώλειες της τάξεως των 5 δισ. ευρώ, δηλαδή διπλάσιες των 2,5 δισ. που είχαν εκτιμηθεί αρχικά από την κυβέρνηση Μακρόν.

«Το κόστος είναι πολύ υψηλό, στερώντας 0,2 ποσοστιαίες μονάδες από την ανάπτυξη το δ' τρίμηνο του 2018», δήλωσε ο υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας στο τηλεοπτικό δίκτυο της Γερουσίας, Public Senat. Ακόμη μία επίπτωση των διαδηλώσεων των «Κίτρινων Γιλέκων», οι οποίες ξεκίνησαν στα μέσα Νοεμβρίου και κράτησαν περίπου έναν μήνα, ήταν η πτώση των καταναλωτικών δαπανών

Λόγω της αλλαγής προς μια πιο επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, το Παρίσι θα υπερβεί το πλαφόν της Ε.Ε. για δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξεως του 3% επί του ΑΕΠ.

κατά 1,5% τον Δεκέμβριο. Εναν μήνα μετά, η κατανάλωση επανήλθε σε άνοδο της τάξεως του 1,2%, ξεπερνώντας τις εκτιμήσεις αναλυτών του Reuters που περιορίζονταν στο 1%.

Βέβαια, το οικονομικό κόστος των διαδηλώσεων των «Κίτρινων Γιλέκων» θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς πως αντισταθμίζεται από το πολιτικό όφελος που αποκόμισε η γαλλική κυβέρνηση, ιδιαίτερα μετά την ανακοίνωση των μέτρων στήριξης στα τέλη Δεκεμβρίου για να κατευθύνει τη δυσaréσκεια των πολιτών. Το Γαλλικό Πρακτορείο ανακοίνωσε τον περασμένο μήνα πως η δημοτικότητα του Μανουέλ Μακρόν ενισχύ-

Το οικονομικό κόστος των διαδηλώσεων των «Κίτρινων Γιλέκων» θα μπορούσε να ισχυριστεί κανείς πως αντισταθμίζεται από το πολιτικό όφελος που αποκόμισε η γαλλική κυβέρνηση, ιδιαίτερα μετά την ανακοίνωση των μέτρων στήριξης στα τέλη Δεκεμβρίου για να κατευθύνει τη δυσaréσκεια των πολιτών.

θηκε από το 23% με 31% στο 31% με 35%, σύμφωνα με δημοσκόπηση των ινστιτούτων BVA και Harris Interactive. Ο Γάλλος πρόεδρος έχει, επίσης, ξεκινήσει μια σειρά ντιμπέιτ για να ενισχύσει την αποδοχή της κοινής γνώμης.

Στα μέτρα στήριξης των 10 δισ. ευρώ συμπεριλήφθηκε η αύξηση του μηνιαίου κατώτατου μισθού κατά 100 ευρώ, η κατάργηση της φορολόγησης των υπερωριών και των φορολογικών αυξήσεων στις συντάξεις που είναι χαμηλότερες των 2.000 ευρώ ανά μήνα. Προηγουμένως είχε καταργηθεί η αύξηση των φόρων στα καύσιμα που ήταν η αφορμή για την έναρξη των κινητοποιήσεων. Λόγω της αλλαγής σε μια πιο επεκτατική δημοσιονομική πολιτική, το Παρίσι θα υπερβεί

το πλαφόν της Ε.Ε. για δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξεως του 3% επί του ΑΕΠ, με το υπουργείο Οικονομικών να υπολογίζει πως μπορεί να φθάσει ακόμη και το 3,2%. Η κυβέρνηση Μακρόν ενθάρρυνε, επίσης, τις εταιρείες να μην επιβάλουν φορολογικές επιβαρύνσεις στα μπόνους των υπαλλήλων τους. Αυτή την εβδομάδα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προειδοποίησε πως η γαλλική οικονομία είναι ευάλωτη λόγω του υψηλού χρέους και της χαμηλής ανταγωνιστικότητας. «Το δημόσιο χρέος της Γαλλίας ήταν σταθερό μέσα στο 2018, αλλά παρέμεινε σε υψηλά επίπεδα», αναφέρει η Κομισιόν. Τόνισε, επίσης, πως η κυβέρνηση Μακρόν θα πρέπει να ολοκληρώσει μεταρρυθμίσεις, ιδιαίτερα στο συνταξιοδοτικό σύ-

στημα, και να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα των δημοσιονομικών της.

Στήριξη στη γαλλική πρόταση

Οι ΗΠΑ υποστηρίζουν την πρόταση της Γαλλίας για την επιβολή κατώτατου φορολογικού συντελεστή για τις επιχειρήσεις του G7, δηλαδή των ισχυρότερων κρατών του βιομηχανοποιημένου κόσμου. Υστερα από συνάντηση που είχε ο υπουργός Οικονομικών των ΗΠΑ, Στίβεν Μνούτσιν, με τον Γάλλο ομόλογό του στο Παρίσι, δήλωσε πως «θεωρούμε ότι είναι μια πολύ σημαντική πρόταση». Η Γαλλία προωθεί, επίσης, σχέδια για την κοινή φορολόγηση τεχνολογικών κολοσσών στην Ε.Ε., όπως είναι η μηχανή αναζήτησης

Google και ο όμιλος ηλεκτρονικού εμπορίου Amazon. Οι κολοσσοί αυτοί διατηρούν τη φορολογική έδρα τους σε κράτη-μέλη με ευνοϊκό φορολογικό καθεστώς, μειώνοντας στο ελάχιστο τις φορολογικές υποχρεώσεις τους συγκριτικά με τα υπέρτοκα κέρδη τους. Πέρσι, μάλιστα, ο αρμόδιος επίτροπος Οικονομικών και Χρηματοοικονομικών Υποθέσεων της Ε.Ε., Πιερ Μοσκοβισί, αναφέρθηκε αναλυτικά σε μελέτη που έδειχνε ότι το Βέλγιο, η Κύπρος, η Ουγγαρία, η Ιρλανδία, η Μάλτα, η Ολλανδία και το Λουξεμβούργο έχουν εξαιρετικά «επιθετικές φορολογικές πρακτικές» με κίνδυνο να υπάρξουν επιπτώσεις στην ενιαία αγορά και να επιβαρυνθεί ο μέσος φορολογούμενος.

«Φρενάρει» η βιομηχανική παραγωγή στην Κίνα

Πυκνώνουν τα σύννεφα πάνω από την κινεζική οικονομία, με τα τελευταία στοιχεία να επιβεβαιώνουν ότι η δεύτερη οικονομία στον κόσμο εξακολουθεί να επιβραδύνεται. Τα στοιχεία για τον Φεβρουάριο φέρουν τη βιομηχανική παραγωγή να έχει συρρικνωθεί στα χαμηλότερα επίπεδα των τελευταίων τριών ετών και τις νέες παραγγελίες για εξαγωγές να μειώνονται για ένατο συναπτό μήνα. Ο συνδυασμός των δύο στοιχείων αντανάκλασε τη μείωση της ζήτησης τόσο στην εγχώρια αγορά όσο και σε παγκόσμιο επίπεδο. Εννέα, έτσι, η ανασυρία για το ενδεχόμενο να κινδυνεύει η Κίνα από ακόμη βαθύτερη επιβράδυνση, και ιδιαίτερα στην περίπτωση που δεν υπάρξει οριστική ανακωχή στον sinoαμερικανικό εμπορικό πόλεμο.

«Αν δεν υπάρξει μακροχρόνια ανακωχή στον εμπορικό πόλεμο, η πτωτική τάση δεν πρόκειται να σταματήσει σύντομα», σχολίασε στο Reuters ο Άιρις Πανγκ, οικονομολόγος επί θεμάτων Κίνας στην ING, που

Ο σχετικός δείκτης για τις νέες παραγγελίες υποχώρησε στις 45,2 μονάδες από τις 46,9 του Ιανουαρίου και κατέγραψε τα χαμηλότερα επίπεδα από τον Φεβρουάριο του 2009.

προέξοφλε ότι η βιομηχανική παραγωγή θα μειωθεί περαιτέρω και τον Μάρτιο. Τη συρρίκνωση της βιομηχανικής παραγωγής αντανάκλασε ο δείκτης υπεύθυνων προμηθειών (PMI), που υποχώρησε τον Φεβρουάριο στις 49,2 μονάδες από τις 49,5 στις οποίες βρισκόταν τον Ιανουάριο. Καταγράφει, έτσι, τον τρίτο συναπτό μήνα συρρίκνωσης του κλάδου και διαφεύγει τις εκτιμήσεις των οικονομικών αναλυτών που είχαν προβλέψει πως θα παρέμενε αμετάβλητος. Σε ό,τι αφορά τις νέες παραγγελίες, ο σχετικός δείκτης υποχώρησε περαιτέρω στις 45,2 μονάδες από τις 46,9 του Ιανουαρίου και κατέγραψε τα χαμηλότερα επίπεδα από τον Φεβρουάριο του 2009. Ενθαρρυντικό στοιχείο, μόνον οι καινούργιες παραγγελίες που περιλαμβάνουν την εγχώρια κατανάλωση και οι οποίες σημείωσαν αύξηση ύστερα από δύο συναπτούς μήνες υποχώρησης. Ο σχετικός δείκτης σημείωσε άνοδο στις 50,6 μονάδες από τις 49,6 του Ιανουαρίου.

Δομομένης της πίεσης που υφί-

στανται οι κινεζικές βιομηχανίες, συνέχισαν τις απολύσεις προκαλώντας ανησυχία στο Πεκίνο, καθώς επρόκειτο για τον ταχύτερο ρυθμό μείωσης των θέσεων εργασίας που έχει καταγραφεί από τον Δεκέμβριο του 2015. Τη σοβαρότητα του προβλήματος αναγνώρισε χθες ο Ζανγκ Λίκουν, στέλεχος του Συμβουλίου του Κράτους, όταν σε συνέντευξη Τύπου που παραχώρησε στο Πεκίνο τόνισε πως «αυτό που μας ανησυχεί περισσότερο είναι το θέμα της απασχόλησης». Όπως σχολιάζουν αναλυτές του CNBC, για το Πεκίνο είναι κρίσιμο να διατηρήσει υψηλά τα επίπεδα της απασχόλησης.

Σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία της κινεζικής στατιστικής υπηρεσίας, η ανεργία στη χώρα παραμένει σε χαμηλά επίπεδα και συγκεκριμένα στο 5%. Δεδομένου, όμως, ότι αμφισβητείται συστηματικά η ακρίβεια των στοιχείων, οι επίσημες αναφορές αρχίζουν να αναγνωρίζουν πως πολλοί Κινέζοι δυσκολεύονται να διατηρήσουν τις θέσεις εργασίας τους.

Το υπ. Εμπορίου, που είναι υπεύθυνο για τα στοιχεία που αφορούν την ανάπτυξη, ανακοίνωσε πως η αναστολή λειτουργίας της αμερικανικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης για 35 ημέρες αφαιρέσε από το αμερικανικό ΑΕΠ περίπου 0,1 ποσοστιαία μονάδα.

Υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης στην αμερικανική οικονομία για το 2018

Με τον υψηλότερο ρυθμό από το 2015 αναπτύχθηκε πέρσι η αμερικανική οικονομία, χάνοντας για πολύ λίγο τον στόχο για ανάπτυξη 3% που είχε θέσει ο Αμερικανός πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ. Η επιτάχυνση της οικονομίας από το 2,2% το 2017 στο 2,9% το 2018 οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στη μείωση φορολογίας επιχειρήσεων που εφάρμοσε η κυβέρνηση Τραμπ, την απορρύθμιση του κανονιστικού πλαισίου, την αύξηση των κρατικών δαπανών και στην επιβολή δασμών σε εισαγωγές ως μέσο για την εξασφάλιση καλύτερων εμπορικών συμφωνιών.

Το αμερικανικό ΑΕΠ αυξήθηκε με ετήσιο ρυθμό 2,6% το τέταρτο τρίμηνο του 2018 κάρη στη διατήρηση της κατανάλωσης και των επενδύσεων σε ικανοποιητικό επίπεδο, καθώς η αναστολή λειτουργίας της ομοσπονδιακής κυβέρνησης λίγο πριν από τα Χριστούγεννα επηρέασε την ανάπτυξη λιγότερο από το αναμενόμενο.

Οικονομολόγοι που είχαν πάρει μέρος σε έρευνα του Reuters προβλέψαν πως το ΑΕΠ θα αυξανόταν με ρυθμό 2,3% το τέταρτο τρίμηνο. Το τρίτο τρίμηνο η αμερικανική οικονομία είχε αναπτυχθεί με ετήσιο ρυθμό 3,4%. Η ανακοίνωση των στοιχείων για το τέταρτο τρίμηνο καθυστέρησε εξαιτίας της αναστολής λειτουργίας της αμερικανικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης για 35 ημέρες.

Την αναστολή λειτουργίας που έληξε στις 25 Ιανουαρίου είχε προκαλέσει ο πρόεδρος Τραμπ εξαιτίας της άρνησης των Δημοκρατικών να εγκρίνουν χρηματοδότηση ύψους 5,7 δισ. δολαρίων για την κατασκευή τείχους στα σύνορα των ΗΠΑ με το Μεξικό. Το αμερικανικό υπουργείο Εμπορίου, το οποίο είναι υπεύθυνο για τα στοιχεία που αφορούν την ανάπτυξη, ανακοίνωσε πως η α-

Το ΑΕΠ ενισχύθηκε με ετήσιο ρυθμό 2,6% το δ' τρίμηνο της περυσινής χρονιάς κάρη στη διατήρηση της κατανάλωσης και των επενδύσεων.

ναστολή λειτουργίας αφαιρέσε από το αμερικανικό ΑΕΠ περίπου 0,1 ποσοστιαία μονάδα. Πρόσθεσε, επίσης, πως η πρώτη εκτίμηση για την ανάπτυξη του τέταρτου τριμήνου «βασίστηκε σε δεδομένα που είναι ελλιπή ή τα οποία υπόκεινται σε περαιτέρω αναθεώρηση». Η αναθεώρηση των στοιχείων για την ανάπτυξη της αμερικανικής οικονομίας είναι συνηθισμένη και, μάλιστα, αρκετές φορές είναι σημαντική.

Ο Ντόναλντ Τραμπ έχει δηλώσει πως η πορεία της οικονομίας είναι από τα σημαντικότερα επιτεύγματα της προεδρίας του και τον περασμένο Ιούλιο είχε επισημάνει πως η κυβέρνηση του έχει «πετύχει οικονομική στροφή ιστορικών διαστάσεων». Υπάρχουν σημεία που δείχνουν πως η αμερικανική οικονομία επιβραδύνεται το πρώτο τρίμηνο του 2019, με τους περισσότερους δείκτες βιομηχανικής παραγωγής να επιδεινώνονται τον Ιανουάριο και τον Φεβρουάριο, όπως συμβαίνει άλλωστε και στις περισσότερες μεγάλες οικονομίες του κόσμου. Δεύτερος παράγοντας που συμβάλλει στην επιβράδυνση της αμερικανικής οικονομίας είναι ότι εκμηδενίζεται η θετική επίπτωση από τη μείωση της φορολογίας, ενώ ο εμπορικός πόλεμος με την Κίνα ενισχύει την αβεβαιότητα και περιορίζει την κατανάλωση νοικοκυριών και επιχειρήσεων.

Δικλίδες ασφαλείας επιβάλλει στη Huawei η Γερμανία

Αυστηρή πολιτική όσον αφορά την προστασία της ηλεκτρονικής ασφαλείας ενδέχεται να επιλέξει η Γερμανία αντί του πλήρους αποκλεισμού της κινεζικής Huawei από την ανάληψη του δικτύου πέμπτης γενιάς (5G) στη χώρα. Το Βερολίνο εξετάζει το ενδεχόμενο να ακολουθήσει η πώτερη στρατηγική σε σύγκριση με τις ΗΠΑ, διότι ο αποκλεισμός της Huawei, του μεγαλύτερου παρόχου εξοπλισμού στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών, θα καθυστερούσε σημαντικά την εγκατάσταση του 5G στη χώρα και θα την επιβάρυνε ως προς το κόστος.

Την πιότερη στρατηγική επικράτησε χθες ο Άρνε Σόνιμπο, επικεφαλής της γερμανικής υπηρεσίας κυβερνοασφάλειας (BSI), ο οποίος τάσσεται υπέρ της σύναψης μιας συμφωνίας μεταξύ Κίνας - Γερμανίας,

Τάσσεται υπέρ της σύναψης μιας συμφωνίας μεταξύ Πεκίνου - Βερολίνου, που θα απαγορεύει σε αμφότερους την ηλεκτρονική κατασκοπεία.

που θα απαγορεύει σε αμφότερους την ηλεκτρονική κατασκοπεία. Μια τέτοια ειδική διακρατική συμφωνία θα αποτελούσε μέρος μιας γενικότερης σκλήρυνσης στην πολιτική ηλεκτρονικής ασφαλείας της Γερμανίας, διασφαλίζοντας έτσι την ακεραιότητα των δεδομένων και παράλληλα υψώνοντας τον πήχη για τη Huawei και όσες άλλες εταιρείες τηλεπικοινωνιών συμβάλουν με το

Ο αποκλεισμός της Huawei, του μεγαλύτερου παρόχου εξοπλισμού στον κλάδο των τηλεπικοινωνιών, θα καθυστερούσε σημαντικά την εγκατάσταση του 5G στη Γερμανία και θα την επιβάρυνε ως προς το κόστος.

Βερολίνο για την ανάληψη του 5G. Οι διαπραγματεύσεις μεταξύ των δύο χωρών τις τελευταίες εβδομάδες δείχνουν μια ισχυρή διάθεση από την πλευρά του Βερολίνου να επιβάλει δικλίδες ασφαλείας στη Huawei. Αντιθέτως, δεν φαίνεται να κινείται προς τον πλήρη αποκλεισμό της Huawei από το δίκτυο, όπως συστήνουν οι Αμερικανοί σύμμαχοι της Γερμανίας. Τον Φεβρουάριο, κατά

τη διάρκεια της επίσκεψής της στην Ιαπωνία, η Γερμανίδα καγκελάριος Άγκελα Μέρκελ δήλωσε πως αναζητούσε μια «καίρια διαβεβαίωση» από τη Huawei και το κινεζικό κράτος όσον αφορά την ακεραιότητα των δεδομένων στα γερμανικά δίκτυα τηλεπικοινωνιών.

Εντοννη πίεση προκαλεί ταυτόχρονα η επικείμενη έναρξη των διαγωνισμών 5G στη Γερμανία. Με την

ημερομηνία εκκίνησης στις 19 Μαρτίου να πλησιάζει επικίνδυνα, το Βερολίνο καλείται να λάβει εγκαίρως απόφαση για το ακανόνιστο ζήτημα των τηλεπικοινωνιών. Δεδομένου ότι η Άγκελα Μέρκελ εστιάζει στην εξέλιξη του δικτύου 5G στη χώρα, πολλοί πιστεύουν πως δεν θα διακινδυνεύσει τον αποκλεισμό του μεγαλύτερου παρόχου εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών. Μια τέτοια κίνηση πολύ πιθανό να πήγαινε τη Γερμανία πολλά βήματα πίσω σε σχέση με τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ θα καθιστούσε την εγκατάσταση του δικτύου πιο κοστοβόρα. Εξ ου και το Βερολίνο ήταν εξ αρχής επιφυλακτικό όσον αφορά την αντιμετώπιση της υπόθεσης Huawei, όταν μερικούς μήνες νωρίτερα εστάλη στη Γερμανία αμερικανική αντιπροσωπεία, προκειμένου να πείσει την κυβέρνηση να αποκλείσει την κινεζική εταιρεία.

Η Ουάσιγκτον κατηγορεί τη Huawei για κατασκοπεία και συνεργασία με το Πεκίνο. Αντίστοιχη συμφωνία με αυτή που εξετάζει αυτή τη στιγμή το Βερολίνο για την προστασία των δεδομένων και της ηλεκτρονικής ασφαλείας είχε συναφθεί μεταξύ ΗΠΑ και Κίνας το 2015. Το πείραμα αυτό απέτυχε, καθώς πλέον οι ΗΠΑ δηλώνουν πεπεισμένες πως το κινεζικό κράτος παραβίασε την εν λόγω συμφωνία και προχώρησε την ίδια χρονιά σε αποκλεισμό της Huawei από τη χώρα. Παρότι η κινεζική εταιρεία αρνείται όλες τις κατηγορίες, σε αποκλεισμό της Huawei προχώρησαν επίσης η Αυστραλία, η Νέα Ζηλανδία και η Ιαπωνία, ενώ το ίδιο σενάριο εξετάζεται από Βρετανία, Γερμανία και άλλες ευρωπαϊκές χώρες.

Νέα δάνεια προς τράπεζες και «πάγωμα» των επιτοκίων

Τα βήματα της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σύμφωνα με έρευνα του Bloomberg

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν θα βιαστεί να αποφασίσει κατά πόσον είναι αρκετά σοβαρή η επιβράδυνση της οικονομίας της Ευρωζώνης ώστε να αλλάξει τη νομισματική της πολιτική, σύμφωνα με έρευνα του Bloomberg μεταξύ οικονομολόγων. Ωστόσο αυτοί προβλέπουν πως η ΕΚΤ θα αναγκαστεί εξαιτίας της επιδείνωσης των οικονομικών προοπτικών να χορηγήσει νέα δάνεια προς τις τράπεζες για να ενισχύσει τη ρευστότητα και πως θα μεταθέσει χρονικά την αύξηση των επιτοκίων δανεισμού.

Στην πλειονότητά τους οι οικονομολόγοι που πήραν μέρος στην έρευνα του Bloomberg προβλέπουν πως η ΕΚΤ θα προχωρήσει σε σημαντική προς το χειρότερο αναθεώρηση προβλέψεων για ανάπτυξη και πληθωρισμό στη συνεδρίαση της επόμενης εβδομάδας, αλλά και ότι θα περιμένει μέχρι τον Απρίλιο ή τον Ιούνιο μέχρι να ανακοινώσει τη χορήγηση νέων δανείων προς τράπεζες και αναβολή αύξησης επιτοκίων δανεισμού.

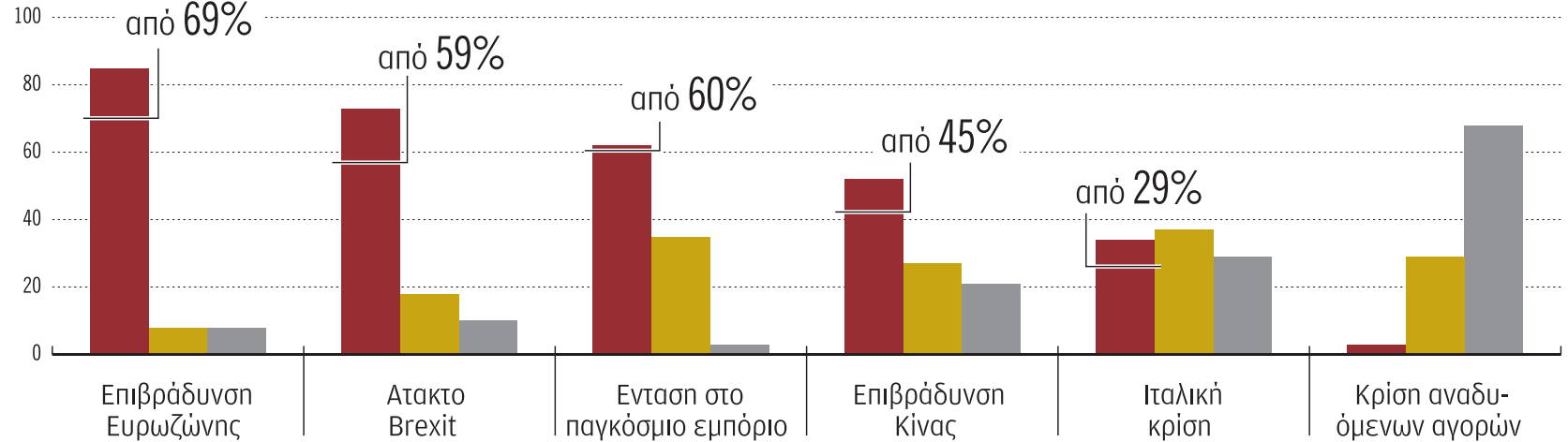
Η πλειονότητα των οικονομολόγων προβλέπει πως η ΕΚΤ θα περιμένει μέχρι τον Απρίλιο ώστε να ανακοινώσει τη χορήγηση νέων μακροπρόθεσμων, φθηνών δανείων (TLTRO) προς τις

Οι οικονομολόγοι προβλέπουν πως θα αναθεωρήσει προς το χειρότερο την πρόβλεψη για ανάπτυξη και πληθωρισμό για τα έτη 2019 και 2020.

τράπεζες. Παράλληλα, θεωρούν πως η ΕΚΤ θα αλλάξει τον Ιούνιο και όχι νωρίτερα την ενημέρωση για την πορεία των επιτοκίων δανεισμού (forward guidance). Το 33% των ερωτηθέντων προβλέπει πως η ΕΚΤ θα ανακοινώσει νέα δάνεια (όπως είχε κάνει και το 2016) τον Μάρτιο, το 39% τον Απρίλιο, ενώ η πλειονότητα θεωρεί πως θα αρχίσει να τα χορηγεί τον Ιούνιο. Στο θέμα των επιτοκίων δανεισμού υπολογίζουν πως η πρώτη αύξηση θα αφορά τα επιτόκια προς τράπεζες και ότι θα σημειωθεί τον Δεκέμβριο του 2019, οπότε η ΕΚΤ θα αρχίσει να αυξάνει τα επιτόκια από το -0,4% που είναι σήμερα και πως αυτά δεν θα φτάσουν το 0% πριν από τον Σεπτέμβριο του 2020, δηλαδή πέντε μήνες αργότερα απ' όσο υπολογίζαν μέχρι τώρα.

Πότε θα κάνει η ΕΚΤ τις επόμενες κινήσεις της

ΤΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΡΙΣΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΖΩΝΗ

ΠΗΓΗ: Έρευνα Bloomberg μεταξύ οικονομολόγων στις 21-26 Φεβρουαρίου

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Οι αγορές θεωρούν πως δεν θα υπάρξει αύξηση τους πριν από τον Ιούνιο του 2020. Επίσημως η ΕΚΤ αναφέρει πως τα επιτόκια δανεισμού θα διατηρηθούν στα σημερινά επίπεδα μέχρι τουλάχιστον το τέλος του καλοκαιριού και για όσο διάστημα απαιτηθεί. Η πρώτη αύξηση του βασικού επιτοκίου δανεισμού (σήμερα βρίσκεται στο 0%) προβλέπεται πως θα γίνει τον Ιούνιο του 2020.

Οι οικονομολόγοι δεν προβλέπουν αλλαγές στη στρατηγική επαναγοράς ομολόγων της ΕΚΤ η οποία θα συνεχιστεί μετά και το 2021. Με την ιταλική οικονομία να βρίσκεται σε ύφεση το δεύτερο εξάμηνο του 2018 και τη γερμανική να την αποφεύγει μόλις και μετά βίας, η Κομισιόν αναθεώρησε στις αρχές του μήνα την πρόβλεψη

για την ανάπτυξη της Ευρωζώνης το 2019 από το 1,9% στο 1,3%. Οι οικονομολόγοι που πήραν μέρος στην έρευνα του Bloomberg προβλέπουν πως η ΕΚΤ θα αναθεωρήσει, την επόμενη εβδομάδα, προς το χειρότερο την πρόβλεψη για ανάπτυξη και πληθωρισμό για τα έτη 2019 και 2020. Ως σημαντικότερη απειλή θεωρούν την επιβράδυνση της Ευρωζώνης, ακολουθούν η απειλή ενός χαοτικού Brexit, η κλιμάκωση των εμπορικού πολέμου, η επιβράδυνση της κινεζικής οικονομίας, αλλά και η πρόκληση κρίσης στην Ιταλία.

Αξιοσημείωτο είναι πως αυξάνεται πολύ σημαντικά το ρίσκο για επιβράδυνση της Ευρωζώνης από το 69% στο 85% και για σκληρό Brexit από το 59% στο 73%. Δεν είναι αμελητέα

ούτε η αύξηση του ιταλικού ρίσκου από το 29% στο 43%.
Οι σκέψεις του Λικάνεν
Ο Ερρίκ Λικάνεν, πρώην κεντρικός τραπεζίτης της Φινλανδίας και μέλος του διοικητικού συμβουλίου της ΕΚΤ, δήλωσε χθες πως θα εξετάσει το ενδεχόμενο να είναι υποψήφιος διάδοχος του Μάριο Ντράγκι ως πρόεδρος της ΕΚΤ, εφόσον τον ζητηθεί. «Θα το εξετάσω αν γίνει μια τέτοια ερώτηση», είπε ο πρώην κεντρικός τραπεζίτης σε συνέντευξη που παραχώρησε χθες στη φινλανδική εφημερίδα Helsingin Sanomat. Ερωτηθείς αν θα είναι υποψήφιος πρόεδρος της Φινλανδίας, ο Λικάνεν απάντησε πως το ζήτημα δεν είναι πλέον επίκαιρο. Τον Μάιο του 2018, ο πρώην κεντρικός τραπε-

ζίτης της Φινλανδίας, ο οποίος είχε υποστηρίξει την πολιτική του Μάριο Ντράγκι τα προηγούμενα χρόνια, δήλωσε πως δεν θα θέσει υποψηφιότητα για την προεδρία της ΕΚΤ. «Ίσως όμως να υπάρχουν καταστάσεις όπου σου τίθεται το ερώτημα: "θα πράξεις το καθήκον σου;" Και τότε, κανείς πρέπει να το σκεφθεί», είχε αναφέρει ο Λικάνεν στη φινλανδική δημόσια τηλεόραση. Η θητεία του Ντράγκι ολοκληρώνεται τον Οκτώβριο και σύμφωνα με το Bloomberg ο πρώην κεντρικός τραπεζίτης συγκεντρώνει τις περισσότερες πιθανότητες (46%) να αναδειχθεί διάδοχος του από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων της Ευρωζώνης, ενώ ακολουθεί (42%) ο νυν κεντρικός τραπεζίτης της Γαλλίας, Φρανσουά Βιλούρ ντε Γκαλό.

Αύξηση των δημοσίων δαπανών δρομολογεί η Γερμανία

Το Βερολίνο στρέφεται σε πιο χαλαρή δημοσιονομική πολιτική υπό συνθήκες που κρίνουν αναγκαία την αύξηση των δημοσίων δαπανών για να αντισταθμιστούν οι επιπτώσεις από την επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης. Ο υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας Όλαφ Σολτς δρομολογεί δαπάνες άνω των 150 δισ. ευρώ στις υποδομές, στην εκπαίδευση, στη στέγαση και στην ψηφιακή τεχνολογία την επόμενη τετραετία, σύμφωνα με το πρακτορείο Bloomberg. Παράλληλα, εφαρμόζονται αλλαγές στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και στη φορολόγηση που θα ενισχύσουν το διαθέσιμο εισόδημα των Γερμανών αλλά και την καταναλωτική ισχύ. Η Γερμανία έχει δεχθεί πιέσεις από πολλές πλευρές για να χαλαρώσει τη δημοσιονομική πειθαρχία. Κριτική για την εμμονή στα δημοσιονομικά πλεονάσματα έχει δεχθεί από τον νομπελίστιο οικονομολόγο Πόλ Κρούγκμαν και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, αλλά και τον Αμερικανικό πρόεδρο Ντόναλντ Τραμπ.

Οι αλλαγές που θα εφαρμοστούν στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και στη φορολόγηση θα ενισχύσουν το διαθέσιμο εισόδημα των Γερμανών.

μπ. Υστερα από μια 17ετία, το δημόσιο έλλειμμα αναμένεται να μειωθεί ξανά κάτω από το 60% του ΑΕΠ μέχρι το τέλος του τρέχοντος έτους. Υστερα από την ανακοίνωση στοιχείων που έδειξαν την πτώση της μεταποιητικής δραστηριότητας στην Ευρωζώνη για πρώτη φορά έπειτα από σχεδόν μία εξαετία ενισχύονται οι φόβοι για την πρόκληση βαθύτερου πλήγματος στην Ευρωζώνη από τον εμπορικό πόλεμο ΗΠΑ - Κίνας, την επιβράδυνση της παγκόσμιας ανάπτυξης και το Brexit. Η επιβράδυνση της βιομηχανικής ανάπτυξης στην Ευρωζώνη πηγάζει κυρίως από τη Γερμανία, αλλά επίσης από τη Γαλλία και την Ιταλία. «Η μεταποίηση στην Ευρωζώνη διανύει τη δυσμενέστερη περίοδο εδώ και σχεδόν μία εξαετία, ενώ ενδείξεις ενισχύουν σενάρια για επιδείνωση του κλίματος κατά τη διάρκεια της άνοιξης», σχολίασε ο Κρις Γουίλιαμσον, επικεφαλής οικονομολόγος στην εταιρεία αναλύσεων IHS Markit. Ο δείκτης μεταποιητικής δραστηριότητας PMI της IHS Markit

της Ευρωζώνης υποχώρησε τον Φεβρουάριο επί έβδομο συναπτό μήνα, φθάνοντας τις 49,3 μονάδες βάσης από τις 50,5 μ.β. τον Ιανουάριο. Είναι η πρώτη φορά που καταγράφεται υποχώρηση του δείκτη PMI χαμηλότερα των 50 μονάδων βάσης, οι οποίες αποτελούν τη διαχωριστική γραμμή ανάμεσα στην ανάπτυξη και στη συρρίκνωση, από τον Ιούνιο του 2013. Στη Γερμανία υπήρξε πτώση της μεταποιητικής δραστηριότητας τον Φεβρουάριο επί δεύτερο συναπτό μήνα. Αιφνίδια ήταν η συρρίκνωση της βιομηχανικής ανάπτυξης στη Γαλλία, ενώ ο αντίστοιχος δείκτης PMI στην Ισπανία υποχώρησε κάτω από τις 50 μονάδες βάσης για πρώτη φορά την τελευταία πενταετία. «Εκτός από την ανασυρία που επικρατεί για τις εμπορικές διαπραγματεύσεις ΗΠΑ - Κίνας και για την προοπτική της παγκόσμιας οικονομίας, οι εταιρείες προβληματίζονται και για τη μεγάλη πολιτική αβεβαιότητα που επικρατεί σε θέματα όπως το Brexit», προσθέτει ο κ. Γουίλιαμσον.

Η Merrill Lynch «βαφτίζεται» BofA Securities

Η επωνυμία «Merrill Lynch» φαίνεται πως θα περάσει για πάντα στην ιστορία. Θα ακολουθήσει, ως ένα βαθμό τουλάχιστον, τη μοίρα της επωνυμίας αντίστοιχων κολοσσών, όπως οι Lehman Brothers και Bear Stearns, που έπειτα από μακρά ιστορία στη Γουόλ Στρίτ «έσβησαν» εν τω μέσω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης. Η Bank of America, που προ δεκαετίας εξαγόρασε τη Merrill Lynch, αποφάσισε τώρα να διαγράψει την επωνυμία Merrill Lynch από ορισμένες δρα-

Η Merrill Lynch θα ακολουθήσει, ως ένα βαθμό τουλάχιστον, τη μοίρα της επωνυμίας αντίστοιχων κολοσσών, όπως οι Lehman Brothers και Bear Stearns, που έπειτα από μακρά ιστορία στη Γουόλ Στρίτ «έσβησαν» εν τω μέσω της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης.

Αλλαγή επωνυμίας για την επενδυτική τραπεζική – Ο τομέας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων θα αποκαλείται Merrill Lynch Private Wealth Management.

στηριζόμενες της. Οι δραστηριότητες της επενδυτικής τραπεζικής της Bank of America εφεξής θα αποκαλούνται BofA Securities και μόνον ο τομέας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων θα αποκαλείται στο εξής Merrill Lynch Private Wealth Management.

Η αλλαγή επωνυμίας θα συνοδεύεται και από ένα είδος λογότυπου, το «π» θα θέλατε να σας προσφέρει η ισχύς», που σύμφωνα με το σχετικό ρεπορτάζ των Financial Times υποδηλώνει ότι εφεξής η επενδυτική

τράπεζα θα δίνει μεγαλύτερο βάρος στην εξυπηρέτηση των πελατών της. Προτού την εξαγοράσει η Bank of America, η Merrill Lynch φημιζόταν για την πανίσχυρη επενδυτική της αλλά και για την «κνηρή αγέλη» των συμβούλων της επί χρηματοπιστωτικών θεμάτων.

Κατέρρευσε, όμως, μεσούσης της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης έχοντας παρουσιάσει ιλιγγιώδεις ζημιές από τις επενδύσεις της σε στεγαστικά δάνεια. Το 2007, έτσι, απέλυσε τον τότε διευθύνοντα

σύμβουλο Σταν Ο'Νιλ και τελικά την εξαγόρασε η Bank of America. Εκτοτε η Bank of America αναγκάστηκε να αντιμετωπίσει τις συνέπειες αυτής της εξαγοράς. Το 2012 κατέβαλε 2,4 δισ. δολάρια ως αποζημίωση σε μέτοχο που την κατηγορεί ότι είχε αποκρύψει πληροφορίες για την κακή οικονομική κατάσταση της Merrill Lynch, αλλά και για τα μόνον που είχαν δοθεί στα στελέχη αυτής.

Ωστόσο, όχι μόνον ενσωμάτωσε το Merrill Lynch στην επωνυμία

της, αλλά και τη διατήρησε επί μία δεκαετία. Σε μεγάλο βαθμό αυτό οφείλεται στις αντιστάσεις των στελεχών της επενδυτικής. Όπως επισημαίνει στο σχετικό ρεπορτάζ το Reuters, σε μεγάλο ποσοστό είναι άνθρωποι μέσης ηλικίας και συχνά αισθάνονται υποχρεωμένοι να παραμείνουν πιστοί στην εταιρεία που τους ανέδειξε και στην οποία έχουν εργαστεί επί χρόνια.

Σύμφωνα, πάντως, με τον Ντάνι Σαρς, ο οποίος ειδικεύεται στην επένδυση και πρόσληψη ταλέντων στις εταιρείες συμβούλων χρηματοπιστωτικών, η έκλειψη της επωνυμίας της Merrill Lynch δεν έχει σχεδόν καμία σημασία εφόσον δεν πρόκειται να επηρεάσει την πλειονότητα των υποψηφίων που αναζητούν εργασία σε επενδυτικές τράπεζες. Ο ίδιος θεωρεί σημαντικό, εξάλλου, το γεγονός ότι θα εξακολουθήσει να υπάρχει η επενδυτική Merrill Lynch Private Banking & Investment. Σύμφωνα, άλλωστε, με τους FT, το γεγονός ότι επιβίωσε έως τώρα η επωνυμία Merrill Lynch αποδεικνύει την ισχύ που είχε η επενδυτική εταιρεία. Όταν μια εταιρεία της Γουόλ Στρίτ εξαγοράζει μια άλλη, συνήθως πρακτικά της είναι να επιβάλει τη δική της επωνυμία και να απομακρύνει τις εταιρείες που εξαγόρασε έστω ύστερα από σύντομο χρονικό διάστημα. Με αυτή τη διαδικασία χάθηκαν από την τραπεζική αγορά ονόματα που άλλοτε έκαيران γενικού σεβασμού, όπως τα PaineWebber, Smith Barney και Dean Witter που σήμερα δεν θυμάται σχεδόν κανένας.

Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή τόνισε πως η Τράπεζα της Αγγλίας έχει ήδη προτείνει από τον περασμένο Οκτώβριο να αποκλειστούν τα υποκαταστήματα των βρετανικών τραπεζών από το σύστημα εγγύησης καταθέσεων της Βρετανίας, αλλά δεν έχει ληφθεί καμία τελική συμφωνία από τη βρετανική κεντρική τράπεζα επί του θέματος αυτού.

«Θωράκιση» των καταθέσεων που βρίσκονται εκτός Βρετανίας προτείνει η ΕΒΑ

Τη «θωράκιση» των καταθέσεων που διαθέτουν οι βρετανικές τράπεζες σε υποκαταστήματα που βρίσκονται στα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ε.Ε. πρότεινε η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή (ΕΒΑ) στην περίπτωση ενός σκληρού Brexit. Με το υπάρχον νομικό πλαίσιο που ισχύει στην Ε.Ε., οι τράπεζες υποχρεούνται να εγγυώνται τις καταθέσεις των πελατών τους μέχρι τις 100.000 ευρώ. Αλλά αυτό δεν ισχύει για τα υποκαταστήματα των τραπεζών εκτός Ε.Ε. Για να αποφευχθεί, όμως, η όποια αναστάτωση από μια αποχώρηση της Βρετανίας χωρίς εναλλακτική συμφωνία με τις Βρυξέλλες, η ΕΒΑ καλεί τις αρμόδιες αρχές των κρατών-μελών να καθοριστούν τους πελάτες των υποκαταστημάτων που διατηρούν οι βρετανικές τράπεζες στα υπόλοιπα κράτη-μέλη της Ε.Ε.

Όσο εξαντλούνται τα χρονικά περιθώρια για την επίτευξη εναλλακτικής συμφωνίας ανάμεσα στο Λονδίνο και τις Βρυξέλλες για το Brexit, θα πρέπει να εφαρμοστούν διελκίδες ασφαλείας σε διάφορα μέτωπα του ευρωπαϊκού χρηματοπιστωτικού συστήματος και τις ευρύτερες οικονομίας. Η προθεσμία για τη σύναψη συμφωνίας ανάμεσα στο Λονδίνο και τις Βρυξέλλες λήγει στα τέλη Μαρτίου. Μάλιστα, η ΕΒΑ σχεδιάζει να μεταφέρει τη γραφεία της από το Λονδίνο στο Παρίσι.

«Η αποχώρηση της Βρετανίας από την Ε.Ε. πιθανότατα να μην έχει καμία επίδραση σε ό,τι αφορά την ασφάλεια των καταθέσεων στην πλειοψηφία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων που λειτουργούν εντός Ε.Ε.», αναφέρεται σε γνωμοδότηση της ΕΒΑ που δόθηκε χθες στη δημοσιότητα. «Μπορεί να επηρεάσει

τα υποκαταστήματα των βρετανικών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων στην Ε.Ε. ανάλογα με τις αποφάσεις που θα λάβουν οι βρετανικές αρχές σχετικά με την πιθανότητα απόκλισης των υποκαταστημάτων αυτών από το βρετανικό καθεστώς ασφάλισης καταθέσεων μετά την αποχώρηση της Βρετανίας από την Ε.Ε.», όπως αναφέρεται στο προαναφερμένο έγγραφο της ΕΒΑ. Η Ευρωπαϊκή Τραπεζική Αρχή τόνισε πως η Τράπεζα της Αγγλίας έχει ήδη προτείνει από τον

Η εγγύηση για τις 100.000 ευρώ δεν ισχύει για τα υποκαταστήματα των τραπεζών εκτός Ε.Ε.

περασμένο Οκτώβριο να αποκλειστούν τα υποκαταστήματα των βρετανικών τραπεζών από το σύστημα εγγύησης καταθέσεων της Βρετανίας.

Αλλά δεν έχει ληφθεί καμία τελική συμφωνία από τη βρετανική κεντρική τράπεζα επί του θέματος. Αυτό, όμως, που μπορεί να συμπεράνει κανείς από τη στάση της Βρετανίας είναι ότι οι πελάτες των υποκαταστημάτων που ανήκουν σε βρετανικές τράπεζες αλλά βρίσκονται στην Ε.Ε. θα μείνουν απροστάτευτοι εάν δεν υπαχθούν στο σύστημα ασφάλισης των καταθέσεων που ισχύει σε κάθε κράτος-μέλος. Μέσα στην εβδομάδα, τέλος, η Κομισιόν ανακρίνει πως θα εφαρμόσει αυστηρότερους κανόνες για τις χρηματοοικονομικές εταιρείες εκτός Ε.Ε. ενόψει του Brexit.

REUTERS

Διπλή απειλή

Σκιαγραφώντας την αμερικανική στάση απέναντι στον κινεζικό κολοσσό Huawei, αλλά και την ανησυχία ορισμένων ευρωπαϊκών χωρών, ο επικεφαλής του FBI, Κρίστοφερ Ρέι, υπογράμμισε στα τέλη Ιανουαρίου ότι «εταιρείες όπως η Huawei στοιχειοθετούν διπλή απειλή, αφενός για την οικονομική μας ασφάλεια και αφετέρου για την εθνική μας ασφάλεια».

Το λάθος

Από τους δριμύτερους επικριτές του Nord Stream 2, ο επικεφαλής του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, Ντόναλντ Τουσκ, έχει τονίσει ότι «πρόκειται για λάθος, είναι εναντίον των στρατηγικών μας συμφερόντων και δεν συνάδει με τους κανόνες μας για την ενέργεια». Ο αγωγός υπάγεται, όμως, πλέον στις ίδιες ρυθμίσεις της Ε.Ε. όπως οποιοδήποτε άλλος μεταφέρει φυσικό αέριο από τρίτες χώρες.

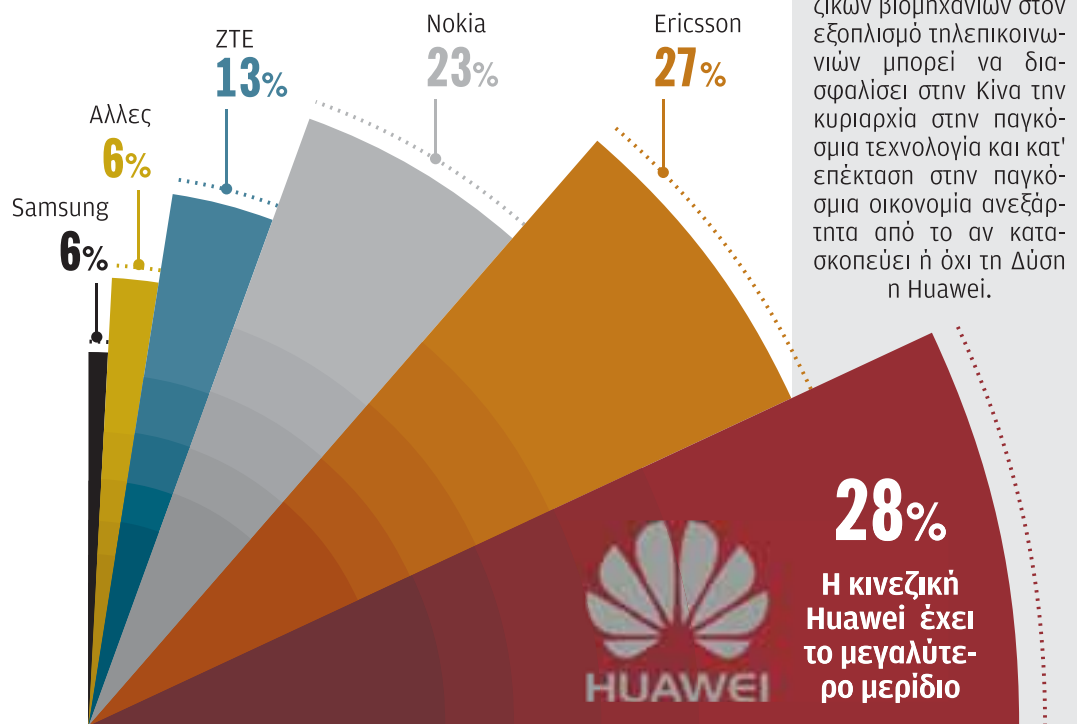
Τα ψάρια

Διαπιστώνοντας την κινεζική επέλαση στην Αρκτική, που τείνει να υπερισχύσει των χωρών με εδαφικά δικαιώματα στην περιοχή, ο Κλόους Ντοντ, καθηγητής Γεωπολιτικής και Οικονομίας στο Royal Holloway Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, τόνισε προσφάτως πως «οι Κινέζοι δεν κρύβουν ότι έχουν τα μάτια τους στα ψάρια και στα μέταλλα της Αρκτικής».

Ψυχρός Πόλεμος στην παγκόσμια οικονομία

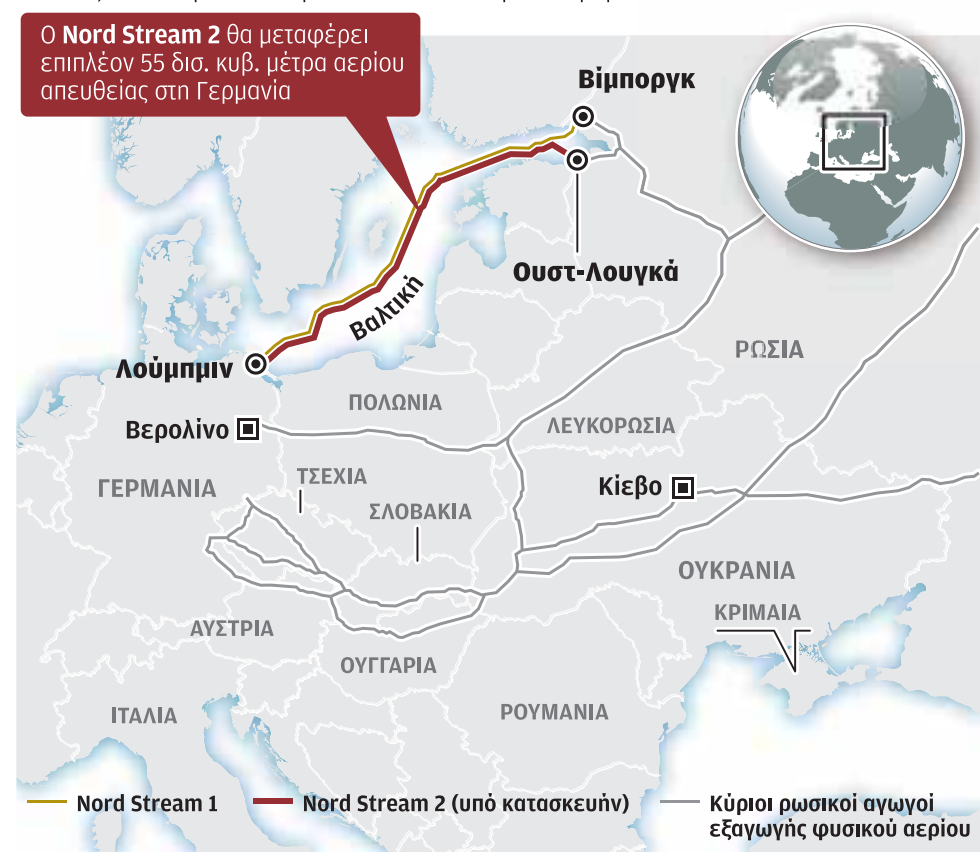
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

ΜΕΡΙΔΙΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΑΓΟΡΑΣ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, 2017

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Αναλυτές αλλά και πολιτικοί της Ευρώπης έχουν επισημάνει πως πίσω από τις συστηματικές πιέσεις της Ουάσιγκτον για ακύρωση των σχεδίων του Nord Stream 2 βρίσκεται η προσπάθειά της να διασφαλίσει ευρωπαϊκή πελατεία για το αμερικανικό LNG.

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Το μπρα ντε φερ Ουάσιγκτον - Πεκίνου

Για κυριαρχία στην παγκόσμια οικονομία μέσω της τεχνολογίας 5G – Οι συμμαχίες και οι... άπιστοι

Της **ΡΟΥΜΠΙΝΑΣ ΣΠΑΣΗ**

Ενώ θεωρείται σχεδόν δεδομένη η επίστροφή σε μια νέα εκδοχή του Ψυχρού Πολέμου, το πλησιέστερο ανάλογο του στην παγκόσμια οικονομία βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη. Το στοιχειοθετούν συλλήψεις στελεχών επιχειρήσεων, απειλές και διάχυτη ανησυχία για το άγνωστο που μπορεί να κρύβεται πίσω από όλα αυτά. Την ώρα που ο Καναδάς αναμενόταν να ανακοινώσει την Παρασκευή ότι εγκαταλείπει διαδικασία έκδοσης στις ΗΠΑ της Μενγκ Ουάνγκζου, διευθύντρια του κινεζικού κολοσσού των τηλεπικοινωνιών Huawei, ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Μάικ Πομπέο καλούσε τον κόσμο να «έχει τα μάτια ανοικτά» με επίγνωση των κινδύνων που εγκυμονεί η χρήση της κινεζικής τεχνολογίας. Η Ουάσιγκτον έχει κατηγορήσει τη Huawei για απάτη, παραβίαση του εμπάργκο κατά της Τεχεράνης αλλά προ-

παντός για κατασκοπεία. Υποστηρίζει πως ο κινεζικός τεχνολογικός κολοσσός αποτελεί τον δούρειο ίππο του Πεκίνου που τον χρησιμοποιεί για να κατασκοπεύει τη Δύση.

Συλλαμβάνοντας, όμως, τη διευθύντρια της Huawei τον Δεκέμβριο καθ' υπαγόρευση των ΗΠΑ, οι канаδικές αρχές γενίκευσαν μια αντιπαράθεση, έναν κυριολεκτικό Ψυχρό Πόλεμο, ανάμεσα στην Κίνα και στις ΗΠΑ. Αντικείμενο της αναμέτρησης η παγκόσμια κυριαρχία στην τεχνολογία με ιδιαίτερη αιχμή την τεχνολογία 5G, την τεχνολογία κινητής τηλεφωνίας πέμπτης γενιάς. Πρόκειται για το σύμπλεγμα τεχνολογιών που έχουν σχεδιαστεί και προγραμματιστεί για να λειτουργούν συντονισμένα και χωρίς καλωδιακή σύνδεση να δίνουν στους χρήστες τη δυνατότητα ελέγχου των συσκευών, οχημάτων και πολλών άλλων ταυτοχρόνως. Και, βέβαια, η κυριαρχία μιας χώρας στη νέα αυτή τεχνολογία ε-

Η Huawei έχει ήδη κατισχύσει στην παγκόσμια αγορά εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών με μερίδιο μεγαλύτερο από κάθε ανταγωνιστή της.

κτιμάται πως θα αποτελέσει προοίμιο, αν όχι συνώνυμο, της πλήρους κυριαρχίας στην παγκόσμια οικονομία.

Δεδομένου ότι η Huawei έχει ήδη κατισχύσει στην παγκόσμια αγορά εξοπλισμού τηλεπικοινωνιών με μερίδιο μεγαλύτερο από κάθε ανταγωνιστή της, ο προβληματισμός για την ισχύ της είναι δικαιολογημένος. Οι κατηγορίες της Ουάσιγκτον για κατασκοπεία έχουν θορυβήσει πολλές χώρες και οι μυστικές υπηρεσίες χωρών παραδοσιακά προσκει-

μένων στις ΗΠΑ όπως ο Καναδάς, η Αυστραλία, η Βρετανία και η Νέα Ζηλανδία έχουν εκφράσει ανησυχία. Η δήλωση στην οποία προέβη την Παρασκευή ο Μάικ Πομπέο έπεται συντονισμένων προσπάθειες της Ουάσιγκτον να πείσει τους συμμάχους της να αποκλείσουν τον κινεζικό κολοσσό από τα δικά τους δίκτυα 5G. Δεν θα μπορούσε να πει κανείς ότι η εκστρατεία αυτή έχει στεφθεί με επιτυχία. Ορισμένες ευρωπαϊκές χώρες έχουν εκφράσει προβληματισμό, αλλά οι Ευρωπαίοι, πάντως, δεν φαίνεται να πείθονται. Αρκούντα στο να εκδηλώνουν περιστασιακά διαθέσεις συστράτευσης με την Ουάσιγκτον κατά του ασαφούς οικονομικού γίγαντα. Δικαιολογημένα, καθώς η Ευρώπη έχει μείνει πίσω σε σχέση με την Κίνα και τις ΗΠΑ σε ό,τι αφορά την τεχνολογία 5G. Η Γερμανία, για παράδειγμα, που στοχεύει σε κάποιου είδους υπεροχή, εκτιμάται πως δεν θα μπορεί να αναπτύξει εκτεταμένα υπη-

ρεσίες 5G πριν από το 2020. Την ίδια στιγμή, βέβαια, εμπειρογνώμονες επί θεμάτων ασφαλείας αμφισβητούν τις κατηγορίες της Ουάσιγκτον για κατασκοπεία. Ο Γιαν Πίτερ Κλάινκνους του Ινστιτούτου Berlin Neue Vernetzung Stiftung, επισημάνει πως αν οι Κινέζοι θέλουν να παρέμβουν στα παγκόσμια δίκτυα «θα το κάνουν ανεξάρτητα από το ποιος εταιρείες εξοπλισμό χρησιμοποιεί κανείς». Ακόμη πιο κατηγορηματική η Πρίσιλα Μοριούτσι, πρώην στέλεχος της αμερικανικής Εθνικής Υπηρεσίας Ασφάλειας (NSA) και νυν αναλύτρια στην αμερικανική εταιρεία ασφάλειας στον κυβερνοχώρο Recorded Future. Εκτιμά ότι ο κίνδυνος από τη Huawei «είναι ουσιαστικά μηδενικός» και υποστηρίζει πως τόσο η ίδια όσο και οι συνάδελφοί της στην NSA προσπάθησαν επανειλημμένως να εντοπίσουν κάποιο ύποπτο λογισμικό της Huawei και ποτέ δεν βρήκαν τίποτα.

Η διαμάχη για τον Nord Stream 2 και οι Ευρωπαίοι «πελάτες» των ΗΠΑ

Με ανάλυση φα χαρακτηριτικά ενός ψυχρού πολέμου που εκτυλίσσεται γύρω από την κατασκευή του, ο αγωγός Nord Stream 2 είναι αναμφίβολα το ενεργειακό σχέδιο της Ε.Ε. με τους περισσότερους εχθρούς. Εχει συσπειρώσει εναντίον του μια ετερόκλητη συμμαχία, αποτελούμενη από την Ουάσιγκτον, την Ουκρανία, την Πολωνία και ορισμένους αξιωματούχους της Ε.Ε., ανάμεσα στους οποίους βρίσκεται και ο πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου Ντόναλντ Τουσκ. Οι πιέσεις, βέβαια, που θα μπορούσαν να ακυρώσουν το σχέδιο των 11 δισ. δολαρίων ήταν μόνον της υπερδύναμης. Προ ημερών, πάντως, επετεύχθη συμφωνία ανάμεσα στις χώρες-μέλη της Ε.Ε., το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την

Κομισιόν βάσει της οποίας υπάγεται και ο Nord Stream 2 στο ίδιο καθεστώς με οποιονδήποτε αγωγό μεταφέρει φυσικό αέριο από τρίτες χώρες. Ανεξάρτητα, επομένως, από το υπόβαθρο της διαμάχης, οι διεργασίες στους κόλπους της Ε.Ε. φαίνεται πως έχουν διασφαλίσει ότι το επίμαχο έργο θα ολοκληρωθεί. Ο Αμερικανός πρόεδρος έχει ασκήσει κάθε είδους πίεση στο Βερολίνο και στην Ε.Ε. για να εγκαταλείψουν τον επίμαχο αγωγό. Εχει, μάλιστα, απειλήσει να επιβάλει εμπάργκο στις πέντε ευρωπαϊκές εταιρείες που συνεργάζονται με τον ρωσικό κολοσσό της Gazprom για την κατασκευή του. Το Βερολίνο παραμένει μεν αποφασισμένο να ολοκληρώσει τον αγωγό, τα έργα του οποίου

Οι διεργασίες στους κόλπους της Ε.Ε. φαίνεται πως έχουν διασφαλίσει ότι το έργο θα ολοκληρωθεί.

έχουν αρχίσει πριν από οκτώ χρόνια. Φαίνεται, όμως, πως τελευταία διαπραγματεύθηκε με την Ουάσιγκτον και, προκειμένου να εξασφαλίσει την έγκριση του αγωγού, αποφάσισε να εισαγάγει παράλληλα σημαντικές ποσότητες αμερικανικού υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου (LNG). Για τον σκοπό αυτό έχει καλέσει τις ενδιαφερόμενες εταιρείες να υποβάλουν τις προσφορές τους για

την ανέγερση θερματικών σταθμών. Αυτό ενδέχεται να είναι, άλλωστε, και το ζητούμενο για την Ουάσιγκτον. Όπως έχουν επανειλημμένως τονίσει οικονομικοί αναλυτές, η γεωπολιτική διάσταση του πολέμου γύρω από τον Nord Stream 2 είναι προφανής. Και αυτό γιατί, όπως ακριβώς και ο Nord Stream 1, του οποίου αποτελεί παρακάδοι, θα μεταφέρει ρωσικό φυσικό αέριο από τη Ρωσία στη Γερμανία. Θα αυξηθεί, έτσι, σημαντικά τις εξαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου στην Ε.Ε., ενώ παρακάμπτεται η Ουκρανία. Η διαμάχη υπερβαίνει, όμως, τις σφαίρες επιρροής, καθώς είναι εξίσου σημαντικά τα οικονομικά συμφέροντα που διακυβεύονται. Η γεωγραφική εγγύτητα της Ρω-

σίας, αλλά και το χαμηλό λειτουργικό κόστος των ρωσικών επιχειρήσεων, καθιστούν το ρωσικό φυσικό αέριο ασύγκριτα φθηνότερο από το αμερικανικό LNG. Όπως έχουν επισημάνει αναλυτές αλλά και πολιτικοί της Ευρώπης, πίσω από τις συστηματικές προσπάθειες της Ουάσιγκτον να επιτύχει την ακύρωση του Nord Stream 2 βρίσκεται η επιδίωξη της να διασφαλίσει ευρωπαϊκή πελατεία για το αμερικανικό LNG. Δεν είναι, άλλωστε, τυχαίο ότι, στο πλαίσιο της ανακωχής στον εμπόριο πόλεμο που συμφώνησε τον Ιούλιο του 2018 ο Ντόναλντ Τραμπ με τον πρόεδρο της Κομισιόν, η Ε.Ε. δεσμεύθηκε διά στόματος Ζαν-Κλοντ Γιούνκερ να αυξηθεί τις εισαγωγές αμερικανικού LNG.

Οι χώρες που ερίζουν για τον «θησαυρό» των υδρογονανθράκων της Αρκτικής

Πριν από έναν χρόνο, στα τέλη Φεβρουαρίου του 2018, ένα ρωσικό πλοίο διέσχισε τη Βόρεια Θάλασσα στην Αρκτική και δεν ήταν παγοθραυστικό. Επρόκειτο περί δεξαμενοπλοίου που μετέφερε ρωσικό υδρογονάνθρακα φυσικού αερίου (LNG). Ήταν η πρώτη φορά στην ιστορία που συνέβη κάτι τέτοιο μέσα στην καρδιά του χειμώνα. Μαζί με τη θερμοκρασία του πλανήτη, όμως, ανεβαίνει το θερμόμετρο από τις εδαφικές και οικονομικές διεκδικήσεις στην Αρκτική, στο υπέδαφος της οποίας εκτιμάται πως υπάρχουν ένας πακτωλός υδρογονανθράκων. Ο πακτωλός αυτός αποτελεί το μίλλον της έριδος όχι μόνον ανάμεσα στις αρκτικές χώρες, μεταξύ των οποίων ΗΠΑ και Ρωσία, αλλά και για την ενεργειακή βουλμία της Κίνας που φαίνεται ήδη να τον κατακτά.

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της αμερικανικής Γεωλογικής Επιθεώρησης, στην Αρκτική βρίσκονται αποθέματα πετρελαίου που αγγίζουν τα 90 εκατ. βαρέλια και κοιτάσματα φυσικού αερίου που φθάνουν στα 47,26 τρις. κυβικά μέτρα. Στον Βόρειο Πόλο εκτιμάται πως υπάρχουν μεγάλα αποθέματα σιδήρου, ψευδάργυρου, ουρανίου και σπάνιων γαιών. Σταν ακόμη ο Ρεξ Τζέκσον, πρώην υπουργός Εξωτερικών των ΗΠΑ, ήταν διευθύνων σύμβουλος της Exxon, είχε υπογράψει συμβόλαιο ύψους 500 δισ. δολαρίων με τη ρωσική Rosneft για τον εντοπισμό των αποθεμάτων υδρογονανθράκων στην Αρκτική. Η συμφω-

νία «πάγωσε» εξαιτίας του εμπάργκο που επέβαλε στη Ρωσία οι ΗΠΑ και η Ε.Ε. μετά την προσαρτήση της Κριμαίας. Τον Οκτώβριο, όμως, η αμερικανική ενεργειακή Hilcorp Alaska εγκαίνιασε το αμφιλεγόμενο σχέδιο Liberty που περιλαμβάνει εξορυκτική δραστηριότητα και αγωγό στη θάλασσα Μποφόρ της Αρκτικής.

Παράλληλα, βέβαια, το υπέδαφος της Αρκτικής έχει προσελκύσει το ενδιαφέρον των αρκτικών χωρών, Καναδά, Δανίας, Φινλανδίας, Ισλανδίας, Νορβηγίας, Ρωσίας και ΗΠΑ.

Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας από το 1982 (UNCLOS) τους δίνει το δικαίωμα να εκμεταλλευθούν την οικονομική ζώνη

Τα αποθέματα πετρελαίου φθάνουν τα 90 εκατ. βαρέλια και τα κοιτάσματα Φ.Α. αγγίζουν τα 47,26 τρις. κυβικά μέτρα.

που εκτείνεται μέχρι 200 ναυτικά μίλια από τις ακτές. Η Δανία μέσω του εδάφους της Γροιλανδίας που της ανήκει έχει προβάλει διεκδικήσεις γύρω από τη Γρομπή Λομονόσοφ συμπεριλαμβανομένου και του Βόρειου Πόλου στον οποίο έχει διεκδικήσεις και η Ρωσία. Και βέβαια η παρουσία της Ρωσίας είναι έντονη

στην Αρκτική. Σύμφωνα με την ακτοφυλακή των ΗΠΑ, στην Αρκτική δραστηριοποιούνται 46 ρωσικά παγοθραυστικά. Την ίδια στιγμή η Φινλανδία έχει στην περιοχή επτά παγοθραυστικά.

Παράλληλα, όμως, ο ρωσικός πλούτος της περιοχής έχει λειτουργήσει ως μαγνήτης και έχει φέρει στην παγωμένη ήπειρο την ενεργόβρο Κίνα που σε αντίθεση με τη Γροιλανδία δεν φημίζεται για τις περιβαλλοντικές της εναισθησίες. Ο ασιατικός οικονομικός γίγαντας έχει ήδη το προβάδισμα στην εκμετάλλευση του ρωσικού πλούτου της περιοχής. Εχει εγκαταστήσει τις αναγκαίες υποδομές και ετοιμάζεται να εκμεταλλευθεί πλήρως το υπέδαφος στο όρος Κόλιντ στα νοτιοδυτικά της Γροιλανδίας.

Υπολογίζει πως το 2021 θα εκμεταλλεύεται πλήρως τον ρωσικό πλούτο της περιοχής. Από τα τέλη του 2017, άλλωστε, το Πεκίνο έχει ανακινώσει επένδυση ύψους 43 δισ. δολαρίων για την εκμετάλλευση του φυσικού αερίου που βρίσκεται στο υπέδαφος της Αλάσκας. Εχει προ πολλού επενδύσει, άλλωστε, σε δύο μεγάλα σχέδια εκμετάλλευσης του φυσικού αερίου της Ρωσίας. Σε λιγότερο από πέντε χρόνια, η Κίνα έχει επενδύσει στην περιοχή 89 δισ. δολάρια και σύμφωνα με τον Μίκι Μερντ, καθηγητή Γεωπολιτικής και Οικονομίας με ειδίκευση στην Αρκτική στο Ινστιτούτο Διεθνών Σχέσεων του Παρισιού (ILERI), οι Κινέζοι είναι ήδη «κυρίαρχοι της Αρκτικής».

Μαζί στην ανάπτυξη της επιχείρησής σας

- Επιχειρηματικά Δάνεια
- Χρηματοδότηση Εμπορίου
- Υπηρεσίες Αποδοχής Καρτών
- Χρηματοδότηση Έργων
- Ψηφιακή Τραπεζική
- Καταθέσεις

800 00 722 | www.rcbcy.com

RCB Bank Ltd. Ιδιωτική Εταιρεία. Αριθμός εγγραφής: 72376. Εγγεγραμμένη έδρα: Αμαθούντας 2, 3105 Λεμεσός, Κύπρος.

Βαρύ κλίμα στη Βόρεια Ελλάδα

Οι αντοχές του ΣΥΡΙΖΑ δοκιμάζονται λόγω της συμφωνίας των Πρεσπών

Του ΣΤΑΥΡΟΥ Γ. ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Οι Πρέσπες απομακρύνονται, το πρόβλημα παραμένει. Παρά το γεγονός ότι έχουν περάσει περίπου δύο μήνες από τη «ληξιαρχική πράξη γέννησης» της Βόρειας Μακεδονίας, το θέμα στη Βόρεια Ελλάδα όχι μόνο δεν έχει ξεχαστεί, αλλά αντίθετα το κλίμα εξακολουθεί να είναι πολύ βαρύ για το κυβερνών κόμμα.

Πιπνή από τη Βόρεια Ελλάδα, περιγράφοντας αυτό το κλίμα στην «Κ», μιλάει για μια «βουβή οργή» η οποία προφανώς και κανείς δεν μπορεί να προβλέψει πώς θα εκφραστεί στην κάλπ. Το βέβαιο είναι ότι στο Μαξίμου πόνταραν πολύ στη διαχρονική «ελληνική αρετή» πως τα πάντα ξεκινούνται πολύ εύκολα, η οποία ωστόσο μέχρι στιγμής δεν έχει αποδειχθεί στην πράξη. Όλες οι εκδηλώσεις του ΣΥΡΙΖΑ που έχουν λάβει χώρα στη Μακεδονία έχουν συνοδευτεί από έντονες αντιδράσεις ακόμα και επείσους σόδια. Και ο ΣΥΡΙΖΑ έχει στείλει πολλά στέλεχη του από την «πρώτη γραμμή».

Πολλά στελέχη του κυβερνώντος κόμματος εκτιμούν πως η κυβέρνηση πρέπει να εξαντλήσει την τετραετία, ώστε το ονοματολογικό να «ξεχαστεί».

Το Μαξίμου επεξεργάζεται πιθανές στρατηγικές οι οποίες θα μπορούσαν να μειώσουν τις «απώλειες» στη Βόρεια Ελλάδα.

Κατά σειράν, Δημήτρης Τζανακόπουλος, Ευκλείδης Τσακαλώτος και Ολγα Γεροβασίλη διαπίστωσαν ιδίως όμοια την ηλεκτρισμένη ατμόσφαιρα, καθώς μίλησαν κάτω από δρακόντεια μέτρα ασφαλείας. Ο προβληματισμός στο Μαξίμου αυξάνεται καθώς βλέπει πως, παρά την επιμονή συνεχών εκδηλώσεων –χθες είχε ομιλία η κ. Εφφ Αχτισόγλου κατά την οποία επίσης υπήρξαν αντιδράσεις–, τα πνεύματα δεν έχουν κατευναστεί.

Στο πλαίσιο αυτό το Μαξίμου επεξεργάζεται πιθανές στρατηγικές που θα μπορούσαν να μειώσουν τις απώλειες στη Βόρεια Ελλάδα και να οδηγήσουν την κατάσταση σε μια εκτόνωση. Η τακτική που έχει ακολουθηθεί μέχρι τώρα, και η οποία προσανατολίζεται στο να ταυτίζονται όσοι αντιδρούν με την άκρη Δεξιά, μπορεί να

εξυπηρετεί το κεντρικό αφήγημα για τη δημιουργία του «προοδευτικού μέτωπου», στη Βόρεια Ελλάδα όμως οδηγεί ολολογικά το κόμμα προς μια βαριά ήττα, καθώς βάζει απέναντί το σχεδόν 70% που διαφωνεί με τη συμφωνία. Ενδεικτικές του εγκλωβισμού σ' αυτή την αναποτελεσματική τακτική είναι οι τελευταίες «προληπτικές προσαγωγές» στις οποίες προέβη η αστυνομία Γιαννιτών, κατά την ομιλία του υπουργού Ναυτιλίας Φώτη Κουβέλη, καθώς η «καταστολή» έζησε και άλλες πληγές. Με δεδομένα τα παραπάνω, δεν είναι λίγες οι φωνές εντός του ΣΥΡΙΖΑ, κυρίως από τη Βόρεια Ελλάδα, που λένε πως πρέπει να ακολουθηθεί μια πιο «light γραμμή», η οποία θα στηρίζεται κυρίως σε μια καμπάνια που θα προβάλλει τα θετικά της συμφωνίας, όπως για παράδειγμα το

πιο βασικό που κερδήθηκε από τις Πρέσπες: ότι η γειτονική χώρα από σκέτο «Μακεδονία» έγινε «Βόρεια Μακεδονία». Οι υποστηρικτές αυτής της άποψης σημειώνουν πως εάν δεν υπάρξει αλλαγή τακτικής και δεν «πέσουν οι τόνοι, η ζημιά θα είναι πολύ μεγάλη» και θα αφήσει το αποτύπωμα της στο συνολικό εκλογικό αποτέλεσμα, αφού μόνο η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας έχει 2 εκατομμύρια πολίτες.

Οι δημοσκοπήσεις

Πηγές από τη Βόρεια Ελλάδα αναφέρουν πως οι δημοσκοπήσεις αποτυπώνουν μια μεγάλη και παγιωμένη πλέον αποστολή στον ΣΥΡΙΖΑ, που σε πολλούς νομούς κινείται στο όριο του διψήφιου αριθμού. Ιδια εικόνα και στις αυτοδιοικητικές, όπου η κ. Νο-

τοπούλου και ο κ. Γιαννούλης δίνουν μάχη να μπουν στον δεύτερο γύρο. Ο κίνδυνος μιας μεγάλης καθίζησης στη Βόρεια Ελλάδα είναι και το βασικό επιχείρημα των υποστηρικτών της άποψης πως οι εθνικές εκλογές πρέπει να πάνε το φθινόπωρο, ώστε να έχουν απομακρυνθεί όσο το δυνατόν οι Πρέσπες και να έχουν βρεθεί όσο το δυνατόν πιο δυνατά αντιδότη. Το σενάριο αυτό, ωστόσο, σκοντάφτει, ως γνωστόν, πάνω στις ευρωεκλογές, στις οποίες μια μεγάλη διαφορά από τη Ν.Δ. θα οδηγήσει το Μαξίμου, όπως έχει αποδείξει η Ιστορία, σε ραγδαία κατάρρευση. Με δεδομένα τα παραπάνω, πρέπει να θεωρείται βέβαιη η άνοδος του κ. Τσίπρα το επόμενο διάστημα στη Βόρεια Ελλάδα, ώστε να επιχειρήσει ο ίδιος προσωπικά να δώσει τον τόνο πως ο ΣΥΡΙΖΑ είναι παρών.

Σε αναζήτηση «συνομιλητών» ο Αλ. Τσίπρας

Ενα βασικό πρόβλημα που αντιμετώπισε ο Αλέξης Τσίπρας όλο το προηγούμενο διάστημα ήταν πως έμοιαζε –και έτσι ήταν– εντελώς μόνος στο πολιτικό σκηνικό, χωρίς να έχει κόμματα, κινήσεις ή ακόμα και μεμονωμένα πρόσωπα ως «συνομιλητές» και εν δυνάμει συμμάχους στον δημόσιο διάλογο. Η προσπάθεια που κατέβαλε όλο το προηγούμενο διάστημα να ρυμουλκήσει το ΚΙΝΑΛ προς την πλευρά του βρήκε ισχυρό τοίχο. Την ίδια ώρα, ο Σταύρος Θεοδωράκης, παρά το γεγονός ότι ψήφισε τις Πρέσπες και συγχρόνως κόπηκαν οι όποιοι δεσμοί είχαν αναπτυχθεί με τη Ν.Δ., δεν φάνηκε ουσιαστικά σε καμία στιγμή να έχει διάθεση να ανοίξει διάλογο με τον ΣΥΡΙΖΑ. Το αποτέλεσμα ήταν να διαμορφωθεί ένα κακό πλαίσιο, στο οποίο ο πρωθυπουργός φαινόταν απομονωμένος και απέναντί του όλα τα κόμματα της αντιπολίτευσης να τον πυροβολούν νυχθημέρον.

Ο ίδιος ο κ. Τσίπρας είχε απόλυτη συνείδηση ότι σε ένα κατακερματισμένο πολιτικό σύστημα, όπου οι συμμαχίες είναι πλέον βασικό συστατικό επιβίωσης, η εικόνα απομόνωσης του κάνει κακό. Οι Πρέσπες έδωσαν την πιο κατάλληλη ευκαιρία, ώστε να μπει σε εφαρμογή το σχέδιο δημιουργίας «πολιτικών δορυφόρων». Οι «Γέφυρες», οι «κινήσεις πολιτών» και εσχάτως η ΔΗΜΑΡ, που ήδη έχει μπει σε διαδικασία «διαλόγου» με τον ΣΥΡΙΖΑ, αποτελούν τέτοιες δυνάμεις, που ακόμα και αν είναι πολιτικά ολιγομελείς, δημιουργούν την αίσθηση «συνομιλητών».

Την ίδια ώρα, όμως, το Μαξίμου έχει έναν ακόμα στρατηγικό στόχο: ακόμα και πρώτο κόμμα να είναι η Ν.Δ., να μην καταφέρει να έχει αυτοδυναμία. Η συμμετοχή του Πάνου Καμμένου στην κυβέρνηση «διεμβολίζει» –όσο είναι εφικτό για ένα κόμμα που οδεύει προς την εξουσία– τη Ν.Δ., κάτι που πλέον δεν υφίσταται. Η αποχώρηση Καμμένου, η αποτυχία μετατροπής των ΑΝΕΛ σε ένα πιο mainstream κεντροδεξιό

κόμμα και τελικά η μεγάλη δημοσκοπική τους υποχώρηση δημιουργήσαν ένα κενό που στο Μαξίμου δεν αρέσει, καθώς ακόμα και το ελάχιστο που μπορεί να κοπεί από τη Ν.Δ. μπορεί να είναι κρίσιμο.

Αυτό το κενό φαίνεται πως θα επιχειρήσει να καλύψει ο κ. Αντώνιος, άλλοτε συνομιλητής του κ. Καμμένου. Ο πρώην κυβερνητικός εκπρόσωπος –που δεν κρύβει τις καλές σχέσεις με πολλούς από όσους αποχώρησαν από τους ΑΝΕΛ– κινείται στη λογική της δημιουργίας ενός νέου σχήματος, που μεταφορικά θα μπορούσε να χαρακτηριστεί «κεντρώοι ΑΝΕΛ». Η πρόσφατη επιλογή του να ανεβάσει στα social media τη συνάντησή του με τους κ.κ. Δρόσο και Μοίρα, δύο πιο μετριοπαθή στε-

Πρωτοβουλίες για τη δημιουργία νέου πολιτικού σχήματος από τον Αντώνιο, ενόψει ευρωεκλογών.

λέχη με επιτελικό ρόλο στους ΑΝΕΛ, δείχνει αυτή την προσπάθεια.

Την ίδια ώρα, ο πρώην υπουργός έχει δημοσιοποιήσει κατά το παρελθόν συναντήσεις του με τον κ. Κουίκ, ενώ κατά πληροφορίες βρίσκεται σε επαφή και την κ. Χρυσοβελώνη. Στην εξέλιξη μπορεί να προστεθεί και ο πρώην υφυπουργός Χρ. Ζώης, που είχε περάσει και αυτός από τους ΑΝΕΛ και έδωσε το «παρόν» στην πρόσφατη ομιλία του κ. Τσίπρα στο Caravel. Το φιλόδοξο σχέδιο είναι να δημιουργηθεί ένα ψηφοδέλτιο που θα κατέληγε σε ευρωεκλογές με την ελπίδα πως η «καλαρή ψήφος» θα του δώσει το δικαίωμα να καταγράψει ένα ποσοστό. Σύμφωνα με πληροφορίες, το αμέσως επόμενο διάστημα θα δώσει στη δημοσιότητα μια «διακήρυξη» που θα κινείται στο «προοδευτικό κοινωνικό κέντρο» και θα μιλά για την ανάγκη εθνικής συνεννόησης.

Ενίσχυση αμυντικής συνεργασίας μεταξύ Ελλάδας - Γερμανίας

Του ΒΑΣΙΛΗ ΝΕΔΟΥ

Τα περιθώρια ενίσχυσης της ελληνο-γερμανικής αμυντικής συνεργασίας σε διμερές αλλά και σε ευρωπαϊκό επίπεδο εξετάσαν χθες, κατά την πολώρη συνάντησή τους, οι υπουργοί Εθνικής Αμυνας των δύο χωρών Ευάγγελος Αποστολάκης και Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν, η οποία χθες συμμετείχε μαζί με τον πρόεδρο της Ν.Δ. Κυρ. Μπτσότσκ και σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από το κόμμα. Εκεί, υπερασπίστηκε την ευρωπαϊκή απόφαση να μην προμηθευτεί αμερικανικά ή ισραηλινά drones, καθώς κάτι τέτοιο, όπως είπε, θα ήταν πρακτικά παραχώρηση πληροφοριών στις δύο κατασκευαστριες χώρες. Νωρίτερα, μετά τη συνάντησή της με τον υπουργό Εθνικής Αμυνας, η κ. Φον ντερ Λάιεν μίλησε με θερμά λόγια για τη συμφωνία των Πρεσπών αλλά και για την «πολιτική αποκλιμάκωσης», όπως είπε, που ακολουθεί η Αθήνα. Είχε προηγηθεί η δήλωση του κ. Αποστολάκη, ο οποίος χαρακτήρισε την Τουρκία «έναν δύσκολο γείτονα», τονίζοντας, ωστόσο, ότι οι επαφές του ίδιου με τον Τούρκο ομόλογό του και του πρωθυπουργού με τον Ρετζέπ Ταγίπ Ερντογάν στοχεύουν ακριβώς στην αποκλιμάκωση

και σε μια σχέση αμοιβαίου σεβασμού με βάση τις διεθνείς δίκαιες.

Οι δύο υπουργοί συμφώνησαν στη σύσταση μιας ομάδας υψηλόβαθμων αξιωματικών Ελλάδας και Γερμανίας ώστε να συζητηθούν ζητήματα που αφορούν την αμυντική συνεργασία ή τις κοινές αποστολές στο εξωτερικό. Η κ. Φον ντερ Λάιεν αναφέρθηκε στη σημασία της Μόνιμης Διαρθρωμένης Συνεργασίας (PESCO), στο πλαίσιο της οποίας Αθήνα και Βερολίνο ήδη συνεργάζονται (Πρόγραμμα Στρατιωτικής Κινητικότητας και Δίκτυο Κόμβων Διοικητικής Μέριμνας). Ο κ. Αποστολάκης έκανε μνεία στη γερμανική συμβολή όσον αφορά τη συμβατική δραστηριότητα ανάσχεσης των προσφυγικών ροών στο Αιγαίο, τονίζοντας την ανάγκη να συνεχιστεί. Επίσης, τόνισε ότι «η Ελλάδα υπήρξε πάντοτε υποστηρίκτρια της ένταξης των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων στους ευρωπαϊκούς οργανισμούς», αναφέροντας ως παράδειγμα τη συμφωνία των Πρεσπών. Πρόσθεσε, μάλιστα, ότι η Ελλάδα «θα υποστηρίξει τον μετασχηματισμό των ενόπλων δυνάμεων της Βόρειας Μακεδονίας κατά τη διαδικασία της ένταξης της χώρας στο ΝΑΤΟ».

Στη ΔΙΣ το σχέδιο συμφωνίας μεταξύ Πολιτείας - Εκκλησίας

Το σχέδιο της συμφωνίας Πολιτείας - Εκκλησίας, όπως αυτό παρουσιάστηκε στην αρμόδια επιτροπή διαλόγου της Εκκλησίας, συζητήσε εγχείρισε χθες η Διαρκής Ιερά Σύνοδος (ΔΙΣ) της Εκκλησίας της Ελλάδος, υπό την προεδρία του Αρχιεπισκόπου κ. Ιερώνυμου. Η ΔΙΣ, όπως έχει ήδη ανακοινωθεί, θα παραιτήσει το θέμα στην έκτακτη συνεδρίαση της Ιεραρχίας της Εκκλησίας (αποτελούμενη από τους 82 μητροπολίτες της χώρας), η οποία θα συγκαλέσει μετά την Κυριακή της Ορθοδοξίας στις 17 Μαρτίου.

Ειδικότερα, η επιτροπή διαλόγου της Εκκλησίας υπό την προεδρία του μητροπολίτη Ναυπάκτου κ. Ιερόθεου απέστειλε προ ημερών έγγραφο στη ΔΙΣ με λεπτομερή καταγραφή της πορείας του διαλόγου με τον υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων Κώστα

Γαβρόγλου (ενδεικτικά έγιναν συνοδικά έξι συνεδριάσεις, τρεις με τον κ. Γαβρόγλου και τρεις στις οποίες επιτροπή συνεδρίασε για να εκτιμήσει την κατάσταση). Στο έγγραφο περιλαμβάνεται και το τελικό σχέδιο για τη συμφωνία Πολιτείας - Εκκλησίας, η οποία πάντως δεν ικανοποιεί την απόλυτα θέματα που θα παραπεμφθούν στην προσεχή συνεδρίαση της Ιεραρχίας, πλην της συμφωνίας Πολιτείας - Εκκλησίας. Μεταξύ αυτών δεν αποκλείεται να είναι και η θέση της Εκκλησίας της Ελλάδος στο αίτημα του Οικουμενικού Πατριαρχείου για αναγνώριση της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Ουκρανίας.

Ο Κυριάκος Μπτσότσκ καλεί το ΕΛΚ

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. ζήτησε επισήμως την αναστολή συμμετοχής του κόμματος Ορμπαν

Της ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΙΑΣ ΠΕΛΩΝΗ

«Ο κ. Τσίπρας μοιάζει πολύ με τον κάθε Ορμπαν», είχε πει πρόσφατα ο Κυριάκος Μπτσότσκς, επιδιώκοντας να εκπέμψει το μήνυμα ότι ο λαϊκισμός έχει παντού το ίδιο πρόσωπο και δεν είναι μόνο δεξιάς ή αριστερός. Το επαναλαμβάνει εμμέσως πλην σαφώς στην επιστολή που απηύθυνε στον πρόεδρο του ΕΛΚ Ζοζέφ Ντολ, με την οποία ζητεί, όπως είχε προαναγγείλει προ ημερών, την αναστολή της συμμετοχής του κόμματος Fidesz στο ΕΛΚ, καθώς στέκεται ιδιάτερα στα πλάνηματα στη δημοκρατία και σε θεμελιώδεις συνταγματικές αρχές

Κάνει λόγο για «πρακτικές που εφαρμόζονται και στην Ελλάδα, όπου η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ υπονομεύει τους θεσμούς και το κράτος δικαίου».

Ο πρόεδρος της Ν.Δ. Κυρ. Μπτσότσκς και η Γερμανίδα υπουργός Αμυνας Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν στην εκδήλωση που οργάνωσε το ΕΛΚ μαζί με τη Γραμματεία Διεθνών Σχέσεων της Ν.Δ. και το Ινστιτούτο Κ. Καραμανλής.

με αιχμή τις παρεμβάσεις στη Δικαιοσύνη και στα ΜΜΕ. «Αυτές είναι πρακτικές που εφαρμόζονται σε όλες τις λαϊκιστικές κυβερνήσεις, ανεξάρτητα από την ιδεολογική προέλευσή τους. Και βέβαια εφαρμόζονται και στην πατρίδα μου την Ελλάδα, όπου η κυβέρνηση του ΣΥΡΙΖΑ υπονομεύει συστηματικά τους δημοκρατικούς θεσμούς του ίδιου και της Ν.Δ. ως μιας φιλοευρωπαϊκής και μετριοπαθούς δύναμης

βάρους του ελέγχου των συνόρων της Ε.Ε. στις μεθοριακές χώρες», αναφέρει χαρακτηριστικά.

Η κίνηση του κ. Μπτσότσκς έχει διπλή στόχευση. Εξυπηρετεί ταυτόχρονα την ευρωπαϊκή στρατηγική του κ. Μπτσότσκς και την εμπέδωση της εικόνας του ίδιου και της Ν.Δ. ως μιας φιλοευρωπαϊκής και μετριοπαθούς δύναμης

στην οικογένεια του ΕΛΚ που αναζητεί αντιβάρη, αλλά και τη στρατηγική του προέδρου της Ν.Δ. στον δρόμο προς τις εθνικές εκλογές, καθώς αποτελεί ράπισμα στο κυβερνητικό αφήγημα περί «ακροδεξιάς Ν.Δ.».

Στο μεταρρυθμιστικό προφίλ του κ. Μπτσότσκς, άλλωστε, έκανε ειδική μνεία η Γερμανίδα υπουργός Αμυνας

Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν στη χθεσινή εκδήλωση που οργάνωσε το ΕΛΚ μαζί με τη Γραμματεία Διεθνών Σχέσεων της Ν.Δ. και το Ινστιτούτο Κ. Καραμανλής. Θύμιζε ότι ο Μάνφρεντ Βέμπερ άρχισε την καμπάνια του για τις ευρωεκλογές από την Αθήνα και συνεχάρη τον πρόεδρο της Ν.Δ. για την ηγεσία του, καθώς, όπως είπε, «έχετε παρουσιάσει μια πραγματιστική και τολμηρή ατζέντα με ισχυρό κοινωνικό πρόσημο, που αποτελεί παράδειγμα για την οικογένεια του ΕΛΚ, και είναι ο μόνος τρόπος για τη δημιουργία θέσεων εργασίας και την ανάπτυξη». Η κ. Φον ντερ Λάιεν είπε ότι η Ευρώπη ζει την άνοδο του αριστοτέστρου και δεξιόστροφου λαϊκισμού που έχει στόχο να διαλύσει την Ε.Ε. και ανέφερε ότι η Ευρώπη χρειάζεται να δεσμευθεί στο εγχείρημα της ευρωπαϊκής άμυνας και να αποκτήσει μια συνεκτική εξωτερική πολιτική.

Αναφερόμενος στην κοινή ευρωπαϊκή άμυνα, ο κ. Μπτσότσκς τόνισε ότι η Ελλάδα έχει υποφέρει από την προσφυγική κρίση και πρέπει να είναι στην πρώτη θέση της συζήτησης για την ασφάλεια των συνόρων, αφήνοντας αιχμές ότι δεν είναι αρκετά ενεργή στη σχετική συζήτηση.

Νέες υποψηφιότητες για Ευρωβουλή

Πρόσωπα που έχουν θητεύσει στη Βουλή (όπως ο Βασίλης Μιχαλολιάκος) και στην Ευρωβουλή (όπως η Νίκη Τζαβέλλα και ο Μανώλης Μαυρομάτης), στελέχη με πείρα στα ευρωπαϊκά θέματα, στην Αυτοδιοίκηση και στο επιχειρείν και ανθρώπους που έχουν διακριθεί στον τομέα τους, όπως ο σεισμολόγος Ακης Τσελέντης και η ηθοποιός Πένγκυ Σταθακοπούλου, περιλαμβάνει το δεύτερο κύμα 12 υποψηφίων ευρωβουλευτών που ανακοίνωσε η Ν.Δ.

Μεταξύ των υποψηφίων, ο δήμαρχος Σάμου Μιχάλης Αγγελόπουλος, ο δικηγόρος Γιάννης Ανδρουλάκης, η φιλόλογος και στέλεχος του Μητρώου Στελεχών Τόνια Αράχωβα, ο επιχειρηματίας Ακης Βερούτης, το στέλεχος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Νίκος Γιαννής, ο ονομαπαραγωγός Μάιρη Τριανταφυλλοπούλου, ο διευθυντής σύμβουλος της ΧRTC Business Consultants Γιώργος Ξηροδάκης. Σημειώνεται ότι όπως αποτυπώθηκε και με την ανακοίνωση των 15 πρώτων υποψηφίων που προηγήθηκαν, η εκπροσώπηση προέρχεται από ένα ευρύ φάσμα χώρων. Υπενθυμίζεται ότι μαζί με τους 15 που είχαν ήδη ανακοινωθεί και τους επτά νυν ευρωβουλευτές και βουλευτές της Ν.Δ. με επικεφαλής της λίστας τον Βαγγέλη Μεϊμαράκη, έχουν συμπληρωθεί οι 34 από τις 42 θέσεις του ευρωψηφοδελτίου. Απομένει στην τελική ευθεία προς τις ευρωεκλογές η ανακοίνωση οκτώ ακόμη ονομάτων.

Το τηλεφωνικό κέντρο της Apple βρίσκεται στην... Αθήνα

Η Teleperformance παρέχει υπηρεσίες σε πολλές μεγάλες ελληνικές, ξένες εταιρείες

Του **ΗΛΙΑ Γ. ΜΠΕΛΛΟΥ**

Δεν υπάρχουν πολλές μεγάλες ελληνικές επιχειρήσεις που να διπλάσιασαν τον τζίρο τους μέσα στα τελευταία πέντε χρόνια και μάλιστα με μηδενικό πρακτικά δανεισμό αλλά και εύρωστη κερδοφορία. Και σίγουρα λιγότες επιχειρήσεις μπορούν να καυχήθούν πως από 4.000 εργαζομένους έχουν ξεπεράσει τους 8.000 μέσα σε μία πενταετία. Ο λόγος για την Teleperformance Hellas, μια εταιρεία «εξωτερικής διαχείρισης» πελατειακής εμπειρίας». Δηλαδή μια εταιρεία που παρέχει υπηρεσίες τηλεφωνικών κέντρων αλλά και διαδικτυακής υποστήριξης.

Μια δραστηριότητα μεγάλων εντάσεως εργασίας, η οποία απασχολεί χιλιάδες Έλληνες αλλά και χιλιάδες ξένους, καθώς οι υπηρεσίες που παρέχει δεν απευθύνονται μόνο σε ελληνικές εταιρείες και Έλληνες καταναλωτές αλλά και ξένες και αλλοδαπούς πελάτες. Είναι δηλαδή πολύγλωσσες. Λίγοι για παράδειγμα μπορεί να γνωρίζουν πως ένα μεγάλο μέρος της τηλεφωνικής εξυπηρέτησης της αμερικανικής Apple γίνεται από την Teleperformance Hellas από τις εγκαταστάσεις της στην Ελλάδα. Το αυτό ισχύει και για άλλους μεγάλους αμερικανικούς, και όχι μόνο, τεχνολογικούς και τηλεπικοινωνιακούς κολοσσούς.

Με τους μισούς σχεδόν από τους 8.200 εργαζομένους να είναι ξένοι, η Teleperformance Hellas έχει μια άλλη επιδραση στην ελληνική οικονομία: δημιουργεί μεγάλη ζήτηση για ενοικιάσεις ακινήτων.

Χαρακτηριστική η περίπτωση στην Πειραιά και στην Καλλιθέα, όπου η εγκατάσταση μονάδων της Teleperformance έχει οδηγήσει στη μείωση των διαθέσιμων προς ενοικίαση κατοικιών, καθώς εργαζόμενοι αναζητούν σπι-

Με τους μισούς σχεδόν εργαζομένους να είναι ξένοι, η Teleperformance Hellas έχει και μια άλλη επιδραση στην ελληνική οικονομία: δημιουργεί μεγάλη ζήτηση για ενοικίαση ακινήτων.

τια κοντά στον χώρο εργασίας τους.

Στο ερώτημα γιατί η γαλλική πολυεθνική επέλεξε την Ελλάδα για να εγκαταστήσει ένα μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων της στην ευρύτερη περιφέρεια, η απάντηση που δίνουν κύκλοι της εταιρείας είναι η αναμενόμενη: εγκύριο καταρτισμένο εργατικό δυναμικό – με ανταγωνιστικό μισθολογικό κόστος μετά τη μείωση των αμοιβών και της απασχόλησης κατά την κρίση σε συνδυασμό με την ελκυστικότητα της χώρας λόγω κλίματος και φυσικής ομορφιάς που καθιστά την προσέλευση ταλέντων από άλλες χώρες ευκολότερη.

Προφίλ υποψηφίων

Το προφίλ των υποψηφίων της Teleperformance Hellas δεν αφορά σε ανειδίκετους αλλά σε εργαζομένους που μπορούν να εκπαιδευτούν εδώ στα σύνθετα πρωτόκολλα επικοινωνίας που απαιτεί η κάθε υπηρεσία, η οποία συχνά αφορά τεχνική υποστήριξη προϊόντων, και επίσης συχνά πολύγλωσσους εργαζομένους. Φυσικά δεν λείπουν ενίοτε τα παράπονα εργαζομένων, αλλά στην αγορά λέγεται πως το πλήθος των απασχολούμενων και το απαιτητικό αντικείμενο είναι φυσικό να γεννά και τέτοια φαινόμενα.

Η εταιρεία, πάντως, έχει

βραβευθεί ως μία εκ των Best Workplaces in Greece. Μεταξύ των παροχών στους εργαζομένους της περιλαμβάνονται προγράμματα για τα παιδιά, ιδιωτική ιατροφαρμακευτική ασφάλιση, υπηρεσίες υποστήριξης ακόμα και για την υποβολή φορολογικών δηλώσεων και άλλων δράσεων που σχετίζονται με την εργασία ξένων στην Ελλάδα αλλά και δωρεάν ιατρικές εξετάσεις σε συνεργασία με διαγνωστικές κλινικές και νοσοκομεία.

Επιδόσεις

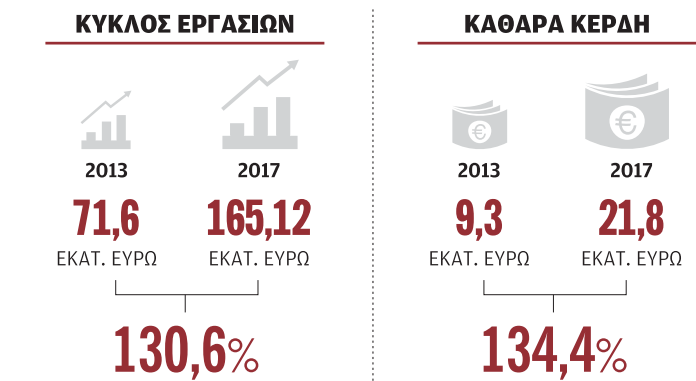
Όλα αυτά φαίνεται πως «δουλεύουν» υπέρ της. Τα οικονομικά αποτελέσματα της Teleperformance Hellas είναι σίγουρα ενδεικτικά των ταχυτήτων βελτιούμενων επιδόσεων της: Ο κύκλος εργασιών της το 2017 έκλεισε στα 165,12 εκατ. ευρώ από 126 εκατ. το 2016 και 71,6 εκατ. στα τέλη του 2013. Μέσα δηλαδή σε πέντε χρόνια η εταιρεία υπερδιπλασίασε τις πωλήσεις της.

Πωλήσεις που σημειωτέον συνδέονται ευθέως με τον αριθμό των κλήσεων ή άλλων μορφών επικοινωνίας που εξυπηρετεί η και την επίτευξη στόχων που θέτουν οι πελάτες της. Μαζί με τον τζίρο υπερίπλισαν στην Ελλάδα και κέρδη: από 9,3 εκατ. ευρώ καθαρά μετά φόρων κέρδη στη χρήση του 2013 η Teleperformance Hellas έκλεισε το 2017 με καθαρά κέρδη 21,8 εκατ. Το 2018 αναμένεται να έχει σημειωθεί περαιτέρω άνοδος, καθώς τα στοιχεία στην οικονομική έκθεση οκταμήνου (Ιανουάριος-Αύγουστος 2018) που δημοσίευσε η εταιρεία δείχνουν ήδη κέρδη μετά φόρων στο οκτάμηνο 18 εκατ. και τζίρο άνω των 135 εκατ.

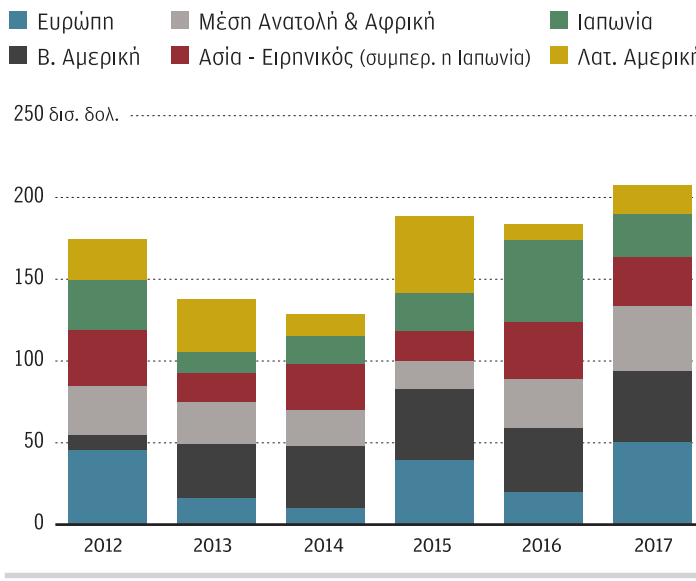
Επιχειρησιακό σχέδιο

Κύκλοι της διοίκησης της εταιρείας εκτιμούν πως με το κλείσιμο της φετινής χρονιάς η Teleperformance

Teleperformance Hellas

Το μέγεθος της παγκόσμιας αγοράς τηλεφωνικών κέντρων

Hellas θα αναπτυχθεί περαιτέρω κατά 10%, ανεβάζοντας τον αριθμό των απασχολούμενων δυναμικού σε 9.000 άτομα εκ των οποίων το 55% περίπου είναι Έλληνες ανεξάρτητα εάν εξυπηρετούν Έλληνες ή ξένους καλούντες.

Οι προβόλες του επιχειρησιακού σχεδίου μιλούν, σύμφωνα με πληροφορίες, για 10.000 εργαζομένους μεσοπρόθεσμα και αύξηση των εξυπηρετούμενων επιχειρήσεων από τις περίπου 35 σήμερα στις 50. Όλη αυτή η δραστηριότητα και η ένταση εργασίας που συνεπάγεται σημαίνει και περαιτέρω ζήτηση για υπηρεσίες φιλοξενίας και στίσιον στην Ελλάδα και αποτελεί ένα καλό παράδειγμα των θετικών επιπτώσεων που μπορεί να έχει για την οικονομία και την αγορά ακινήτων η εγκατάσταση στην Ελλάδα επιχειρήσεων από το εξωτερικό.

Η Teleperformance Hellas είναι θυγατρική της γαλλικής Teleperformance που το 2017 είχε τζίρο 4,18 δισ. και κέρδη EBITDA ύψους 720 εκατ. Μάλιστα, στην τελευταία ετήσια οικονομική έκθεση της μνητρικής, η Ελλάδα και η δραστηριότητα της Teleperformance Hellas αναφέρεται ως ένας από τους παράγοντες που συμβάλλουν στη μεγέθυνση των αποτελεσμάτων της.

8.200 υπάλληλοι 91 εθνικοτήτων, εξυπηρετούν 143 αγορές, σε 36 γλώσσες

Η Teleperformance Hellas ιδρύθηκε το 1989 και είναι η μεγαλύτερη εταιρεία παροχής πολυκανάλων (τηλέφωνο, email, chat, social media, επιστολές) υπηρεσιών εξυπηρέτησης επικοινωνούντων που δραστηριοποιείται στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Είναι μέλος του πολυεθνικού ομίλου της εισηγμένης γαλλικής Teleperformance SE και αποτελεί το περιφερειακό διαχειριστικό κέντρο (regional office) του ομίλου για την περιοχή της Ν. Ευρώπης και της Μ. Ανατολής, διοικώντας τις αντίστοιχες θυγατρικές εταιρείες του ομίλου σε Αλβανία, Αίγυπτο, Αίθιοπία και Ρουμανία. Η Teleperformance Hellas παρέχει τις υπηρεσίες της σε 24ωρη βάση, επτά ημέρες την εβδομάδα όλο τον χρόνο, σε ελληνικές εταιρείες και εταιρείες του εξωτερικού.

Το εύρος των υπηρεσιών που προσφέρει καλύπτει σχεδόν κάθε κλάδο δραστηριότητας και στο πελατολόγιό της συγκαταλέγονται μερικές από τις μεγαλύτερες εταιρείες της ελληνικής και της παγκόσμιας αγοράς. Στην Teleperformance Hellas εργάζονται περισσότεροι από 8.200 υπάλληλοι από 91 διαφορετικές εθνικότητες, που εξυπηρετούν 143 αγορές, σε 36 διαφορετικές γλώσσες, αναφέρει η εταιρεία. Στα χρόνια παρουσίας της στην Ελλάδα, η Teleperformance έχει ενσωματώσει και χρησιμοποιεί τεχνολογίες αιχμής για την ταχεία πρόσβαση και διαχείριση των πληροφοριών προς

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

τους επικοινωνούντες της μέσω κλήσεων, email, chat, social media, επιστολές, fax κ.ο.κ. παρέχοντας τις υπηρεσίες της μέσω τεσσάρων μονάδων. Η πρώτη είναι αυτή της εξυπηρέτησης πελατών και λοιπών καλούντων, η οποία διαχειρίζεται εισερχόμενες αλλά και εξερχόμενες κλήσεις παρέχοντας παράλληλα γραμματειακή υποστήριξη. Η δεύτερη μονάδα παρέχει τεχνική υποστήριξη καταναλωτών προϊόντων η και υπηρεσιών, εταιρειών από τον χώρο της τεχνολογίας και των τηλεπικοινωνιών. Η τρίτη είναι μονάδα τηλεπωλήσεων. Τέλος, υπάρχει και μονάδα ενημέρωσης οφειλετών για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις.

Η Teleperformance Hellas πριν από λίγες ημέρες εγκαινίασε ένα νέο υποκατάστημα, αυτή τη φορά στη Θεσσαλονίκη. Η Teleperformance διαθέτει συνολικά επτά υποκαταστήματα, εκ των οποίων πέντε σε διάφορες περιοχές της Αθήνας, άλλο ένα στα Χανιά και από εδώ και στο εξής ένα ακόμη στη συμπρωτεύουσα. Η επιχείρηση συμπληρώνει φέτος 30 χρόνια παρουσίας στην Ελλάδα ως μέλος του πολυεθνικού ομίλου Teleperformance. Η μητρική

πολυεθνική παρέχει ολοκληρωμένες λύσεις επικοινωνίας σε οργανισμούς και επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο, διαθέτει παρουσία σε 80 χώρες με συνολικά 350 Contact Centers, απασχολώντας περισσότερους από 300.000 εργαζομένους που εξυπηρετούν 160 αγορές. Σε παγκόσμιο επίπεδο, η αγορά εξυπηρέτησης πελατών αναπτύσσεται με αλματώδεις ρυθμούς, με κύριους εκφραστές της να εξακολουθούν να είναι τα call centers. Η βιομηχανία των τηλεφωνικών κέντρων αναπτύσσεται και εξελίσσεται τις τελευταίες δεκαετίες. Οι ταχείες εξελίξεις στην τεχνολογία κλήσεων και η εκρηκτική ανάπτυξη του Διαδικτύου τη δεκαετία του '90 ώθησαν την αύξηση των τηλεφωνικών κέντρων και η αγορά του Business Process Outsourcing (BPO), όπως αποκαλείται ο ευρύτερος κλάδος, διογκώθηκε.

Η CustomerServ εκτιμά πως η αξία της παγκόσμιας αγοράς υπηρεσιών τηλεφωνικών κέντρων είναι περίπου 200 δισ. δολ. σε έσοδα, με το 50%, περίπου, αυτών των εσόδων να αφορά δραστηριότητες στην Ευρώπη και στη Βόρεια Αμερική. Μέχρι το 2022, όμως, η αγορά αναμένεται να φθάσει τα 407,1 δισ. δολ., σύμφωνα με προβλέψεις της εταιρείας Business Intelligence Global Analysts. Ο συνολικός αριθμός των εργαζομένων σε αυτές τις τηλεφωνικές υπηρεσίες στις ΗΠΑ υπολογίζεται στα 3,4 εκατ.

Η κρίση ψαλίδισε τα οφέλη της Ελλάδας από τη συμμετοχή στο ευρώ

Μόλις κατά 190 ευρώ πλούσιότερος έγινε κάθε Έλληνας πολίτης ύστερα από 16 χρόνια στην Ευρωζώνη, με το πρόβλημα, ωστόσο, να εντοπίζεται όχι στο νόμισμα αυτό καθαυτό, αλλά στην πορεία που ακολούθησε η εθνική οικονομία τουλάχιστον από το 2009 και έπειτα. Το όφελος για την ελληνική οικονομία και κατ' επέκταση για τους πολίτες της χώρας μπορεί να είναι πολλαπλό με παραμονή στη Ζώνη του Ευρώ εάν εφαρμοσθούν με συνέπεια οι απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις.

Μόλις 2 δισ. ευρώ τα οφέλη

Σύμφωνα, με μελέτη που πραγματοποιεί το think tank CEP (Centre for European Policy - Κέντρο Ευρωπαϊκής Πολιτικής), το οποίο υπάγεται στο μη κερδοσκοπικό ίδρυμα Stiftung Ordnungspolitik, με αντικείμενο την επίπτωση του ευρώ στην ευημερία των χωρών-μελών της Ευρωζώνης, το

Οι κατά κεφαλήν απώλειες διαμορφώθηκαν, σύμφωνα με τη μελέτη, σε €3.875.

όφελος για την Ελλάδα την περίοδο 2001-2017 ήταν μόλις 2 δισ. ευρώ ή 190 ευρώ/κεφαλή. Όπως προκύπτει από τη μελέτη, την περίοδο από το 2001, οπότε η Ελλάδα εισήλθε στη Ζώνη του Ευρώ (το νόμισμα ξεκίνησε να το χρησιμοποιούμε στις συναλλαγές μας στο εσωτερικό της χώρας από την 1η Ιανουαρίου 2002), έως το 2010, το ευρώ συνέβαλε σημαντικά στην ατομική ευημερία: ήδη από το 2001 το κατά κεφαλήν όφελος ήταν 916 ευρώ με διαρκή άνοδο, ενώ στο υψηλότερο σημείο έφτασε το 2008 με τη θετική επίδραση να διαμορφώνεται σε 3.138 ευρώ/κεφαλή. Από το 2011 ξεκινάει η

αρνητική επίδραση, η οποία φτάνει στο χειρότερο σημείο της το 2016, όταν οι κατά κεφαλήν απώλειες διαμορφώθηκαν, σύμφωνα με τη μελέτη, σε 3.875 ευρώ. Το ισοζύγιο κατά την περίοδο 2001-2017 είναι μεν θετικό, αλλά το σχετικό όφελος είναι εξαιρετικά χαμηλό, σχεδόν ανύπαρκτο. «Για να διασφαλιστεί ότι το ισοζύγιο θα παραμείνει θετικό, η ελληνική κυβέρνηση πρέπει να υλοποιήσει μεταρρυθμίσεις που θα οδηγήσουν σε αύξηση του κατά κεφαλήν ΑΕΠ. Αυτές περιλαμβάνουν μέτρα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της βελτίωσης του επενδυτικού κλίματος. Το παράδειγμα της Ισπανίας δείχνει ότι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις μπορούν να αναστρέψουν την αρνητική τάση περαιτέρω απωλειών στο εισόδημα», επισημαίνεται στη μελέτη του CEP. Σημειώνεται ότι το ισοζύγιο στην Ισπανία είναι μεν αρνητικό, με τις κατά κεφαλήν απώλειες

να υπολογίζονται σε 5.031 ευρώ, όμως από το 2014 κι έπειτα παρατηρείται μείωσή τους, η οποία αποδίδεται στην εφαρμογή μεταρρυθμίσεων.

Κερδισμένοι οι Γερμανοί

Η χώρα που αποκόμισε τα περισσότερα οφέλη από την ένταξη της στην Ευρωζώνη ήταν η Γερμανία, με τη θετική επίδραση για την περίοδο 1999-2017 να είναι 23.116 ευρώ ανά κάτοικο ή 1,89 τρισεκατομμύρια ευρώ, και ακολουθεί η Ολλανδία με 21.003 ευρώ ανά κάτοικο ή 346 δισ. ευρώ.

Αντιθέτως, οι δύο από τις μεγαλύτερες ευρωπαϊκές οικονομίες, η γαλλική και η ιταλική, εμφανίζονται να καταγράφουν μόνο απώλειες από τη συμμετοχή στο ευρώ. Στη μεν Ιταλία η αρνητική επίδραση είναι 4,32 τρις. ευρώ ή 73.605 ευρώ/κεφαλή, στη δε Γαλλία οι απώλειες υπολογίζονται σε 3,6 τρις. ευρώ ή 55.996 ευρώ/κεφαλή.

MTN Cloud Business Telephony.

Για την απόλυτη ευελιξία στις τηλεπικοινωνιακές ανάγκες της επιχείρησής σας.

Η υπηρεσία **MTN Cloud Business Telephony** είναι μια ολοκληρωμένη λύση ευρωζωνικής σταθερής τηλεφωνίας, η οποία ενσωματώνει όλα τα επικοινωνιακά σας δεδομένα. Με την πλειάδα επιλογών που παρέχονται, **μεγιστοποιούνται οι δυνατότητες επικοινωνίας της επιχείρησής σας, ενισχύοντας έτσι την αποδοτικότητα της και μειώνοντας σημαντικά το λειτουργικό κόστος.**

Επικοινωνήστε με το Κέντρο Επιχειρηματικών Πελατών της MTN στο 131, για τη λύση που ταιριάζει στη δική σας επιχείρηση.

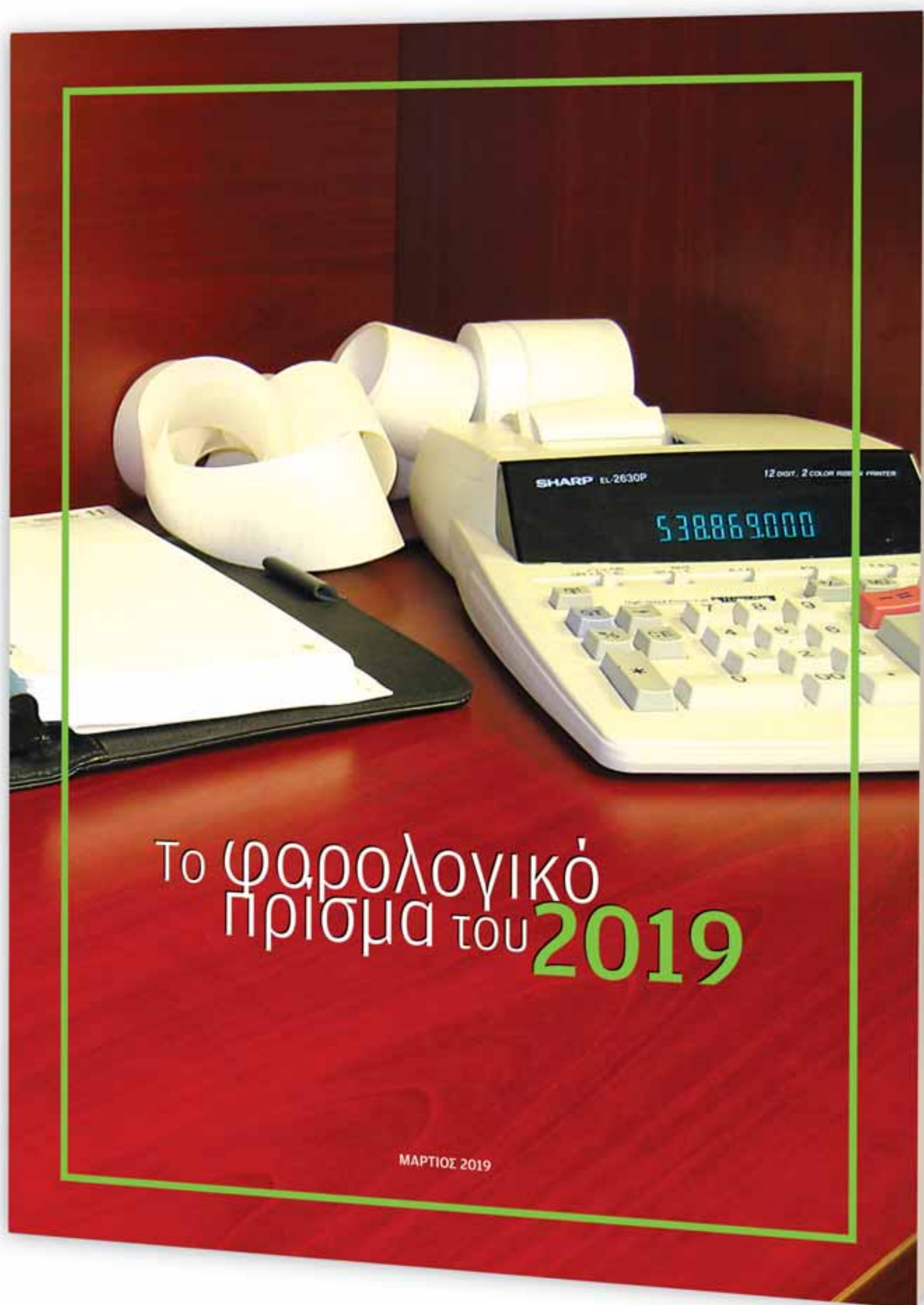
mtnbusiness.com.cy

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

ΠΑΡΟΥΣΙΑΖΕΙ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ 13 ΜΑΡΤΙΟΥ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ

Deloitte.

Ερχονται αυξήσεις στις αντικειμενικές σε κέντρο Αθήνας, λαϊκές συνοικίες

Εκκινάει η εκδήλωση ενδιαφέροντος από πιστοποιημένους εκτιμητές ακινήτων

Του ΠΡΟΚΟΠΗ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ

Εντός του Μαρτίου θα κληθούν από το υπουργείο Οικονομικών οι πιστοποιημένοι εκτιμητές ακινήτων να εκδηλώσουν ενδιαφέρον για την αναπροσαρμογή των αντικειμενικών αξιών, οι οποίες θα τεθούν σε ισχύ στα τέλη Ιουνίου.

Όπως προκύπτει από τη συμφωνία της κυβέρνησης με τους ευρωπαϊκούς θεσμούς, τόσο το 2019 όσο και το 2020 θα πρέπει οι αντικειμενικές αξίες των ακινήτων να «κουμπώσουν» με τις εμπορικές τιμές. Βέβαια, από την έκθεση της Κομισιόν που δημοσιοποιήθηκε τις προηγούμενες ημέρες προκύπτει ότι η κυβέρνηση θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τις τιμές ζώνης που είχαν προτείνει οι εκτιμητές το 2018, οι οποίες όπως φαίνεται στην ετήσια έκθεση από το οικονομικό επιτελείο προκειμένου να αποφευχθούν μεγάλες αυξήσεις στον ΕΝΦΙΑ. Ωστόσο, η κυβέρνηση έχει αποφασίσει να ζητήσει εκ νέου από τους εκτιμητές να προχωρήσουν σε νέες προτάσεις σε όλη την επικράτεια. Πάντως, εκτιμητές ακινήτων που δραστηριοποιήθηκαν στις περιοχές της

Εάν τηρηθεί η συμφωνία με τους θεσμούς, θα ακυρωθούν και τα οφέλη από τη μείωση του ΕΝΦΙΑ.

Φθιώτιδας και της Ευρυτανίας αναφέρεται στην «Κ» ότι οι τιμές που εισηγήθηκαν αγνοήθηκαν από το οικονομικό επιτελείο της κυβέρνησης στο σύνολό τους. Η εξέλιξη αυτή αναμένεται, σύμφωνα με εκτιμητές ακινήτων, να οδηγήσει στην αύξηση των αντικειμενικών αξιών, καθώς – όπως υποστηρίζουν – σε πολλές περιοχές της χώρας δεν έγιναν αποδεκτές οι εισηγήσεις τους, με αποτέλεσμα να παραμένουν οι αποκλίσεις ανάμεσα στις τιμές της εφορίας και τις εμπορικές τιμές που ισχύουν σήμερα. Ταυτόχρονα σημειώνουν ότι δεν έγιναν δεκτές και οι προτάσεις τους για μειώσεις των τιμών στις ακριβές περιοχές ή σε ορεινούς δήμους της χώρας.

Με βάση λοιπόν το σκεπτικό αυτό και εφόσον η κυβέρνηση συμφωνήσει να τηρήσει τη συμφωνία που έχει υπογράψει με

τους θεσμούς, θα πρέπει σε όλες τις λαϊκές συνοικίες να προχωρήσει στην αύξηση των τιμών έως και 50% και να τις μειώσει έως και 30% μεσοσταθμικά στις ακριβές περιοχές.

Μάλιστα, υποστηρίζουν ότι δεν αποκλείεται στο κέντρο της Αθήνας να υπάρξουν νέες υψηλότερες τιμές, δεδομένου ότι καταγράφεται τους τελευταίους μήνες αύξηση της ζήτησης με αποτέλεσμα να αυξάνονται και οι τιμές των ακινήτων.

Σε κάθε περίπτωση η αναπροσαρμογή προς τα πάνω των αντικειμενικών αξιών αναμένεται να ακυρώσει σε πολλές περιπτώσεις τα οφέλη από τη μείωση του ΕΝΦΙΑ έως και 30% που είχε νομοθετήσει η κυβέρνηση (νόμος 4579/2018), ενώ σε λιγότερες περιοχές οι μειώσεις όχι απλώς θα εξουδετερωθούν αλλά θα κληθούν οι ιδιοκτήτες να πληρώσουν μεγαλύτερο ΕΝΦΙΑ (κύριο και συμπληρωματικό).

Στελέχη του υπουργείου Οικονομικών αναφέρουν ότι κίνδυνος για αύξηση των αξιών υπάρχει σε 4.132 περιοχές της χώρας, όπου η κυβέρνηση είχε αποφασίσει το περυσινό διάστημα να κρατήσει τις τιμές στα ίδια επι-

Στελέχη του υπουργείου Οικονομικών αναφέρουν ότι κίνδυνος για αύξηση των αξιών υπάρχει σε 4.132 περιοχές της χώρας, όπου η κυβέρνηση είχε αποφασίσει το περυσινό διάστημα να κρατήσει τις τιμές στα ίδια επίπεδα, με στόχο να μην πληγούν οι ιδιοκτήτες, ή προχώρησε σε μικρές αυξήσεις.

πεδα με στόχο να μην πληγούν οι ιδιοκτήτες ή προχώρησε σε μικρές αυξήσεις.

Βέβαια, υπάρχει και η άλλη πλευρά, όπου οι εμπορικές τιμές είναι σημαντικά χαμηλότερες από τις αντικειμενικές αξίες. Αν και οι εκτιμητές είχαν δώσει τις «σωστές τιμές», η κυβέρνηση αποφάσισε το 2018 να κάνει μικρές αναπροσαρμογές με στόχο να κερδίσει δύο πράγματα:

1. Να μην πληγούν οι λαϊκές συνοικίες.
2. Να διατηρηθεί ο εισπρακτικός στόχος των 2,65 δισ. ευρώ.

Όπως προκύπτει από τα στοιχεία, σε αρκετές περιοχές της χώρας οι εμπορικές τιμές είναι χα-

μηλότερες κατά 50%-60% συγκριτικά με τις τιμές ζώνης του 2018. Μάλιστα στις περιοχές του ευρύτερου κέντρου της Αθήνας, όπου οι εμπορικές αξίες προσεγγίζονταν, παρουσιάζονται οι μεγαλύτερες διαφορές, ενώ ακολουθούν οι ακριβές περιοχές, όπου, παρά τις μειώσεις που έγιναν στις τιμές ζώνης, η απόσταση σε σχέση με την πραγματικότητα στην αγορά παραμένει μεγάλη.

Από τα πλέον χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι οι συνοικίες της Καλλιθέας και των Κάτω Πατησίων, όπου σήμερα ένα ακίνητο ηλικίας άνω των 30 ετών πωλείται αντί ποσού της τάξεως των 450-500 ευρώ/τ.μ., τη στιγμή που η

τιμή ζώνης ανέρχεται σε 1.350 (μέσος όρος) στην περιοχή της Καλλιθέας και σε 1.100 στα Κάτω Πατήσια. Εν ολίγοις, η απόκλιση μεταξύ της εμπορικής αξίας και της τιμής ζώνης είναι της τάξεως του 60%. Ανάλογη εικόνα, με μικρότερες βέβαια αποκλίσεις, της τάξεως του 40%-45%, εντοπίζεται και σε άλλες περιοχές του κέντρου, όπως τα Εξάρχεια (46%).

Σημαντικές διαφορές υπάρχουν και στα ακριβότερα προάστια της Αττικής. Στο Παλαιό Ψυχικό, παρά τη μείωση που έγινε, η απόκλιση παραμένει σχεδόν στο 30%, στην Εκάλη στο 37% και στη Φιλοθέη στο 43,5%. Η εικόνα αυτή αποτυπώνει την πτώση των αξιών

στις συγκεκριμένες περιοχές, ακριβώς ως αποτέλεσμα της υπερφορολόγησής τους και ασφαλώς και των υπόλοιπων παραγόντων που επήλθαν την αγορά ακινήτων κατά τη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας (ύφεση στην οικονομία, υψηλή ανεργία, έλλειψη χρηματοδότησης και μείωση της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών). Αυξήσεις όμως αναμένεται να γίνουν σε δεκάδες περιοχές του νομού Αττικής (Ανατολικής και Δυτικής Αττικής, Νομαρχίας Πειραιά) όπου οι αντικειμενικές αξίες αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά. Αυξήσεις έρχονται στην Κρήτη, στα νησιά του Αιγαίου και του Ιονίου.

Ποιες νομοθετικές ρυθμίσεις παρέχουν κίνητρα για επενδύσεις

Σειρά νομοθετικών ρυθμίσεων που έχουν πραγματοποιηθεί τα τελευταία χρόνια και μπορούν να αξιοποιηθούν από τις επιχειρήσεις, διευκολύνοντας τις παραγωγικές επενδύσεις και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, καταγράφει ο ΣΕΕ σε σχετική έκθεση. Οι ρυθμίσεις αφορούν τη θέσπιση οριζόντιων φορολογικών κινήτρων για επιχειρήσεις όλων των μεγεθών, απλοποίηση των διαδικασιών για ε-πιχορηγήσεις ειδικά για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αλλά και σημαντική μείωση του κόστους των τελωνειακών διαδικασιών. Αναλυτικά, τα κίνητρα έχουν ως εξής:

1. Εκπτώσεις 130% για δαπάνες έρευνας και ανάπτυξης (R&D).
Ο Ν. 4386/2016 (όπως ισχύει με τον Ν. 4485/2017) ορίζει ότι οι δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας (περιλαμβανόμενες και οι αποσβέσεις του εξοπλισμού και των οργάνων, που χρησιμοποιούνται για τις ανάγκες εκτέλεσης της επιστημονικής και της τεχνολογικής έρευνας) εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων κατά τον χρόνο της πραγματοποίησής τους προσαυξημένα κατά ποσοστό τριάντα τοις εκατό (30%). Τα κριτήρια χαρακτηρισμού των δαπανών καθορίζονται με την ΚΥΑ 109343/ΦΕΚ-2351-Β-11.07.2017.

2. Υπερ-αποσβέσεις 200% για επενδύσεις σε ενεργειακή απόδοση.
Ο Ν. 4549/2018, άρθρο 117, ορίζει ότι το συνάφες με την ενεργειακή απόδοση ή εξοικονόμηση νερού κόστος, αποσβένεται με συντελεστές προσαυξημένους κατά 100%. Οι επενδύσεις αυτές (για φορολογικούς σκοπούς) υπερ-αποσβένονται με 100% + 100% = 200%. Αυτό μειώνει τα φορολογητέα κέρδη, άρα τον φόρο που καταβάλλει η επιχείρηση. Στο ΦΕΚ 5597/12-18 (ΠΟΛ 1221) καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, η διαδικασία εφαρμογής του κινήτρου. Ενδεικτικές κατηγορίες επενδύσεων είναι οι μονώσεις, εξοπλισμός και συστήματα ψύξης / θέρμανσης, αντλίες θερμότητας, λέβητες, αυτοματισμοί, συστήματα συλλογής, συνδυαστικές κατασκευές, εξοπλισμός μειώσεων απωλειών, κ.τ.λ.

3. Υπερ-εκπτώσεις 150% για προσλήψεις.
Με τον Ν. 4549/2018 προβλέπονται κίνητρα για προσλήψεις. Ειδικότερα, οι εργοδοτικές εισφορές για τη δημιουργία νέων θέσεων εξαρτημένων εργασίας πλήρους απασχόλησης εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα προσαυξημένες κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) και μέχρι το

Αφορούν τη θέσπιση οριζόντιων φορολογικών κινήτρων για επιχειρήσεις όλων των μεγεθών και απλοποίηση των διαδικασιών για επιχορηγήσεις.

14πλάσιο του κατώτατου μισθού άνω των είκοσι πέντε (25) ετών ανά θέση εργασίας. Προϋπόθεση είναι, αθροιστικά, η αύξηση του αριθμού των απασχολούμενων κατά το οικείο έτος πρόσληψης σε σχέση με τον μέσο όρο του προηγούμενου έτους και η αύξηση της μισθολογικής δαπάνης κατά το οικείο έτος πρόσληψης σε σχέση με αυτήν του προηγούμενου έτους. Στο ΦΕΚ 6044/31-12-18 (ΠΟΛ 1244) καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι, ο τρόπος υπολογισμού του μέσου όρου απασχόλησης, καθώς και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του κινήτρου με ισχύ από το 2019.

4. Επιδότηση εργοδοτικών εισφορών (κάτω των 25 ετών).
Βάσει του Ν. 4583/2018, από την 1/1/19 τίθεται σε ισχύ πρόγραμμα επιδότησης μηνιαίων ασφαλιστικών εισφορών των μισθωτών του ιδιωτικού τομέα ηλικίας έως είκοσι πέντε (25) ετών. Η επιδότηση του ΕΦΚΑ αφορά τις εργοδοτικές εισφορές για κύρια σύνταξη σε ποσοστό 6,66% επί των μεικτών αποδοχών του εργαζομένου. Με ΚΥΑ που αναμένεται σύντομα, ρυθμίζονται οι ειδικότερες προϋποθέσεις υπαγωγής.

5. Φοροαπαλλαγές για τη συγκέντρωση κεφαλαίου προς R&D.
Βάσει του Ν. 4583/18 (άρθρο 68) ε-ξαιρούνται από την επιβολή φόρου

στη συγκέντρωση κεφαλαίου οι πράξεις αύξησης του κεφαλαίου με μετοχή, όταν το προϊόν της αύξησης πρόκειται να διατεθεί αποκλειστικά για δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας.

6. Κίνητρο ευρεσιτεχνίας (φορολογική απαλλαγή).
Με τον Ν. 4512/18 θεσμοθετείται πως τα κέρδη της επιχείρησης από την πώληση προϊόντων παραγωγής της, για την οποία παραγωγή χρησιμοποιήθηκε ευρεσιτεχνία διεθνούς αναγνωρισμένη που αναπτύχθηκε από την ίδια την επιχείρηση, απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος για τρεις συνεχόμενες χρήσεις, αρχής γενομένης από τη χρήση μέσα στην οποία πραγματοποιήθηκαν για πρώτη φορά έσοδα από την πώληση των πιο πάνω προϊόντων. Με την ΚΥΑ του ΦΕΚ Β 1843/2018 ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης.

7. Ενίσχυση της καινοτομίας στις ΜμΕ.
Μέσω του αναπτυξιακού νόμου Ν. 4399/16 προβλέπεται ενίσχυση του καινοτομικού χαρακτήρα ΜμΕ και ενισχυόμενου συνολικού ύψους 100 εκατ. ευρώ. Στόχος είναι η ενίσχυση επενδυτικών σχεδίων για την παραγωγή καινοτόμων προϊόντων ή την εισαγωγή οργανωτικών και διαδικαστικών καινοτομιών σε ΜμΕ. Με το ΦΕΚ Β 4653/2018 ορίζονται οι λεπτομέρειες εφαρμογής της διάταξης.

Συνεχίζεται και το 2019 ο πυρετός των μεταβιβάσεων ακινήτων

Συνεχίζεται το κύμα των μεταβιβάσεων ακινήτων, εξέλιξη που σχετίζεται τόσο με τη φορολογία όσο και με τη ζήτηση που καταγράφεται στο κέντρο της Αθήνας αλλά και στις τουριστικές περιοχές της χώρας. Με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία του υπουργείου Οικονομικών, χιλιάδες ιδιοκτήτες ακινήτων έπρεψαν το 2018 είτε να «ξεφορτωθούν» κάποιο ακίνητο είτε να αγοράσουν για να γλιτώσουν τις επιβαρύνσεις (σε ΕΝΦΙΑ και ΦΜΑ). Συγκεκριμένα, τα έσοδα από τον φόρο μεταβίβασης παρουσιάζουν αύξηση 32,2%, ενώ οι φόροι που μπήκαν στα κρατικά ταμεία υπερβαίνουν τα 308 εκατομμύρια ευρώ.

Μεσίτες και συμβολαιογράφοι αναφέρουν ότι το 2018 οι αγοραπωλησίες ακινήτων ξεπέρασαν τις 25.000 προσεγγίζοντας τους προ κρίσης αριθμούς μεταβιβάσεων, ενώ εκτιμούν, με βάση τις ενδείξεις που έχουν, ότι ο αριθμός αυτός θα αυξηθεί κατά περίπου 20%. Ωστόσο, επισμαίνονται ότι το προηγούμενο έτος η εικόνα ήταν μεικτή. Από τη μια πλευρά χιλιάδες ιδιοκτήτες ακινήτων έπρεψαν στους συμβολαιογράφους για να μεταβιβάσουν στα παιδιά τους τα ακίνητα που διαθέτουν ή τμήμα της ακίνητης περιουσίας, ή να δημιουργήσουν εταιρείες με στόχο να καταβάλλουν μικρότερους φόρους στο ελληνικό Δημόσιο, καθώς από το 2019 τέθηκαν σε ισχύ οι νέες αντικειμενικές αξίες που αναπροσαρμόστηκαν τον περασμένο Ιούλιο (το 2018 εφαρ-

Στο κέντρο της Αθήνας και στις τουριστικές περιοχές καταγράφεται μεγάλη ζήτηση για μικρά διαμερίσματα με στόχο να μετατραπούν σε κατοικίες βραχυχρόνιας μίσθωσης.

μόστηκαν μόνο για τον ΕΝΦΙΑ). Από την άλλη, στο κέντρο της Αθήνας και στις τουριστικές περιοχές της χώρας καταγράφεται μεγάλη ζήτηση για μικρά διαμερίσματα με στόχο να μετατραπούν σε κατοικίες βραχυχρόνιας μίσθωσης. Στελέχη της ΑΑΔΕ επισημαίνουν ότι η αύξηση στα έσοδα από τον φόρο μεταβίβασης είναι πιθανόν να οφείλεται στη μεταβολή των αντικειμενικών αξιών που ενδεχομένως να

οδήγησε πλήθος υποψήφιων αγοραστών ακινήτων στην ταχύτερη ολοκλήρωση των αγορών τους πριν από την εφαρμογή των νέων τιμών ζώνης. Υπενθυμίζεται ότι στο Κολωνάκι, στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης, στη Μύκονο και στην Πάρο έγιναν οι μεγαλύτερες αυξήσεις στις αντικειμενικές αξίες των ακινήτων με αποτέλεσμα να αυξάνονται και όλοι οι φόροι που συνδέονται με τα ακίνητα.

Ανοδικά ο τομέας της μεταποίησης τον Φεβρουάριο

Υψηλό εννέα μηνών σημείωσε τον Φεβρουάριο του 2019 ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών στη μεταποίηση (δείκτης PMI) κλείνοντας στις 54,2 μονάδες από 53,7 τον Ιανουάριο του 2019. Στο υψηλότερο σημείο των τελευταίων έξι μηνών βρέθηκε και η επιχειρηματική εμπιστοσύνη στον κλάδο, καθώς οι εταιρείες αντλούν αισιοδοξία από το γεγονός ότι αφενός η ζήτηση από τις αγορές του εξωτερικού είναι εντονότερη και αφετέρου έχουν αποκτήσει νέους πελάτες. Ειδικότερα, σύμφωνα με την ανάλυση της IHS Markit για τις επιμέρους παραμέτρους που αξιολογούνται στο πλαίσιο της κατάρτισης του δείκτη PMI, ο ρυθμός αύξησης της παραγωγής ήταν ο δεύτερος ταχύτερος που έχει καταγραφεί από τον Μάρτιο του 2018. Τα υψηλότερα επίπεδα παραγωγής αποδόθηκαν στην αύξηση των νέων παραγγελιών και στις προσπάθειες ανανέωσης των αποθεμάτων έτοιμων προϊόντων. Ο ρυθμός αύξησης των νέων παραγγελιών ήταν ο ταχύτερος που έχει καταγραφεί σε διάστημα ενός έτους, ενώ την ίδια ώρα συνεχι-

Οι εταιρείες αντλούν αισιοδοξία από το γεγονός ότι αφενός η ζήτηση από τις αγορές του εξωτερικού είναι εντονότερη και αφετέρου έχουν αποκτήσει νέους πελάτες.

ζεται και η αύξηση των θέσεων εργασίας. Επιπλέον, η ταχύτερη αύξηση των νέων εργασιών ώθησε τις εταιρείες να αυξήσουν τις τιμές εκροών τους τον Φεβρουάριο. Η αύξηση ήταν μόλις 1% δεύτερη που έχει καταγραφεί στο διάστημα των τελευταίων πέντε μηνών και, σε γενικές γραμμές, πολύ μικρή. Σχολιάζοντας την εξέλιξη του δείκτη PMI στην ελληνική μεταποίηση η Σιά Τζόουνς, οικονομολόγος της IHS Markit, επισήμανε: «Ο ελληνικός μεταποιητικός τομέας εξακολούθησε να υποδεικνύει έντονη και σταθερή ανάπτυξη στα μέσα του πρώτου τριμήνου του 2019,

ως αποτέλεσμα της δριμύτητος ανάκαμψης των νέων εργασιών. Τα επίπεδα εξαγωγών υπέδειξαν περαιτέρω αύξηση, υποστηρίζοντας και αυτόν τον μήνα τη δημιουργία θέσεων εργασίας. Στην πραγματικότητα, η τρέχουσα περίοδος συνεχούς αύξησης της απασχόλησης, η οποία ξεκίνησε στις αρχές του 2018, είναι η εντονότερη που έχει καταγραφεί στην ιστορία της έρευνας. Η αύξηση του κόστους εισροών παρέμεινε σχετικά μέτρια, ενώ η απότομη αύξηση των νέων παραγγελιών επέτρεψε στους κατασκευαστές να αυξήσουν τις κρατήσεις για πρώτη φορά μετά τον περασμένο Νοέμβριο. Η απόκτηση νέων πελατών και οι προσπάθειες για περαιτέρω αύξηση των εξαγωγών οδήγησε, σύμφωνα με αναφορές, στην αύξηση της επιχειρηματικής εμπιστοσύνης, η οποία κατέγραψε υψηλό έξι μηνών. Ενθαρρυντικά είναι το γεγονός ότι οι εταιρείες αναμένουν αύξηση της παραγωγής μέσα στους επόμενους μήνες, παρά την αβεβαιότητα που επικρατεί λόγω των επικείμενων εκλογών».

Οι άριες των τρωκτικών

Τα ποντίκια του είδους *Scotinomys* επικοινωνούν μεταξύ τους με τραγούδια

Ψηλά στα βουνά της Κεντρικής Ασίας ζει ένα ελάχιστο γνωστό πλάσμα που ανήκει στο είδος *Scotinomys* και τραγουδάει. Το τρωκτικό, που περνάει τη ζωή του περιτριγυρισμένο από ένα δάσος από σύννεφα, μοιάζει να μην έχει πολλά να μας πει. Ωστόσο, οι ήχοι που παράγει, αυτά τα αξιοσημείωτα τραγούδια, έκαναν τους επιστήμονες να εντοπίσουν κάποιες σοβαρές ομοιότητες με τις ανθρώπινες ομιλίες. Η ικανότητα αυτή δεν αποκλείεται να συνδέεται εξελικτικά με τις αρχαίες ρίζες της ανθρώπινης γλώσσας. Οι ερευνητές προσπάθησαν εδώ και έναν αιώνα να βρουν τις απαρχές της γλώσσας στα θηλαστικά-προγόνους μας. «Μέχρι πρότινος υπήρχε ακόμη η πεποίθηση ότι η ανθρώπινη γλώσσα και οι βρυχηθμοί των θηλαστικών είναι δύο εντελώς διαφορετικά πράγματα», εξηγεί ο Στέφεν Ρ. Χάγκε, νευροβιολόγος στο Πανεπιστήμιο Τίμπινγκεν της Γερμανίας.

Κανένα άλλο θηλαστικό δεν έχει τη δυνατότητα να κάνει αυτό που απαιτεί η ανθρώπινη γλώσσα, από την κατανόηση των κανόνων της γραμματικής μέχρι τη σύνταξη σύντομων, σύνθετων οδηγιών προς τους μύς στο στόμα και στον λαιμό. Οι πρώιμες έρευνες άφηναν να εννοηθεί ότι τα θηλαστικά χρησιμοποιούσαν πολύ απλούστερες συνάψεις

Το συγκεκριμένο είδος παράγει άριες δυνατών ήχων, που διαρκούν μέχρι και 16 δευτερόλεπτα, ενώ κάθε τρωκτικό έχει το δικό του ξεχωριστό τραγούδι.

για την επικοινωνία. Σύμφωνα με αυτό το σκεπτικό, αν ένας πηχκος θέλει να αντιπαρατεθεί με έναν άλλον πηχκο, τα κέντρα επεξεργασίας του φόβου αποστέλλουν ένα σύμπλεγμα νευρικών στο στέλεχος του εγκέφαλου. Στη συνέχεια εκείνο με τη σειρά του στέλνει εντολές στο στόμα και στον φάρυγγα για να παραγάγει ένα κάλεσμα. Αποδεικνύεται, όμως, τελικά ότι οι πηχκοί μπορούν να ελέγξουν τους ήχους τους με τρόπο που δεν αναγνωρίζαν παλιότερα οι επιστήμονες. Όταν εξέτασαν ποντίκια, τα οποία έχουν πολύ μακρύτερη συγγένεια με εμάς από τους πηχκούς προφανώς, δεν εντόπισαν στοιχεία τέτοιου είδους ελέγχου. Τα κοινά ποντίκια, το αγαπημένο είδος των επιστημόνων, παράγουν απλές υπερηχητικές κραυγές.

Η ικανότητα των συγκεκριμένων τρωκτικών δεν αποκλείεται να συνδέεται εξελικτικά με τις αρχαίες ρίζες της ανθρώπινης γλώσσας.

Το 2011, όμως, ο νευροεπιστήμονας Μάικλ Α. Λονγκ της Ιατρικής Σχολής του NYU άκουσε για πρώτη φορά για τα ποντίκια που τραγουδάνε και συνειδητοποίησε ότι όσον αφορά τον ήχο, είναι πολύ πιο ενδιαφέροντα αντικείμενα παρατήρησης από τα κοινά ποντίκια του εργαστηρίου. Το συγκεκριμένο είδος παράγει άριες δυνατών ήχων, που μπορούν να διαρκέσουν μέχρι και 16 δευτερόλεπτα, ενώ κάθε τρωκτικό έχει το δικό του ξεχωριστό τραγούδι. Τα ποντίκια του είδους *Scotinomys* τραγουδούν καμία φορά όταν είναι μόνο τους, αλλά είναι ιδιαίτερα ομιλητικά όταν υπάρχουν γύρω τους άλλα ποντίκια. Τα αρσενικά τραγουδούν όταν ανταγωνίζονται άλλα

αρσενικά για τον έλεγχο της περιοχής, ενώ τόσο τα αρσενικά όσο και τα θηλυκά τραγουδούν στη διάρκεια του ζευγαρώματος. Μια μέρα, όμως, ένας από τους επιβλέποντες φοιτητές παρατήρησε κάτι περίεργο. Δύο αρσενικά σε διπλάνα κλουβιά αντί να τραγουδούν, ηκούσαν σαν να συνομιλούν. Μάλιστα, ουδέποτε η φωνή του ενός επικάλυπτε εκείνη του άλλου. Κάθε τρωκτικό περιμένε πρώτα να τελειώσει το ένα και συνέχιζε έπειτα από διάστημα ενός δευτερολέπτου. «Είναι πολύ ευγενικά στη συζήτηση», επισημαίνει ο Άρκαρπου Μπανερτζί, ερευνητής που κάνει μεταδιδακτορική έρευνα στο εργαστήριο του δρος Λονγκ.

Προς πώληση ο χαμένος πίνακας του Καραβάτσο

ΛΟΝΔΙΝΟ. Το χαμένο έργο του Καραβάτσο που απερίφηθη από το Λούβρο ενδέχεται να ξεπερνά τα 100 εκατ. στερλίνες και αναμένεται να πωληθεί αυτό το καλοκαίρι αφού εκτεθεί σε ιδιωτική γκαλερί του Λονδίνου. Ο υπερμεγέθης πίνακας, που βρέθηκε το 2014 σε σοφίτα στην Τουλούζη αναλύθηκε επιστημονικά από ειδικούς και εμπειρογνώμονες της ιστορίας της τέχνης και αποδόθηκε τελικά στον ίδιο τον Καραβάτσο. Εκτιμάται ότι φιλοτεχνήθηκε το 1607 και ενώ η υπόθεση πως ανήκει στον Καραβάτσο είναι πειστική, δεν είναι κατηγορηματική, με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα δίλημμα για τους υποψήφιους αγοραστές. «Ο φτωχός αγοραστής του έργου δεν πρόκειται να το ευχαριστηθεί ποτέ. Θα χρειαστεί να δημιουργήσει έναν ειδικό λογαριασμό ταχυδρομείου για όλα τα emails που θα λάβει», προειδοποιεί ο ειδικός Έρικ Τουρκέν, ο οποίος βρέθηκε στο Λονδίνο, για να συνοδεύσει τον πίνακα και να επιχειρηματολογήσει γιατί θεωρεί ότι πρόκειται για ένα γνήσιο Καραβάτσο.

Το έργο ανακάλυψε το 2014 ο Μαρκ Λαμπάρντ, ειδικός στις δημοπρασίες καθώς καθόριζε μια σοφίτα μεγάλου σπιτιού στην Τουλούζη. Ο εντοπισμός του κρατήθηκε μυστικός για δύο χρόνια και ο Τουρκέν τον κρέμασε στο υπονομαστήριό του. Το 2016, η γαλλική κυβέρνηση απαγόρευσε την εξαγωγή του μέχρις ότου αποφανθεί το Λούβρο αν θα το αγοράσει. Το μουσείο αποφάσισε να μην το κάνει, αλλά ο Τουρκέν επιμένει πως αυτό δεν σημαίνει ότι δεν είναι του Καραβάτσο. Όπως ανέφερε χαρακτηριστικά, τα 100 εκατ. ευρώ αποτελούν τον προϋπολογισμό του Λούβρου για την εξασφάλιση νέων εκθεμάτων σε βάθος χρόνου μιας 15ετίας. Άλλωστε, το μουσείο διαθέτει ήδη τρεις εξαιρετικούς Καραβάτσο. Η απόφαση όμως να μην αγοράσει το έργο άνοιξε την πόρτα για την πώλησή του σε δημοπρασία στις 27 Ιουνίου στην Τουλούζη, την πόλη στην οποία ανακαλύφθηκε. Η αξία του εκτιμάται μεταξύ 90 και 140 εκατ. στερλινών. «Θα είναι μια δημοπρασία χωρίς επιφυλάξεις, μια αληθινή πώληση, χωρίς εγγυήσεις, τίποτα. Υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον για το έργο και

Το έργο του Καραβάτσο «Ιουδήθ και Ολοφέρνης» αποκαλύπτεται στην γκαλερί Colnaghi του Λονδίνου.

Βρέθηκε το 2014 σε σοφίτα στην Τουλούζη. Η αξία του εκτιμάται 90-140 εκατ. στερλινών.

ουδείς γνωρίζει πόσο αξίζει», λέει ο Τουρκέν και προβλέπει ότι ο πίνακας θα πωληθεί.

Συνολικά υπάρχουν μόνο 68 έργα διά χειρός Καραβάτσο και μόλις τέσσερα εξ αυτών βρίσκονται σε χέρια ιδιωτών. Ο Τουρκέν διευκρινίζει, πάντως, ότι δεν είναι ένα έργο που μπορεί κανείς να βάλει στην παραβία του και αφήνει να εννοηθεί ότι ο πιθανότερος αγοραστής θα είναι κάποιο μουσείο.

Το έργο απεικονίζει τη βιβλική ιστορία της Ιουδήθ, μιας νεαρής χήρας που βάζει τέλος στην πολιορκία της πόλης της Μπετούλια από τους Ασσύριους, γοντεύοντας τον στρατηγό Ολοφέρνη και αποκεφαλίζοντάς τον.

Τη σκηνή παρακολουθεί η ηλικιωμένη και εμφανώς άρρωστη υπηρέτριά της, Αβρα. Υπάρχουν κάποια κενά στην ιστορία του έργου, αλλά ο Τουρκέν επιμένει ότι ο Καραβάτσο ήταν εντελώς εκτός μόδας από το 1650 ως το 1950. «Τα έργα του δεν άξιζαν τίποτα, ουδείς ενδιαφερόταν», εξηγεί. Κλέφτες είχαν διαρρήξει το σπίτι στο οποίο βρισκόταν αλλά άφησαν το έργο, γιατί θεωρούσαν ότι είχε μηδενική αξία. Αξίζει να σημειωθεί ότι η τελευταία δημοπρασία έργου του Καραβάτσο έγινε το 1971.

Το πιο θανατηφόρο έτος για πεζούς στις ΗΠΑ ήταν το 2018

Το πλέον θανατηφόρο έτος για τους πεζούς στις ΗΠΑ ήταν το 2018, με τους θανάτους να σημειώνουν αύξηση της τάξης του 50% σε σύγκριση με το 2009. «Τα στοιχεία είναι πολύ ανησυχητικά. Διαπιστώνουμε πλήρη αντιστροφή της τάσης, που ήθελε τους θανάτους πεζών να υποχωρούν μετά το 1980 και 2009», λέει ο ειδικός της οδικής ασφάλειας Σαμ Σούρτς. Η έκθεση επισημαίνει ότι η αγορά ολοένα και περισσότερων οχημάτων τζιπ (SUV) μπορεί να ευθύνεται για την αυξανόμενη τάση των θανάτων. Οι θάνατοι πεζών σε δυστυχήματα με αυτοκίνητα αυξήθηκαν

κατά 30% μεταξύ 2013 και 2017, ενώ οι θάνατοι σε δυστυχήματα με SUV αυξήθηκαν κατά 50% την ίδια χρονική περίοδο. Τα έξυπνα κινητά τηλέφωνα ίσως να παίζουν και αυτά σημαντικό ρόλο στην αυξημένη θνησιμότητα πεζών, καθώς αυτές οι συσκευές αποσπούν την προσοχή οδηγών αλλά και πεζών. Μεταξύ 2009 και 2017 το ποσοστό θανάτων πεζών αυξήθηκε από 12% σε 16%, επί του συνόλου των θανάτων σε τροχαία δυστυχήματα. Πέντε πολιτείες των ΗΠΑ (Αριζόνα, Καλιφόρνια, Φλόριντα, Τζόρτζια και Τέξας) κατέγραψαν σχεδόν το ήμισυ των θανά-

των πεζών. Αξίζει, ωστόσο, να σημειωθεί πως 23 πολιτείες κατέγραψαν μείωση του αριθμού θανάτων πεζών, με τις μεγάλες αστικές ζώνες να καταγράφουν και αυτές υποχώρηση του θανάτου πεζών. Το 2017, στις δέκα μεγαλύτερες πόλεις των ΗΠΑ οι θάνατοι πεζών υποχώρησαν κατά 15%. Την ίδια στιγμή, οι κατασκευαστές των δημοφιλών οχημάτων SUV έχουν επεκτείνει την τοποθέτηση συστημάτων παθητικής ασφάλειας στα αυτοκίνητά τους. Σύμφωνα με έκθεση της οργάνωσης ασφαλιστικών εταιρειών των ΗΠΑ, 9 στα 11 μικρά οχή-

ματα τζιπ έχουν προεγκατεστημένο ηλεκτρονικό σύστημα αναγνώρισης μικρών εμποδίων στο οδόστρωμα (όπως είναι οι πεζοί και τα κατοικίδια ζώα). Τα συστήματα αυτά αναμένεται να εξελιχθούν σε τέτοιο βαθμό, που τα οχήματα θα έχουν τη δυνατότητα να φρενάρουν αυτόματα. Η τεχνολογική αυτή καινοτομία αναμένεται να αξιοποιηθεί έως το 2022. Ούτε και τα αυτοκίνητα χωρίς οδηγό δεν αποφεύγουν την κριτική της έκθεσης, που επισημαίνει ότι τέσσερις πεζοί έχουν σκοτωθεί από αυτόνομα οχήματα τα τελευταία χρόνια.

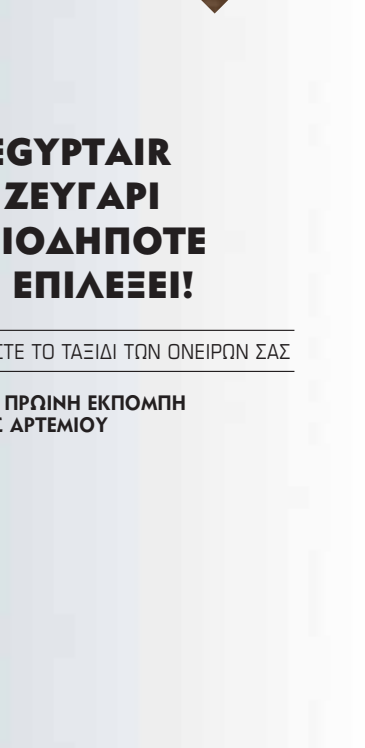

EGYPTAIR
A STAR ALLIANCE MEMBER

ΤΟ LOVE FM 100.7 ΚΑΙ Η EGYPTAIR ΑΝΑΖΗΤΟΥΝ ΤΟ ΤΥΧΕΡΟ ΖΕΥΓΑΡΙ ΠΟΥ ΘΑ ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ ΣΕ ΟΠΟΙΟΔΗΠΟΤΕ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΕΠΙΛΕΞΕΙ!

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΙΤΕ ΜΕ ΤΙΣ ΑΓΑΠΗΜΕΝΕΣ ΣΑΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΤΕ ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ ΣΑΣ

Η ΚΛΗΡΩΣΗ ΘΑ ΓΙΝΕΙ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ 18 ΜΑΡΤΙΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΩΙΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ ΤΟΥ ΤΑΣΟΥ ΤΡΥΦΩΝΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΑΣ ΑΡΤΕΜΙΟΥ

www.lovefm.com.cy

Η ΧΡΕΩΣΗ ΑΝΑ SMS ΕΙΝΑΙ 0,34 ΣΕΝΤΙ ΣΥΜΤΕΡΙΛΑ ΜΕΛΟΣ ΜΕΝΟΥ ΤΟΥ 9.Π.Α.

ΜΕ ΤΟΝ
Παναγιώτη
Κυριάκου

DEEJAY
93.5
FEELS GOOD

f i t
LISTEN LIVE
www.mydeejay.com.cy

Κάτω από τις 700 μονάδες έκλεισε το Χρηματιστήριο

Δεύτερη ημέρα διόρθωσης, νέα αύξηση short θέσεων από funds

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Υστερα από μία συνεδρίαση έντονης μεταβλητότητας, το ελληνικό Χρηματιστήριο οδηγήθηκε στη δεύτερη συνεχόμενη ημέρα πτώσης, με τον Γενικό Δείκτη να κλείνει στις τελικές δημοπρασίες και τις 700 μονάδες, παρά την επιτυχή δεύτερη μεταιμνημονιακή έξοδο της Ελλάδας στις αγορές. Σύμφωνα με τους αναλυτές, η αγορά είχε λίγο-πολύ αποτιμήσει τη νέα αυτή κίνηση από τον ΟΔΔΧΧ στο πρόσφατο ράλι της, ενώ επισημαίνουν πως οι κινήσεις κατοχύρωσης κερδών που ήταν αναμενόμενες δεν είχαν το στοιχείο του ακραίου, καθώς ο τζίρος κινήθηκε και πάλι σε αρκετά χαμηλά επίπεδα. Η εικόνα των τραπεζών ήταν μεικτή ενώ ισχυρές πιέσεις σημειώθηκαν σε αρκετούς τίτλους της υψηλής κεφαλαιοποίησης (ΑΔΜΗΕ, ΔΕΗ, Grivalia, Σαράντης, Ελλάκτωρ).

Ο Γενικός Δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,76% στις 698,83 μονάδες, ενώ ο τζίρος διαμορφώθηκε στα 41,95 εκατ. ευρώ. Ο δείκτης υψηλής κεφαλαιοποίησης έκλεισε με απώλειες 0,62%, ο δείκτης μεσαίας κεφαλαιοποίησης υποχώρησε κατά 1,69% και ο τραπεζικός δείκτης έκλεισε με απώλειες 0,95%, στις 526,49 μονάδες. Η μετοχή της Eurobank έκλεισε στο -3,85%, η Alpha Bank υποχώρησε κατά 0,25%,

με οριακά κέρδη 0,07% έκλεισε η Εθνική, ενώ στο +3,33% ολοκλήρωσε τη συναλλαγές η Τράπεζα Πειραιώς.

Η εικόνα των τραπεζών τις δύο τελευταίες ημέρες έβαλε τέλος στο ράλι του κλάδου, το οποίο ξεκίνησε στα τέλη Ιανουαρίου και κορυφώθηκε στα τέλη Φεβρουαρίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, τα short funds προχώρησαν σε νέα αύξηση των αρνητικών θέσεων τους στις ελληνικές τράπεζες την τελευταία ημέρα του προηγούμενου μήνα. Το Oceanwood Capital management προχώρησε σε αύξηση των καθαρών αρνητικών θέσεων του στην Εθνική στο 1,07% επί των μετοχών της, από 0,89% που τις είχε αυξήσει στις 21 Φεβρουαρίου. Παράλληλα, την ίδια ημέρα, το βρετανικό fund αύξησε τα shorts του και στην Eurobank στο 1,54% από 1,40% που τα είχε αυξήσει στις 13 Φεβρουαρίου. Πάντως, σύμφωνα με τον Δημήτρη Τζάνα, διευθυντή επενδύσεων της Κύκλος ΑΧΕΠΕΥ, η επενδυτική κοινότητα αντιμετωπίζει διαφορετικά τον τραπεζικό κλάδο, με τα δυσώδια σενάρια πιθανών ανακεφαλαιοποιήσεων να έχουν ήδη αντικατασταθεί με σενάρια που αναφέρονται σε ενδεχόμενη είσοδο σε περίοδο με θετικούς ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης εάν εφαρμοστούν τα σχέδια για τα NPEs.

Το ευρώ υποχωρούσε από την αρχή της συνεδρίασης, αφού μετά τις πρόσφατες δηλώσεις στελεχών της ΕΚΤ έχει επικρατήσει στην αγορά η προσδοκία ότι επίκειται νέος γύρος φθηνών δανείων προς τις ευρωπαϊκές τράπεζες. Το βράδυ κυμαίνονταν γύρω στο 1,1292 δολ.

Συνεχίζεται η άνοδος στις αγορές της Ευρώπης

Με θετικό πρόσημο έκλεισαν χτες τα περισσότερα ευρωπαϊκά χρηματιστήρια καθώς οι επενδυτές προτίμησαν να δώσουν βάση στα ευχόλινα στοιχεία για τις οικονομίες της Γερμανίας και της Γαλλίας. Ήταν έτσι να αδιαφορήσουν για την είδηση ότι η Κίνα έθεσε τον χαμηλότερο στόχο των τελευταίων 30 ετών για την ανάπτυξη του 2019. Εξάλλου, τα νέα από τη δεύτερη οικονομία στον κόσμο δεν ήταν μόνον αρνητικά, καθώς το Πεκίνο προχώρησε σε νέα μέτρα στήριξης της οικονομίας, ενώ το δολάριο σημείωσε και χτες άνοδο για πέμπτη συνεχή συνεδρίαση.

Το ευρώ υποχωρούσε από την αρ-

χή της συνεδρίασης αφού μετά τις πρόσφατες δηλώσεις στελεχών της ΕΚΤ έχει επικρατήσει στην αγορά η προσδοκία ότι επίκειται νέος γύρος φθηνών δανείων προς τις ευρωπαϊκές τράπεζες.

Το βράδυ κυμαίνονταν γύρω στο 1,1292 δολ. Στη Βρετανία η στερλίνα έμεινε κάτω από το επίπεδο του 1,32 δολαρίου παρά τη θετική εικόνα του βρετανικού τομέα των υπηρεσιών. Ωστόσο, ο δείκτης FTSE 100 του Λονδίνου έκλεισε με θετικό πρόσημο και κέρδη 0,69%.

Με άνοδο έκλεισαν, άλλωστε, τα χρηματιστήρια της Φρανκφούρτης και του Παρισιού, με τους δείκτες Xetra DAX και CAC 40 να κλείνουν

με κέρδη 0,24% και 0,21% αντιστοίχως. Με οριακές απώλειες 0,01% έκλεισε μόνο το χρηματιστήριο του Μιλάνου καθώς η Ιταλία διολίσθησε εκ νέου σε ύφεση.

Ήταν, όμως, μια κακή ημέρα για τις μετοχές των ευρωπαϊκών τραπεζών, οι οποίες δέχθηκαν πιέσεις καθώς φαίνεται να απλώνεται και σε άλλες χώρες της Ευρώπης το σκάνδαλο ξεπλύματος ρωσικού χρήματος, που έχει παρασύρει στη δίνη τις τράπεζες των σκανδιναβικών χωρών. Ο τραπεζικός δείκτης υποχώρησε κατά 0,4% ενώ η μετοχή της αυστριακής RBI σημείωσε πτώση άνω του 12%.

Παράλληλα, υποχώρησε για πέμπτη συνεχή ημέρα σημείωσε χτες

η τιμή του χρυσού, που βρισκόταν το βράδυ στα 1.282,96 δολάρια η ουγγιά, αλλά και οι τιμές του πετρελαίου. Το αργό ΗΠΑ κυμαίνονταν το βράδυ στα 56,48 δολάρια το βαρέλι και το Brent στα 65,54 δολάρια το βαρέλι.

Ανοδικά κινείται από την αρχή της συνεδρίασης και η Wall Street, με τους δείκτες S&P 500 και Dow Jones να καταγράφουν αργά το βράδυ κέρδη 0,8% και 0,11%. Είχε προηγηθεί τη Δευτέρα υποχώρηση των δύο δεικτών που αντανάκλασε την αφηνιαστική μείωση των δαπανών του αμερικανικού κράτους για την ανάπτυξη του κατασκευαστικού τομέα.

(Πηγή: Reuters)

ΞΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ

New York/Νέα Υόρκη

(σε δολάρια)

Εταιρείες Πριν από Μετ. %

Εταιρείες	Πριν από	Μετ. %
3M COMPANY	204.63	-1.078
ALCOA CORP	28.82	-1.166
ALLIANCE	631.83	-0.043
ALTRIA GROUP	52.4257	-0.0654
AMAZON CORP	1698.07	0.112
AMER EXPRESS C	108.83	-0.156
AMER INTL GROUP	42.99	-1.1951
AMGEN	189.67	-0.058
APPLE INC	175.445	-0.2303
AVON PRODUCTS	2.925	1.2111
BANK OF AMERICA	29	-0.1033
BAKERT INTL INC	75.7	0.3048
BOEING CO	432.27	-0.0971
CAMPBELL MEYER	54.21	1.8866
CATERPILLAR INC	137.93	-0.3036
CIGNA CORP	171.055	-0.364
CHEVRON	122.54	0.3439
CISCO SYSTEMS	51.2	0.0782
CITIGROUP	62.74	-1.5843
CORVUS	28.33	-0.141
COCA-COLA CO	45.45	-0.4381
COLGATE PALMOL	65.63	-0.0508
DANAOS CORP	0.9775	0.1537
DIANA SHIPPING	2.68	1.1321
ENTERGY CP	92.28	-0.3886
EKELON CORP	48.4201	-0.0617
EXXON MOBIL	80.14	-0.2117
FEDEX CORP	180.565	-0.3174
FORD MOTOR CO	8.76	-0.5675
INTL BUS MACHI	137.94	-0.354
GENERAL DYNAMI	167.805	0.6327
GENERAL ELEC C	9.7701	-5.8757
GOLDM SACHS GR	194.71	-0.648
HILLBURTON CO	30.37	-1.3961
HARTFORD FINL	48.945	-0.2751
HP INC	19.565	1.1792
HOME DEPOT INC	184.16	0.1904
HONEYWELL INTL	154.14	-0.233
INTEL CORP	53.899	-0.076
JOHNSON JOHNSO	138.8	0.2311
JP MORGAN CHASE	104.1299	-0.0577
LAZARO	37.5001	-0.583
MCDONALD'S COR	181.25	0.3655
MERCK & CO	81.7	0.4056
MICROSOFT CP	111.66	-0.5345
3M COMPANY	204.5	-1.1409
MORGAN STANLEY	41.61	-0.9286
NIKE INC CL B	85.89	0.2919
NORFOLK SOUTHER	179.0572	-0.4131
PFIZER INC	42.955	-0.267
PROCTER & GAMB	99.205	0.3388
RAYTHEON CO	182.6216	-0.587
ROCKWELL AUTOM	178.65	0.4555
SCHLUMBERGER L	44.64	-1.3263
SOUTHERN	50.055	-0.0898
STEALTH GAS	3.28	0
TSAKOS ENERGY	3.31	-1.7804
UNISYS CORP	13.23	-0.6011
UNITED TECH CP	125.93	0.1511
UNITED HEALTH G	240.86	2.0507

US BANKCORP

(σε δολάρια)

Εταιρείες Πριν από Μετ. %

Εταιρείες	Πριν από	Μετ. %
VERIZON COMM	55.635	-1.0757
WALT DISNEY CO	114.12	-0.1837
WELLS FARGO & C	49.725	-0.7683
WALMART INC	98.665	0.8329

London/Λονδίνο

(σε στερλίνα)

Εταιρείες Χθες Μετ. %

Εταιρείες	Χθες	Μετ. %
ANGLO AMERICAN	2018	0.598
ASSOC.BR.FOODS	2270.62164	0.354
ADMIRAL GROUP	2192	-0.046
ASHTON GROUP	2037	-1.404
ANTOFAGASTA	952.4	1.147
AVIVA PLC	441.2	0.99
ASTRAZENECA	6297	1.368
BARCOCK INTL	555.13716	-0.288
BAE SYSTEMS	475.07	0.252
BARCLAYS	164.56	0.501
BRITAM TOBACC	2900.5	1.01
BARRATT DEVLPM	603.67	0.429
BERKELEY GRP	3941.85	0.051
BR LAND CO	609	1.331
BUNL	2439.57	1.697
BP	540.3	0.41
BURBERRY GRP	1953.5	0.026
BT GROUP	216.7	1.285
COCACOLA HBCA	2598	0.348
CARNIVAL	4246	0.855
CENTRICA	122.9	-0.283
COMPASS GROUP	1700	1.04
CAPTIA PLC	124.55	0.403
CRH	2432	0.537
DIXONS CARPHO	137	-1.119
DOCC	6556.49	-0.682
DIAGEO	2985.5	0.776
DIRECT LINE	353.9	-0.646
EXPERIAN	2000.42	0.7
EASVET	1226.5	-0.648
FRESNILLO	815	2.203
GLENCORE	306.55	0.246
GLAXOSMITHKLIN	1516	0.504
HIKMA	1712.97	2.025
HAMMERSON H	385	0.234
HARGREAVES LS	1782.5	-1.845
HSBC HOLDINGS	623.4	0.874
INTL CONSOL AI	575	0.174
INTERCONT HOTE	4593.9999	0.558
3I GROUP	961.8	0.67
IMB BRANDS	2576.5	0.645
INTU PROPERTIE	113.74	-1.181
INMARSAT	408.12	-3.708
INTERTEK GROUP	4996	-3.701
ITV	134.25	-2.364
JOHNSON MATTHE	3185	0.031
KINGFISHER	248.2	-0.121
LAND SECS.	909	0.664
LEGAL & GENERA	287.30056	0.14
LYOYDS BNK GRP	62.86	-0.238
LOND STOCK EXC	3728.35	0.382
MERLIN	465	1.024
MARKS & SP	631767	-2.225
MONDI	1805	-0.414
NATIONAL GRID	850	0.165
NEXT	5204	0.425

PROVIDENT FINC

(σε δολάρια)

Εταιρείες Χθες Μετ. %

Εταιρείες	Χθες	Μετ. %
PRUDENTIAL	1626	0.401
PERKINS	2471	0.447
PEARSON	832	-1.281
RECKIT BNC SR G	5991	1.56
ROYAL BANK SCO	259.75455	-2.403
RDS A	2372	0.85
ROYAL DTCH SHL	2387	0.866
RELX	1658	0.668
RIO TINTO	4443.5	1.047
ROYAL MAIL R	270.2	-3.629
ROLLS ROYCE PL	913	1.988
RSA INSURANCE G	519.95959	0.501
SAINSBURY (U)	231.22099	-1.155
SCHROEDERS	2780	-0.144
SAGE GROUP	667.4	0.24
ST JAMES PLAC	1008.9905	0.498
SMITHS GROUP	1467	0.273
SMITH&NEPHEW	1465.5	1.174
SPORTS DI INT	269.2	-1.823
SSE PLC	1205.59	0.499
STANDARD CHART	634.4	1.442
SEVERN TRENT	2038	0.444
TRAVIS PERKINS	1465	0.687
TESCO	231.9	-1.378
TUI AG	802.87	-0.375
TAYLOR WIMPEY	184.5	1.737
UNILEVER	4072.5	1.825
UNITED UTIL GR	854.2	1.089
VODAFONE GROUP	134.24	1.995
WPP PLC	872.8	-0.069
WHITBREAD	4880	0.577

Zurich/Zurix

(σε ελβ.φρ.)

Εταιρείες Χθες Μετ. %

Εταιρείες	Χθες	Μετ. %
ABB LTD	1948	0.41
ABBOTT	74	-3.95
ROCHE HOLDING	4022	-0.69
GEBERTIN	4072	-0.04
LAFARGE HOLDM	4072	-0.04
NOVARTIS	8994	0.097
ROCHE HOLDING	27925	0.54
SGS	2576	0.78
SWATCH GROUP I	302	-1.234
ADECO	5248	-0.23
JULIUSBAERN	4432	-0.05
CS GROUP	1226	-1.76
GNALDANN	2507	0.44
NESTLE SA	915	0.51
TRANSCORP	872	1.28
SWISSCOM	4633	0.26
SWISSREN	9826	-0.24
UBS GROUP	12535	-1.26
ZURICH INSURAN	3289	-0.21

Frankfurt/Φρανκφούρτη

(σε ευρώ)

Εταιρείες Χθες Μετ. %

Εταιρείες	Χθες	Μετ. %
ADIDAS N	216.7	0.9
ALLIANZ SE	198.14	-0.44
BASF SE	68.13	-0.18
BAY MOT WERKE	75.06	0.39
BIERSDORF	85	1.5
BAYER N AG	72.81	0.46
COMMERZBANK	71.23	-0.111

CONTINENTAL AG

(σε ευρώ)

Εταιρείες Χθες Μετ. %

Εταιρείες	Χθες	Μετ. %
DAIMLER AG N	52.91	-0.57
DEUTSCHE BANK	8.063	-0.069
DEUTSCHE POST	27.4	-0.02
BOEHRSE N	112	0.25
DT LUFTHANSA A	22.61	0.06
DT TELEKOM N	14.69	0.105
E.ON SE NA	9.639	-0.009
FRESENIUS MEDI	68.64	1.2
FRESENIUS SE	48.44	-0.23
HEIDELBERG CEME	65.04	0.08
HENKEL AG & CO V	89.56	0.32
INFINEON TECH	19.9	0.055
K+S AG NA	16.605	-0.195
LINDE	194.95	0.1
MERCK KGAA	93.38	0.2
MUENCH. RUECK	208.9	0.4
RWE AG	21.52	0.02
THYSSENKRUPP A	13.155	-0.06
VOLKSWAGEN VZ	154.22	-0.02
VONOVIA SE	42.9	0.34
SIEMENS N	97.22	-0.2
SAP SE	95.37	0.69

Amsterdam/Αμστερντμ

(σε ευρώ)

Εταιρείες Χθες Μετ. %

Εταιρείες	Χθες	Μετ. %
AALBERTS INDUS	33.05	-0.3
AEGION	4.683	-1.04
AKZO NOBEL	79.28	-0.25
ALTICE EUROPE	1.8695	-9.34
ASML HOLDING	163.92	0.02
BOSKALIS WESTM	24.99	-0.36
GEMALTO	50.92	0
HENKEL	89.6	0.49
KONINK LIJKE DS	96.2	-0.31
KPN KON	2.671	-2.13
NN GROUP	38.07	0.05
OCI	24.18	0.96
PHILIPS KON	36.145	0.72
RANDSTAD	47.5	0
ROYAL DUTCH SH	27.555	0.6
UNILEVER DR	47.79	1.48
VOLPAK	43.23	0.28
WOLTERS KLUWER	58.44	0.31

Milano/Μιλάνο

(σε ευρώ)

Εταιρείες Χθες Μετ. %

Εταιρείες	Χθες	Μετ. %
A2A SPA	1.56	1.57
ATLANTIA	21.56	21.40
AZIMUT HLDG	13.23	12.90
CIR-COMP	1.10	1.09
ENEL	5.33	5.31
EXOR	54.64	54.06
GENERALI	15.18	15.11
ENERGIA ASS	15.88	15.85
GEIX	1.84	1.92
INTESA SANPAOL	2.1615	-0.18
MEDIASET	2.80	2.79
MEDIOBANCA	8.72	8.72
RCS MEDIAGROUP	1.48	1.39
PRYSMIAN	17.95	17.95
SNAM	4.29	4.30
STMICROELEC.N	14.78	14.86

TELECOM ITALIA

(σε ευρώ)

Εταιρείες Χθες Μετ. %

Εταιρείες

Τετάρτη 6 Μαρτίου 2019

ΚΕΦΑΛΑΙΑΓΟΡΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ • 21

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ			ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΞΙΑΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		
	Κλείσιμο	Μεταβολή (%)	Κλάδος Χ.Α.	Συναλλαγές	Συμμετοχή
Γενικός Δείκτης	698,83	-0,76	ΤΡΑΠΕΖΕΣ	19.542.721	47,71%
FTSE Βιομηχ. προϊόντων	2300,95	-0,69	ΣΤΑΘΕΡΗ ΤΗΛΕΦΩΝΙΑ	2.963.682	7,24%
FTSE Κατασκευών-Υλικών	2685,65	-0,87	ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	2.609.131	6,37%
FTSE Πετρέλαιου-Αερίου	5134,2	0,01	ΤΥΧΕΡΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	2.331.488	5,69%
FTSE Προσωπ. & Οικιακών Προϊόντων	7735,04	-0,75	ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ	1.990.347	4,86%
FTSE Πρώτων Υλών	3877,21	0,68	ΔΙΥΛΙΣΤΗΡΙΑ	1.745.555	4,26%
FTSE Ταξιδιών και Αναψυχής	1546,7	-1,1	ΔΙΑΡΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΑ ΑΓΑΘΑ	1.167.291	2,85%
FTSE Τεχνολογίας	816,69	-0,06	ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ	1.039.655	2,54%
FTSE Τηλεπικοινωνιών	2945,25	-0,47	ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΑ ΥΛΙΚΑ & ΕΞΑΡΤΗΜΑΤΑ	978.570	2,39%
FTSE Τραπεζών	526,49	-0,95	ΚΑΘΕΤΟΠ, ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ & ΦΥΣΙΚΟΥ ΑΕΡΙΟΥ	967.910	2,36%
FTSE ΧΑ-ΧΑΚ Τραπεζικός Δείκτης	398,48	-0,95	ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΜΕΝΕΣ Ε.Ε.Α.Π.	964.419	2,35%
FTSE Τροφίμων και Ποτών	11205,4	-0,26	ΣΥΜΒΑΤΙΚΟΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΣ	936.643	2,29%
FTSE Υγείας	0	0	ΑΝΑΨΥΚΤΙΚΑ	626.961	1,53%
FTSE Υπηρ. Κοινής Ωφελείας	2012,31	-1,43	ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	587.049	1,43%
FTSE Χημικών	10354,58	4,35	ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ & ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΚΙΝΗΤΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ	433.767	1,06%
FTSE Χρηματοοικονομικών Υπηρεσιών	890,59	-1,29	ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΕΙΕΣ	259.800	0,63%
FTSE Χ.Α. LargeCap	1821,43	-0,62	ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΣ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	252.450	0,62%
FTSE Χ.Α. MidCap	1118,54	-1,69	ΕΙΔΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ	244.577	0,60%
FTSE Χ.Α. Δείκτης Αγοράς	452,24	-0,65	ΥΔΡΕΥΣΗ	209.120	0,51%
			ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ	192.623	0,47%
			ΛΟΙΠΟΙ ΚΛΑΔΟΙ	915.335	2,23%
			ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ	40.959.096	

▲ 32 ▼ 59 ➡ 29

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ					
ΑΝΟΔΟΣ	Κλείσιμο	Μετ.	ΠΤΩΗ	Κλείσιμο	Μετ.
ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	1,580	17,04%	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,474	-11,24%
ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΘΡΑΚΗΣ (ΚΟ)	2,400	4,35%	ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,180	-8,72%
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1,240	3,33%	ΠΕΡΣΕΥΣ (ΚΟ)	0,945	-7,35%
ΙΝΤΡΑΚΑΤ (ΚΟ)	1,270	2,42%	ΚΛΟΥΚΙΝΑΣ - ΛΑΠΙΔΑΣ (ΚΟ)	0,660	-5,71%
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,838	1,21%	ΣΕΛΟΝΤΑ ΚΟ/ΓΕΙΑΙ (ΚΟ)	0,055	-4,86%
J. & P. - ΑΒΑΣ (ΚΟ)	0,351	1,15%	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,625	-3,85%
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	6,470	1,09%	ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1,700	-3,08%
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	4,900	0,62%	CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	1,322	-2,94%
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	8,290	0,61%	MARFIN INVEST. GROUP (ΚΟ)	0,084	-2,78%
KPI - ΚΡΙ (ΚΟ)	4,500	0,45%	GRIVALIA PROP. ΑΕΕΑΠ (ΚΟ)	9,710	-2,71%

ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ					
ΑΞΙΑ	ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΟΤΗΤΑ				
EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	5.714.691,98	ΚΕΚΡΩΦ (ΚΟ)	0,72%		
ALPHA BANK (ΚΟ)	5.277.638,33	ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,70%		
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	4.479.104,74	ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	0,51%		
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	3.665.526,52	FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	0,46%		
ΟΤΕ (ΚΟ)	2.963.682,19	EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	0,41%		
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	2.584.896,11	ΑΤΤΙΚΑ BANK (ΚΟ)	0,40%		
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	1.911.471,03	INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	0,39%		
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	1.745.555,10	ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	0,35%		
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	1.453.230,31	ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0,33%		
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	1.167.284,29	ALPHA BANK (ΚΟ)	0,28%		

ΠΑΡΑΓΩΓΑ - ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ Χ.Α.		ΑΞΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ		ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	
49.990,32	-0,56%	40.937,62	-7,34%	28.287,40	-13,52%
(ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΕΥΡΩ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ	(ΧΙΛ. ΤΕΜΑΧΙΑ)	ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΜΕΤΑΒΟΛΗ

ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΑΓΟΡΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΩΝ				
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΠΡΑΞΕΩΝ	ΟΓΚΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	
Σ.Μ.Ε. σε Δείκτες	303	1.235	5.728	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	303	1.235	5.728	
Σ.Μ.Ε. σε Μετοχές	3.316	52.974	299.984	
ΑΔΜΗΕ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ Α.Ε. (ΚΟ)	44	366	6.336	
ALPHA BANK (ΚΟ)	295	4.051	45.929	
ΑΤΤΙΚΑ BANK Α.Τ.Ε. (ΚΟ)	16	133	2.597	
COCA-COLA HBC AG (ΚΟ)	16	66	241	
CENERGY HOLDINGS (ΚΑ)	45	181	6.035	
ΕΛΛΑΚΤΩΡ (ΚΟ)	116	809	9.811	
ΤΡΑΠΕΖΑ EUROBANK ERGASIAS (ΚΟ)	453	14.132	58.559	
ΕΥΔΑΠ (ΚΟ)	3	10	581	
FOURLIS ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (ΚΟ)	5	18	145	
ΓΕΚ ΤΕΡΝΑ (ΚΟ)	11	37	5.515	
GRIVALIA PROPERTIES (ΚΟ)	3	7	95	
ΕΛΛΗΝ. ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑ-Χ.Α. (ΚΟ)	27	83	3.255	
ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΤΡΕΛΑΙΑ (ΚΟ)	55	118	2.613	
INTRACOM HOLDINGS (ΚΟ)	28	770	2.720	
ΙΝΤΡΑΛΟΤ (ΚΟ)	88	1.806	6.262	
JUMBO (ΚΟ)	22	43	684	
LAMDA DEVELOPMENT(ΚΟ)	7	18	2.216	
MARFIN INVESTMENT GROUP (ΚΟ)	53	1.861	50.621	
ΜΟΤΟΡ ΟΙΛ (ΚΟ)	2	6	277	
ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΣ (ΚΟ)	91	372	9.570	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	574	15.114	33.631	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	26	225	1.988	
ΟΤΕ (ΚΟ)	70	356	4.161	
ΟΛΠ (ΚΟ)	1	2	599	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	1.007	10.762	20.441	
ΔΕΗ (ΚΟ)	146	953	15.099	
ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ (ΚΟ)	75	436	3.243	
ΤΙΤΑΝ (ΚΟ)	7	57	209	
ΒΙΟΗΛΑΛΟ SA/NV (ΚΑ)	30	182	6.551	
Διακόμματα σε Δείκτες	14	87	2.150	
FTSE/Χ.Α. Large Cap	14	87	2.150	
Διακόμματα σε Μετοχές	0	0	1.170	
ALPHA BANK (ΚΟ)	0	0	60	
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	616	
ΟΠΑΠ (ΚΟ)	0	0	141	
ΟΤΕ (ΚΟ)	0	0	0	
ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΤΡΑΠΕΖΑ (ΚΟ)	0	0	153	
ΔΕΗ (ΚΟ)	0	0	200	
Συνολική Δραστηριότητα	3.633	54.296	309.032	

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΞΙΩΝ ΚΥΠΡΟΥ

Τρίτη 5 Μαρτίου 2019

ΚΩΔ.	ΟΝΟΜΑ	ΚΑΤΟΤΑΤΗ	ΑΝΟΤΑΤΗ	ΜΕΣΗ ΣΤΑΘΜ.**	ΔΙΑΦ.*	ΤΙΤΛΟΙ	ΑΓΟΡΑ	ΠΩΛΗΣΗ	ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣ.	% ΜΕΤΑΒ.
ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΕΛΗΤ	HELLENIC BANK PUBLIC COMPANY LTD	0,7120	0,7220	0,7191	0,0490	38.962	0,7140	0,7220	0,7200	0,28
ΕΤΔ19	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Διακομίσματα Κ) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΤΡΚΗ	Bank of Cyprus Holdings Plc	1,1820	1,2860	1,2133	-13,7510	100.704	1,2360	1,2480	1,2380	-7,47
ΔΗΕΠ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ)	0,4800	0,4800	0,4800	-0,0470	388	0,4800	0,4820	0,4800	0,00
ΛΕΠΕ	LCP HOLDINGS AND INVESTMENTS PUBLIC LTD (Σ)						0,0055	0,0075		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΛΟΥΗ	LOUIS PLC						0,0310	0,0330		
ΤΖΟΚ	A. TSOKKOS HOTELS PUBLIC LTD						0,1300	0,1400		
Τεχνολογία										
ΛΟΤΖ	LOGICOM PUBLIC LTD	1,3600	1,4000	1,3757	-1,4690	16.100	1,3700	1,3900	1,3600	-1,45
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ										
Χρηματοοικονομικά										
ΓΟΥΛ	WOOLWORTH (CYPRUS) PROPERTIES PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,1050		
ΚΚΟΜ	K + G COMPLEX PUBLIC COMPANY LTD (Σ)	0,1930	0,1960	0,1955	-0,2920	37.206	0,1920	0,2120	0,1940	0,00
ΠΑΝΑ	ΠΑΝΑΦΟΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ	0,0725	0,0730	0,0728	0,4830	3.000	0,0630	0,0730	0,0730	7,35
ΦΙΛΟ	ΦΙΛΟΚΗΜΑΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,2080	0,0000		
ΑΤΑΣ	ATLANTIC INSURANCE COMPANY PUBLIC LTD						1,3700	1,3900		
ΚΟΔΑ	ΚΟΣΜΟΣ ΑΣΦΑΛΕΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)	0,0315	0,0350	0,0331	-0,1940	2.250	0,0335	0,0000	0,0350	0,00
ΛΙΠΕ	LIBERTY LIFE INSURANCE PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	1,1100		
ΜΙΝΕ	ΜΙΝΕΡΒΑ ΑΣΦΑΛΕΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ						0,0000	0,0385		
ΑΙΕΠ	ΑΙΑΝΤΑΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0020	0,0040		
ΑΚΕΠ	ACTIBOND GROWTH FUND PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0300		
ΓΙΕΠ	UNIGROWTH INVESTMENTS PUBLIC LTD (ΕΜ)						0,0450	0,0000		
ΔΟΕΠ	ΔΟΔΩΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)	0,0020	0,0020	0,0020	0,0000	102.100	0,0015	0,0020	0,0020	0,00
ΕΛΕΠ	ELMA HOLDINGS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1420		
ΕΛΜΗ	ELLINAS FINANCE PUBLIC COMPANY LTD						0,2980	0,0000		
ΕΣΕΠ	ΕΣΕΛΗΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0910		
ΕΣΕΦ	SFS GROUP PUBLIC COMPANY LTD						0,0000	0,0260		
ΙΝΕΠ	INTERFUND INVESTMENTS PLC	0,1620	0,1620	0,1800	1,8030	16.729.100	0,1500	0,1600	0,1620	0,00
ΙΣΕΠ	ΙΣΧΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΕΠ	ΚΑΡΥΣ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,2740		
ΚΕΑΕ	CPI HOLDINGS PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,1880		
ΠΡΟΠ	A.L. PROCHOICE GROUP PUBLIC LTD (Σ)						0,0010	0,0015		
ΤΔΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΔΙΕΘΝΕΙΣ (Σ)						0,0000	0,5500		
ΤΕΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,8800		
ΤΖΕΠ	JUPITER PORTFOLIO INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0150		
ΤΚΕΠ	ΤΡΙΑΙΝΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ - ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΕΣ (Σ)						0,0000	0,0000		
ΤΟΕΠ	ΤΟ ΣΟΤΟΧΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,0000	0,0350		
ΦΑΣΤ	UNIFAST FINANCE & INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0120		
ΧΑΕΠ	HARVEST CAPITAL MANAGEMENT PUBLIC LTD (ΕΜ, Σ)						0,0000	0,0265		
Υπηρεσίες καταναλωτών										
ΕΡΜΕ	ERMES DEPARTMENT STORES PLC (ΑΝ)						0,0000	0,0580		
ΙΟΑΝ	CHRIS IOANNOU PUBLIC LTD (Σ)						0,0000	0,0150		
ΛΙΝΑ	PETROLINA (HOLDINGS) PUBLIC LTD						1,1400	1,1600		
ΜΑΠΑ	MALLOUPPAS & PAPACOSTAS PUBLIC CO LTD						0,2100	0,0000		
ΣΤΔΣ	CYPRUS TRADING CORPORATION PLC (ΑΝ, Σ)						0,0000	0,2880		
ΑΓΡΟ	"ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΝΑΠΤΥΞΕΩΣ ΑΓΡΟΥ "Η ΠΡΟΩΔΟΣ" ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)"						1,0000	0,0000		
ΑΜΑΘ	AMATHUS PUBLIC LTD						0,0000	0,1340		
ΑΜΑΘΔ19	ΑΜΑΘΟΥΣ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Διακομίσματα Κ) (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΚΑΡΑ	CLARIDGE PUBLIC LTD	0,0165	0,0165	0,0165	-0,1500	5.000	0,0160	0,0185	0,0165	-8,33
ΚΟΝΣ	CONSTANTINOU BROS HOTELS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,1300		
ΛΕΠΤ	LEPTOS CALYPSO HOTELS PUBLIC LTD						0,0000	0,0745		
ΛΟΞΕ	LORDOS HOTELS (HOLDINGS) PUBLIC LTD						0,5550	0,5700		
ΝΤΟΔ	DOME INVESTMENTS PUBLIC COMPANY LTD (Σ)						0,0000	0,0000		
ΣΑΛΑ	SALAMIS TOURS (HOLDINGS) PUBLIC LTD	0,5850	0,5850	0,5850	0,5000	1.000	0,5800	0,5950	0,5850	0,86
ΣΙΤΟ	C.C.C. TOURIST ENTERPRISES PUBLIC COMPANY LTD	0,0300	0,0395	0,0300	-0,2970	5.010	0,0000	0,0385	0,0395	19,70
ΣΤΑΔ	STADEMOS HOTELS PLC						0,0000	1,3100		
ΤΟΚΙ	TOP KINISIS TRAVEL PUBLIC LTD (Σ)						0,0620	0,0000		
ΧΑΞΕ	Ch. Charilaou Group Plc (Σ)						0,0000	0,0120		
Βιομηχανίες										
ΒΑΣΙ	G.A.P. VASSILOPOULOS PUBLIC LTD (ΑΝ)						0,0000	0,0000		
ΝΤΙΑ	DISPLAY ART PLC (Σ)						0,0000	0,0440		
ΔΒΚΔ	ΔΑΣΚΕΙΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΕΣ ΚΥΠΡΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΤΔ (Σ)						0,3200	0,0000		
ΚΕΤΣ	THE CYPRUS CEMENT PUBLIC COMPANY LTD	0,4500	0,4500	0,4500	0,0000	3.000	0,4550	0,4750	0,4500	0,00
ΚΥΘΒ	K. KYTHREOTIS HOLDINGS PUBLIC LTD						0,0920	0,0000		
ΤΣΙΒ	ΤΣΙΜΕΝΤΟΠΟΙΙΑ ΒΑΣΙΛΟΥΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΤΔ	2,6400	2,6400	2,6400	0,0000	1.000	2,6400	2,6600	2,6400	0,00

ΜΑΡΤΙΟΣ 2019

γαστρονόμος

Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΧΩΡΙΣ ΜΥΣΤΙΚΑ

ΤΩΡΑ ΚΑΙ ONLINE
WWW.GASTRONOMOS.COM.CY

Η ΣΑΡΑΚΟΣΤΗ ΣΤΟ ΠΙΑΤΟ ΜΑΣ

Ταραμοσαλάτες
από τον Λαζάρου

Ο καλύτερος μπακαλιάρος
από τον Πέσκια

Νηστήσιμα γλυκά
από τον Παρλιάρο

+

**Η ΧΑΡΑ
ΤΟΥ VEGAN!**

ΑΥΤΗ ΤΗΝ ΚΥΡΙΑΚΗ ΜΑΖΙ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

GADGETS

YOU TUBE

θα μπλοκάρει τα σχόλια στα βίντεο με παιδιά

Το YouTube θα απενεργοποιήσει τη δυνατότητα σχολιασμού σχεδόν σε όλα τα αναρτημένα βίντεο που δείχνουν παιδιά έως 18 ετών, σε μια προσπάθεια «να προστατεύσει καλύτερα τα παιδιά και τις οικογένειες». Στην απόφαση αυτή οδηγήθηκε το YouTube όταν εταιρείες σταμάτησαν να διαφημιζονται στο YouTube, αφού διαπίστωσαν ότι οι διαφημίσεις τους εμφανίζονταν δίπλα σε επιθετικά ή σεξουαλικά σχόλια που έκαναν παιδοφιλό, κάτω από βίντεο με παιδιά. Το YouTube αποφάσισε πλέον να μπλοκάρει εξ ορισμού τη δυνατότητα σχολιασμού σχεδόν όλων των βίντεο με μικρά παιδιά, κάτι που θα γίνει σταδιακά σε διάστημα μερικών μηνών, σύμφωνα με το BBC, το Reuters και το Γαλλικό πρακτορείο. Σύμφωνα με τη νέα πολιτική, στα βίντεο με πολύ μικρά παιδιά αυτόματα θα είναι απενεργοποιημένη η δυνατότητα σχολιασμού από τρίτους. Σε βίντεο με μεγαλύτερης ηλικίας παιδιά και με εφήβους το μπλοκάρισμα των σχολίων δεν θα είναι αυτόματο, αλλά θα γίνεται, όταν το βίντεο προσελκύσει παιδοφιλικά σχόλια, κάτι το οποίο θα εντοπίζεται από «έξυπνο» λογισμικό με τον κατάλληλο αλγόριθμο. Πάντως, παρά τη νέα πολιτική για τα βίντεο με παιδιά, τα σχόλια θα παραμείνουν μέρος του αλγορίθμου που κάνει συστάσεις στους χρήστες τι να παρακολουθήσουν.

FACEBOOK

Με dark mode στο Messenger

Το dark mode άρχισε να διατίθεται στους χρήστες της messenger στο Facebook. Η εταιρεία είχε ανακοινώσει την πρόθεσή της από τον περασμένο Οκτώβριο, με στόχο μια καλύτερη και απλοποιημένη εμπειρία διαδικτυακής ανταλλαγής μηνυμάτων, το Facebook ανακοίνωσε ότι βελτιώνει και απλοποιεί το Messenger, εστιάζοντας περισσότερο στην γρήγορη εμπειρία texting. Μεταξύ αυτών και το dark mode, το οποίο τις τελευταίες ώρες ξεκίνησε να διατίθεται στους χρήστες της εφαρμογής. Για να ενεργοποιήσετε το dark mode στην εφαρμογή σας θα πρέπει να στείλετε σε κάποιον χρήστη ένα ειδικό μήνυμα. Στη συνέχεια η εφαρμογή θα στείλει ειδοποίηση για την ενεργοποίηση του mode από τις ρυθμίσεις του Messenger. Πάντως το dark mode δεν είναι διαθέσιμο ακόμα σε όλους τους χρήστες.

SMARTWATCH

Πρωτιά στην APPLE

Εκτοξεύτηκε η αγορά smartwatch τους τελευταίους τρεις μήνες, με τις αποστολές να φτάνουν τα 18 εκατομμύρια. Οι μισές από τις αποστολές αφορούσαν την Apple η οποία όχι μόνο διατήρησε αλλά επέκτεινε το πλεονέκτημα έναντι του ανταγωνισμού. Για όλο το 2018 οι αποστολές έφτασαν τις 45 εκατ. μονάδες ενώ οι μισές αντιπροσωπεύουν τα smartwatch της Apple. Ακολουθεί η Fitbit με 5,5 εκατ. αποστολές και στην τρίτη θέση η Samsung με 5,3 εκατομμύρια αποστολές. Σημειώνεται ότι το τελευταίο τρίμηνο του 2018 η Samsung κατώφερε να ξεπεράσει την Fitbit καθώς το Galaxy Watch αποδείχτηκε ότι ήταν ιδιαίτερα δημοφιλές στην Β. Αμερική και στην Ασία.

EXPENSIVE CHAT

Όταν η ανταλλαγή μηνυμάτων κοστίζει

Θα μπορούσε να χαρακτηριστεί ως κοινωνικό πείραμα. Η πρακτική πίσω από την λειτουργία που είναι η χρέωση που χρεώνει με ένα σεντ για κάθε χαρακτήρα που γράφει. Οι πληρωμές γίνονται μέσω χρεωστικών και πιστωτικών καρτών. Επαγγελματίες και εταιρείες ήδη βλέπουν αυτή την web εφαρμογή ως ενδιαφέρουσα πλατφόρμα για διαφήμιση. Έτσι εκτός από κοινωνικό πείραμα, το Expensive Chat θα μπορούσε να αποφέρει στον δημιουργό του και κέρδος, ενώ έχει προοπτικές και για να χρησιμοποιηθεί και για συγκέντρωση χρημάτων για φιλανθρωπικούς σκοπούς.

Τα πολύ σπάνια ημι-πανομοιότυπα ή ημι-ζυγωτικά δίδυμα είναι μια ενδιαφέρουσα περίπτωση, όπου ένα ωάριο γονιμοποιείται ταυτόχρονα από δύο σπερματοζώρια και στη συνέχεια διαιρείται σε δύο έμβρυα.

Δίδυμα σχεδόν... μονοζυγωτικά γεννήθηκαν στην Αυστραλία

Έχουν πανομοιότυπο DNA από την μητέρα αλλά διαφέρει του πατέρα

Τη δεύτερη γνωστή περίπτωση στον κόσμο της γέννησης ημι-πανομοιότυπων δίδυμων από ένα ωάριο και δύο σπερματοζώρια, επιβεβαίωσαν γιατροί στην Αυστραλία. Πρόκειται για ένα αγόρι και ένα κορίτσι που έχουν πανομοιότυπο DNA από τη μητέρα τους, αλλά το DNA από την πλευρά του πατέρα τους διαφέρει. Περιπτώσεις ημι-πανομοιότυπων δίδυμων είναι τρομερά σπάνιες και η μόνη έως τώρα είχε αναφερθεί στις ΗΠΑ το 2007. Η δεύτερη τέτοια περίπτωση δημοσιεύθηκε από τους επιστήμονες, με επικεφαλής τον δρ Μάικλ Γκάμπετ του Πανεπιστημίου Τεχνολογίας της Κουίνσλαντ, στο αμερικανικό ιατρικό περιοδικό "The New England Journal of Medicine".

Τα δίδυμα παιδιά είναι είτε πανομοιότυπα ή μονοζυγωτικά (προέρχονται από ένα έμβρυο που γονιμοποιείται από ένα σπερματοζώριο αλλά μετά διαχωρίζεται σε δύο έμβρυα ίδιου φύλου με ταυτόσημο γενετικό υλικό), είτε μη πανομοιότυπα ή διζυγωτικά (προέρχονται από δύο ωάρια που γονιμοποιούνται από δύο διαφορετικά σπερματοζώρια, μπορούν να είναι ίδιου ή διαφορετικού φύλου και δεν έχουν ταυτόσημο DNA).

Συνήθως τέτοια σπανιότητα έμβρυα δεν επιβιώνουν. Κάθε σπερματοζώριο περιέχει το ήμισυ του πατρικού DNA, αλλά δύο σπερματοζώρια του ίδιου άνδρα δεν είναι γενετικά πανομοιότυπα.

Μπορείται ταυτόχρονα από δύο σπερματοζώρια και στη συνέχεια διαιρείται σε δύο έμβρυα. Συνήθως τέτοια σπανιότητα έμβρυα δεν επιβιώνουν. Κάθε σπερματοζώριο περιέχει το ήμισυ του πατρικού DNA, αλλά δύο σπερματοζώρια του ίδιου

άνδρα δεν είναι γενετικά πανομοιότυπα. Για παράδειγμα, το ένα μπορεί να περιέχει ένα αντίγραφο του πατρικού χρωμοσώματος Y (που 'οδηγεί' στην ανάπτυξη αγοριού), ενώ το άλλο σπερματοζώριο μπορεί να περιέχει ένα αντίγραφο του πατρικού χρωμοσώματος X (που κάνει το παιδί κορίτσι).

Αυτό ακριβώς συνέβη στην περίπτωση των αυστραλιανών δίδυμων διαφορετικού φύλου, που ζουν στο Μπρίσμπεϊν και είναι σήμερα περίπου τεσσάρων ετών. Το ωάριο της 28χρονης μητέρας τους γονιμοποιήθηκε από ένα σπερματοζώριο με χρωμόσωμα X και από άλλο ένα με χρωμόσωμα Y. Αναπτύχθηκαν στη συνέχεια δύο διαφορετικά έμβρυα που μοιράζονταν τον ίδιο πλακούντα, όπως έδειξαν τα υπερηχογραφήματα κατά την έκτη εβδομάδα της εγκυμοσύνης, πράγμα που αρχικά είχε παραπλανήσει τους γιατρούς ότι επρόκειτο για πανομοιότυπα δίδυμα.

Όταν όμως μετά από οκτώ εβδομάδες πραγματοποιήθηκε ένα νέο υπερηχογράφημα, έγινε αντιληπτό ότι τα έμβρυα ήταν

διαφορετικού φύλου (κάτι αδύνατο στα πανομοιότυπα δίδυμα), οπότε κατέστη φανερό ότι κάτι ξεχωριστό είχε συμβεί. Η γενετική ανάλυση έδειξε ότι το αγόρι και το δίδυμο κορίτσι είχαν κοινό κατά 100% το DNA της μητέρας τους, αλλά είχαν κοινό μόνο το 78% του πατρικού DNA. Λόγω του ασυνήθιστου συνδυασμού γενετικού υλικού από τα δύο σπερματοζώρια, οι γιατροί ανησυχούν μήπως τα δύο παιδιά είναι πιο ευάλωτα σε καρκίνο των αναπαραγωγικών οργάνων. Ήδη έχει γίνει αφαίρεση ωοθηκών από το κορίτσι όταν ήταν τριών ετών, ενώ παρακολουθούνται οι όρκες του αγοριού. Κατά τα άλλα, τα παιδιά -που γεννήθηκαν με καισαρική και η ταυτότητά τους δεν αποκαλύφθηκε είναι υγιή, σύμφωνα με το πρακτορείο Ρόιτερς και το BBC. Οι μητέρες μεγαλύτερης ηλικίας είναι πιθανότερο να γεννήσουν μη πανομοιότυπα δίδυμα. Τα τελευταία είναι πιο συχνά σε ορισμένες οικογένειες, ενώ τα πανομοιότυπα δίδυμα δεν εμφανίζουν παρόμοια κληρονομικότητα.

Επιστήμονες μετατρέπουν το CO2 σε στερεό άνθρακα

Ένα νέο επιστημονικό επίτευγμα φαίνεται να δημιουργεί ελπίδες, ώστε η άνοδος της θερμοκρασίας να μην ξεπεράσει τουλάχιστον τους δύο βαθμούς Κελσίου σε σχέση με τα προβλεπόμενα. Επιστήμονες στην Αυστραλία ανακοίνωσαν ότι βρήκαν μια πρωτοποριακή μέθοδο για να μετατρέψουν το αέριο διοξείδιο του άνθρακα στην ατμόσφαιρα ξανά σε στερεό άνθρακα από όπου αυτό προήλθε. Μάλιστα η όλη διαδικασία μπορεί να γίνει απλώς σε θερμοκρασία δωματίου, κάτι που για πρώτη φορά επιτυγχάνεται.

Οι ερευνητές της Σχολής Μηχανικών του Πανεπιστημίου RMIT της Μελβούρνης, με επικεφαλής τον χημικό δρ Τόρμπεν Ντένκε, που έκαναν τη σχετική δημοσίευση στο περιοδικό "Nature Communications", χρησιμοποίησαν υγρά μέταλλα ως καταλύτη για να μετατρέψουν το αέριο διοξείδιο σε στερεό σωματίδια άνθρακα.

Η νέα ηλεκτροχημική τεχνική μπορεί να ανοίξει νέες δυνατότητες για τη δέσμευση άνθρακα από την ατμόσφαιρα και την αποθήκευσή του. Οι σημαντικές τεχνολογίες εστιάζονται στη συμπίεση του αερίου διοξειδίου σε υγρή μορφή και στη συνέχεια στη μεταφορά και τη διοξείδωσή του κάτω από το έδαφος σε συγκεκριμένες τοποθεσίες. Όμως η εφαρμογή έχει συναντήσει τεχνικές, οικονομικές και περιβαλλοντικές δυ-

σκολίες, καθώς, μεταξύ άλλων, υπάρχει πάντα ο φόβος διαρροής του υγρού διοξειδίου. Ο δρ Ντένκε δήλωσε ότι η μετατροπή του διοξειδίου σε στερεό και όχι σε υγρό μπορεί να αποδειχθεί καλύτερη μέθοδος από κάθε άλλη. Όπως είπε, «μολονότι δεν μπορούμε να γυρίσουμε πίσω το χρόνο, η μετατροπή του διοξειδίου ξανά σε στερεό άνθρακα και η ταφή του ξανά στο έδαφος είναι λιγότερο αναστατώναν από ότι δείκτες του ρολογιού των εκπομπών του διοξειδίου». Έως σή-

Η νέα ηλεκτροχημική τεχνική μπορεί να ανοίξει νέες δυνατότητες για τη δέσμευση άνθρακα από την ατμόσφαιρα και την αποθήκευσή του.

μερα, το αέριο διοξείδιο είχε μετατραπεί σε στερεά μορφή άνθρακα μέσω στερεών μεταλλικών καταλυτών αλλά μόνο σε συνθήκες ακραία υψηλών θερμοκρασιών, άνω των 600 βαθμών Κελσίου, κάτι που απαιτεί μεγάλες ποσότητες ενέργειας. Αυτό καθιστά δύσκολη και δαπανηρή τη βιομηχανική εφαρμογή της μεθόδου.

Όμως, χρησιμοποιώντας ένα μείγμα από υγρά μέταλλα ως καταλύτες, οι ερευνητές κατά-

Η μετατροπή του διοξειδίου ξανά σε στερεό άνθρακα και η ταφή του ξανά στο έδαφος είναι λιγότερο αναστατώναν από ότι δείκτες του ρολογιού των εκπομπών του διοξειδίου, δήλωσε ο επικεφαλής της ομάδας ερευνητών, χημικός δρ Τόρμπεν Ντένκε.

φεραν να κάνουν για πρώτη φορά κάτι ανάλογο σε συνθήκες θερμοκρασίας δωματίου και με τη χρήση ελαχίστων ηλεκτρικών ενεργειών, συνεισφέροντας προς εύκολα και φθηνότερα. Όπως είπε ο Ντένκε, «αν και χρειάζεται περισσότερη έρευνα, είναι ένα ζωτικό πρώτο βήμα για να πετύχουμε την αποθήκευση του άνθρακα σε στερεά μορφή».

Όμως οι ερευνητές πρέπει να αποδείξουν ότι είναι δυνατή η εφαρμογή της νέας τεχνικής

σε μαζική κλίμακα. Το 2017 οι ανθρωπογενείς εκπομπές διοξειδίου στην ατμόσφαιρα έφθασαν τα 32 δισεκατομμύρια τόνους, σύμφωνα με τη Διεθνή Υπηρεσία Ενέργειας. Η μετατροπή του ακόμη περισσότερου αερίου διοξειδίου, που εδώ και χρόνια συσσωρεύεται στην ατμόσφαιρα, δεν θα είναι εύκολη υπόθεση, καθώς ουσιαστικά σημαίνει να δημιουργηθούν βουνά άνθρακα.

ΑΠΕ-ΜΠΕ

MARKET PLACE

Η ομάδα του Πανεπιστημίου Λευκωσίας νικήτρια του CFA Research Challenge 2019

Η ομάδα του Πανεπιστημίου Λευκωσίας κέρδισε τον φετινό διαγωνισμό CFA Research Challenge που διοργάνωσε για 5η συνεχόμενη χρονιά ο Σύνδεσμος Χρηματοοικονομικών Αναλυτών Κύπρου, CFA Society Cyprus και θα εκπροσωπήσει την Κύπρο στον περιφερειακό διαγωνισμό Ευρώπης, Αφρικής, Μ. Ανατολής. Ο Πρόεδρος του CFA Society Cyprus, Μάριος Γεωργιάδης, στάθηκε στο φετινό ρεκόρ συμμετοχής από 25 φοιτητές έξι Πανεπιστημίων, για τους οποίους, όπως είπε, ο διαγωνισμός Research Challenge αποτελεί πρόκληση. Ο κ. Κωστάκης Λευκαρίτης, Εκτελεστικός Πρόεδρος της Petrolina (Holdings) Public Ltd, ο οποίος απένειμε το βραβείο στη νικήτρια ομάδα, εξέφρασε την εκτίμησή του προς τον CFA Society Cyprus για την επιλογή της Πετρολίνας στο φετινό Research Challenge. Στον διαγωνισμό CFA Research Challenge 2019 συμμετείχαν παγκοσμίως περισσότεροι από 5.700 φοιτητές από 1.100 Πανεπιστήμια 85 χωρών.

Ακόμη ένα σημαντικό βραβείο για την Leptos Calypso Hotels & Resorts

Το Basilica Holiday Resort στην Πάφο της Leptos Calypso Hotels & Resorts έχει βραβευτεί από το Booking.com, με το Βραβείο Guest Review Award 2018, για την προσφορά εξαιρετικής εμπειρίας στους επισκέπτες καθώς και για την παρακολούθηση της ποιότητας και της ικανοποίησης των πελατών. Το θέρετρο το οποίο βρίσκεται σε μία από τις κορυφαίες τοποθεσίες στην Κύπρο φιλοξενεί τους επισκέπτες του booking.com από τον Μάρτιο του 2007. Το Basilica Holiday Resort είναι μέλος της Leptos Calypso Hotels & Resorts η οποία δημιουργεί και διαχειρίζεται πέντε ξενοδοχεία και θέρετρα στην Κύπρο και ένα στα Χανιά Κρήτης. Τα ξενοδοχεία της Leptos Calypso τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ελλάδα έχουν λάβει τα τελευταία χρόνια πάρα πολλά βραβεία, όλα με βάση τις αναζητήσεις και τα πολυτίμητα σχόλια των πελατών τους.

Παράδοση επιταγής από τις Υπεραγορές ΑΛΦΑΜΕΓΑ στην CYMEPA

Επιταγή ύψους €7.000 παρέδωσαν οι Υπεραγορές ΑΛΦΑΜΕΓΑ στην CYMEPA, την Κυπριακή Ένωση Προστασίας Θαλάσσιου Περιβάλλοντος. Το ποσό αυτό συγκεντρώθηκε από τις πωλήσεις της επαναχρησιμοποιούμενης μαύρης τσάντας, την οποία οι Υπεραγορές διαθέτουν στους πελάτες τους για τη διευκόλυνση των αγορών τους. Δεν είναι η πρώτη φορά που οι Υπεραγορές ΑΛΦΑΜΕΓΑ ενισχύουν οικονομικά το έργο της CYMEPA, καθώς όλα τα έσοδα από τις πωλήσεις της επαναχρησιμοποιούμενης μαύρης τσάντας της εταιρείας διατίθενται για τη στήριξη της δραστηριότητας της Ένωσης. Την επιταγή παρέδωσε η κ. Ελίνα Θεοδότη, Υπεύθυνη Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης των Υπεραγορών ΑΛΦΑΜΕΓΑ. Το περιβάλλον βρίσκεται διαρκώς ανάμεσα στις προτεραιότητες του προγράμματος Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης των Υπεραγορών ΑΛΦΑΜΕΓΑ.

Ο Ομίλος Louis στον 1ο Medochemie Nicosia Marathon

Με στόχο να προάγει το «ευ αγωνίζεσθαι» αλλά και να δώσει την ευκαιρία στο προσωπικό του να αθληθεί σε πνεύμα συνένωσης και συνεργασίας, ο Όμιλος Louis συμμετείχε στον 1ο Medochemie Nicosia Marathon, που πραγματοποιήθηκε την Κυριακή, 24 Φεβρουαρίου, και εξασφάλισε την 14η θέση. Η συμμετοχή στον αγώνα είναι μία δραστηριότητα που εντάσσεται στο πλαίσιο του προγράμματος ανάπτυξης ανθρωπίνου δυναμικού "Happy faces in happy places". Αναφερόμενη στην συμμετοχή του Ομίλου Louis, στον 1ο Medochemie Nicosia Marathon, η Διευθύντρια Επικοινωνίας του Ομίλου Louis, Ειρήνη Λουκάδου, επισήμανε ότι ο Όμιλος Louis στηρίζει διαρκώς θεσμούς που προωθούν την ευγενή αλληλεγγύη και αλληλεγγύη.

ΑΓΟΡΕΣ & ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΜΑΡΤΙΟΥ 2019

Έκδοση δεκαετούς ομολόγου έπειτα από εννέα χρόνια

Στόχος, η άντληση περίπου 2 δις. – Κοντά στο 4% αναμένεται η απόδοση

Της **ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΚΟΥΡΤΑΛΗ**

Στην πρώτη έκδοση 10ετούς ομολόγου έπειτα από εννέα χρόνια προχωράει σήμερα το ελληνικό Δημόσιο, σε μια προσπάθεια να κεφαλαιοποιήσει την ισχυρή βελτίωση του κλίματος που έχει σημειωθεί το τελευταίο διάστημα γύρω από τα ελληνικά περιουσιακά στοιχεία καθώς και τη διπλή αναβάθμιση του αξιόχρεου της ελληνικής οικονομίας, στην οποία προχώρησε η οίκος αξιολόγησης Moody's.

Όπως ανακοίνωσε ο ΟΔΔΗΧ, ανάδοχοι της έκδοσης είναι τρεις αμερικανικές τράπεζες και τρεις ευρωπαϊκές, οι Goldman Sachs, Citigroup, JP Morgan, BNP Paribas, Credit Suisse και HSBC.

Η δημοπρασία για την κοινοπρακτική έκδοση θα διενεργηθεί «στο άμεσο μέλλον», ανάλογα με τις συνθήκες που θα

επικρατούν στις αγορές, αναφέρει η ανακοίνωση, ωστόσο σύμφωνα με πληροφορίες της «Κ», το βιβλίο προσφορών θα ανοίξει σήμερα με στόχο την άντληση ενός ποσού περί τα 2 δις. ευρώ, κοντά σε αυτό που αντλήθηκε στην πρόσφατη έκδοση 5ετούς. Ο ΟΔΔΗΧ θέλει και αυτή τη φορά να συγκεντρώσει υψηλό ποσοστό «καλής ποιότητας» επενδυτών, με πιο μακροπρόθεσμο ορίζοντα, και θα κινηθεί προσεκτικά, προσφέροντας μια ελκυστική απόδοση. Έτσι, το επιτόκιο εκτιμάται ότι θα διαμορφωθεί κοντά στο 4%, τη στιγμή που η απόδοση του 9ετούς (πρώην 10ετούς) ομολόγου λήξης 30 Ιανουαρίου 2028 διαμορφώθηκε χθες στο 3,674% (στα χαμηλότερα επίπεδα από τον Ιανουάριο του 2006) και άρα στη 10ετία η απόδοση τοποθετείται στο 3,85%.

Αξίζει να σημειώσουμε πως η τελευ-

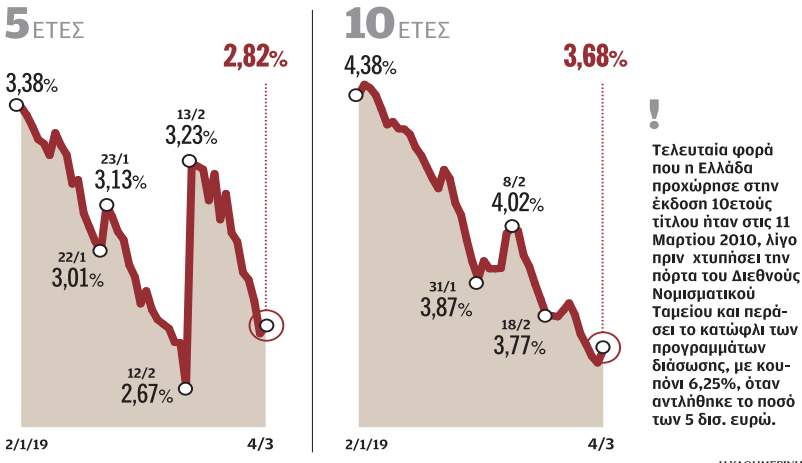
ταία φορά που το ελληνικό Δημόσιο προχώρησε στην έκδοση 10ετούς τίτλου ήταν στις 11 Μαρτίου 2010, λίγο πριν η Ελλάδα χτυπήσει την πόρτα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και περάσει το κατώφλι των προγραμμάτων διάσωσης, με κουπόνι 6,25%, όταν αντλήθηκε το ποσό των 5 δις. ευρώ. Στέλεχη της αγοράς θεωρούν θετική εξέλιξη για τις τράπεζες τη νέα έξοδο της χώρας στις αγορές και μάλιστα με μια έκδοση «ορόσημο» όπως είναι αυτή του 10ετούς. Όπως σημειώνει στην «Κ» υψηλόβαθμο στέλεχος ελληνικής συστημικής τράπεζας, η προσδοκώμενη επιτυχία της έκδοσης του 10ετούς ομολόγου θα ενισχύσει το κλίμα για προσέλκυση επενδυτών με μακροπρόθεσμο ορίζοντα. Αυτό αναμένεται να επιδράσει θετικά και στη ζήτηση για τραπεζικές μετοχές αλλά και στις προσπάθειες που κάνουν

οι τράπεζες να διαθέσουν σε διεθνή κεφάλαια χαρτοφυλάκια NPEs, τα οποία λόγω της διάρθρωσής τους ανήκουν στην κατηγορία των μακροχρόνιων επενδύσεων.

Η θετική αξιολόγηση της Moody's, με την αναβάθμιση της ελληνικής οικονομίας στο B1 από B3 πριν, με θετικές προοπτικές, ήταν καθοριστική, σύμφωνα με τους αναλυτές, για την απόφαση αυτή του οικονομικού επιτελείου, καθώς ενίσχυσε την εμπιστοσύνη της αγοράς. Πλέον η Moody's «ευθυγραμμίζεται» με την S&P αξιολογώντας την Ελλάδα τέσσερις βαθμίδες κάτω από την κατηγορία του «επενδυτικού βαθμού» και η Fitch παραμένει η πιο «γενναϊόδωρη», με τρεις βαθμίδες χαμηλότερα.

Όπως σημειώνει στην «Κ» η Κάθριν Μιούελμπρονερ, αντιπρόεδρος της Moody's, η βελτίωση της βιωσιμότητας

Η πορεία των αποδόσεων των ελληνικών ομολόγων

του δημοσίου χρέους και η επιτυχής επιστροφή στις αγορές ήταν από τους βασικούς παράγοντες που οδήγησαν στην απόφαση του οίκου να αναβαθμίσει την Ελλάδα. Μια νέα έκδοση από το ελληνικό Δημόσιο θεωρείται πιστωτικά θετική από τον οίκο, καθώς, όπως επισημαίνει, θα αποτελέσει άλλο ένα σημάδι ότι η Ελλάδα βρίσκεται σε καλό δρόμο για να επιστρέψει με επιτυχία στην πλήρη χρηματοδότηση της αγοράς. Η Moody's στην έκθεσή της υπογράμμισε την πρόοδο

που έχει σημειώσει η Ελλάδα στο μέτωπο των μεταρρυθμίσεων, τις ισχυρές δημοσιονομικές της επιδόσεις και τη σημαντική βελτίωση που έχει σημειωθεί στη βιωσιμότητα του χρέους. Όπως τόνισε, η συνεχιζόμενη μεταρρυθμιστική προσπάθεια έχει αρχίσει να αποδίδει καρπούς, με τις εξαγωγές να έχουν αυξηθεί, την ανταγωνιστικότητα να έχει βελτιωθεί, την απασχόληση να έχει ενισχυθεί και τις ιδιωτικοποιήσεις να έχουν αρχίσει να επιταχύνονται πρόσφατα.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Περιορισμένος κίνδυνος «άτακτης» εξόδου του Ην. Βασιλείου

Οι πολιτικές εξελίξεις σχετικά με την προγραμματισμένη έξοδο του Ηνωμένου Βασιλείου (Η.Β.) από την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτέλεσαν έναν από τους παράγοντες που επηρέασαν σημαντικά την πορεία των αγορών την εβδομάδα που διανύσαμε. Συγκεκριμένα, σε ομιλία της στο Κοινοβούλιο, η πρωθυπουργός Τερέζα Μέι, η οποία έχει ξεκινήσει γύρο διαπραγματεύσεων με την Ε.Ε. σε μία προσπάθεια να διασφαλίσει νομικά δεσμευτικές αλλαγές για το ιρλανδικό backstop –το μεγαλύτερο σημείο τριβής μεταξύ πολλών βουλευτών του Η.Β.– ανακοίνωσε τη δέσμευσή της για τρεις κρίσιμες ψηφοφορίες στα μέσα Μαρτίου. Μεταξύ αυτών, αναμένεται ψήφιση μέχρι τις 14 Μαρτίου για «μικρή» χρονική επέκταση των διαπραγματεύσεων, σε περίπτωση που το Κοινοβούλιο απορρίψει το ενδεχόμενο «άτακτης» εξόδου καθώς και το σχέδιο εξόδου που έχει ήδη συμφωνήσει με τους Ευρωπαίους. Οι δεσμεύσεις αυτές δημιούργησαν την εντύπωση στους επενδυτές ότι περιορίζουν τον κίνδυνο «άτακτης» εξόδου της χώρας στο άμεσο μέλλον, αφού η πρωθυπουργός δίνει για πρώτη φορά τη δυνατότητα στους βουλευτές να ψηφίσουν για το σενάριο παράταξης των διαπραγματεύσεων για το Brexit, ενδεχόμενο το οποίο απέκλειε μέχρι τώρα. Το γεγονός αυτό επηρέασε θετικά τη στερίλινα στις αγορές συναλλάγματος. Η ισοτιμία ευρώ/στερίλινα υποχώρησε κάτω από την περιοχή του 0,8600 για πρώτη φορά από τα μέσα του 2017. Παράλληλα, η ισοτιμία στερίλινα/δολάριο βρέθηκε την Τετάρτη στο 1,3350, το υψηλότερο επίπεδο από τα μέσα Ιουλίου του 2018, πριν υποχωρήσει στην περιοχή του 1,3250 στο τέλος της εβδομάδας, παραμένοντας όμως περίπου 1,5% υψηλότερα σε εβδομαδιαία βάση, ενώ από τις αρχές του έτους έχει ενισχυθεί κοντά στο 4,0%. Η αποδυνάμωση του δολαρίου έναντι της στερίλινας ευνόησε την ισοτιμία ευρώ/δολ., η οποία βρέθηκε την Πέμπτη στο 1,1420 για πρώτη φορά από τις 5 Φεβρουαρίου, πριν υποχωρήσει την επόμενη ημέρα στην περιοχή του 1,1350, καταγράφοντας περιορισμένα εβδομαδιαία κέρδη ύψους περίπου 0,2%. Η αισιοδοξία γύρω από τις εμπορικές διαπραγματεύσεις ΗΠΑ -Κίνα και τα σχόλια του επικεφαλής της Fed Τζερόμι Πάουελ στην εξαμηνιαία ομιλία του στη Γερουσία και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για την κατάσταση της νομισματικής πολιτικής, τα οποία ενίσχυσαν την άποψη ότι η Κεντρική Τράπεζα δεν θα βιαστεί να προχωρήσει σε νέα αύξηση των επιτοκίων, επηρέασαν επίσης αρνητικά το δολάριο. Ο μειωμένος κίνδυνος «άτακτης» εξόδου του Η.Β. άσκησε πιέσεις στα ομόλογα της χώρας, ενώ, ακολουθώντας ανάλογη πορεία, οι κυβερνητικοί τίτλοι σε ΗΠΑ και Γερμανία βρέθηκαν επίσης υπό πίεση, η οποία εντάθηκε στο τέλος της εβδομάδας μετά τα ισχυρότερα από τα αναμενόμενα στοιχεία για το ΑΕΠ 4ου τριμήνου 2018 των ΗΠΑ.

* Τομέας οικονομικής ανάλυσης και έρευνας διεθνών κεφαλαιαγορών της Eurobank.

Σχέδιο Business Start για νέες επιχειρήσεις

Για να φτάσεις μακριά, ξεκίνησε με σταθερά και αξιόπιστα βήματα

.....

Στηρίζουμε κάθε καινούριο επιχειρηματικό ξεκίνημα και σας παρέχουμε τις λύσεις και την υποστήριξη για να αναπτύξετε την επιχείρησή σας με ασφάλεια και σιγουριά.

Αποκτήστε Τηλεφωνία & Internet με:

- Δωρεάν εγκατάσταση
- 25% έκπτωση στη μηνιαία συνδρομή για 12 μήνες

Ισχύουν Όροι & Προϋποθέσεις.

Τηλεφωνική Εξυπηρέτηση Επιχειρηματικών Πελάτων:150, www.cyta.com.cy/business

Νιώσε κοντά, φτάσε μακριά

Μικρότερη ζήτηση από το 5ετές βλέπουν αναλυτές

«**Δίκονο** μαχαίρι» χαρακτηρίζει την εσπευσμένη απόφαση του ΟΔΔΗΧ να βγει τώρα στις αγορές ο Τζιανλούκα Ζιγκλίο, επικεφαλής στρατηγικής αναλυτής της αγοράς σταθερού εισοδήματος στην Continuum Economics. Όπως εξηγεί μιλώντας στην «Κ», από τη μια μεριά η κυβέρνηση εκμεταλλεύεται το θετικό μομέντουμ που δημιουργεί η αναβάθμιση της Moody's, από την άλλη διατηρείται η αβεβαιότητα για την αξιολόγηση ενόψει του Eurogroup, κάτι που θα μπορούσε να επηρεάσει κάπως τη ζήτηση για το νέο ομόλογο.

Η απόφαση να εκδοθεί το 10ετές πριν από αυτή τη συνάντηση μπορεί

να δείξει ότι η ελληνική πλευρά ανησυχεί για το αποτέλεσμα του Eurogroup και θεωρεί ότι η έκδοση ύστερα από τη συνάντηση θα ήταν πιο δύσκολη ή πιο ακριβή, και αυτό είναι κάτι που θα το λάβουν υπόψη οι επενδυτές.

Οι αποδόσεις των μακροπρόθεσμων ελληνικών ομολόγων επίσης φαίνονται κάπως ακριβές τώρα, μετά το ισχυρό ράλι, ενώ παρά την αναβάθμιση η Ελλάδα παραμένει πολύ μακριά από την επιστροφή στην κατηγορία του «επενδυτικού βαθμού» και έτσι η λήξη για τη 10ετία ενέχει ρίσκο για τους επενδυτές. Συγχρόνως ο κ. Ζιγκλίο επισημαίνει πως η ζήτηση

για το νέο ομόλογο θα είναι κάπως πιο περιορισμένη από ό,τι για το 5ετές. Σε αυτό συμβάλλει και το γεγονός ότι, μετά την ανακοίνωση του ΟΔΔΗΧ τα ελληνικά ομόλογα διέγραψαν τα κέρδη τους και οι αποδόσεις τους αυξήθηκαν, δείχνοντας πως η «όρεξη» για τους ελληνικούς τίτλους θα είναι λιγότερο έντονη και ίσως πιο ασταθής.

Επομένως, ενώ το νέο 10ετές ομόλογο θα έχει «δίκαιη αξία» με μια απόδοση περίπου 3,75% (+305 μ.β. πάνω από τα mid swaps), το επιτόκιο θα οριστεί στις 320 μ.β., γεγονός που συνεπάγεται απόδοση 3,90% τουλάχιστον.

Μετά την ανακοίνωση του ΟΔΔΗΧ τα ελληνικά ομόλογα διέγραψαν τα κέρδη τους και οι αποδόσεις τους αυξήθηκαν, δείχνοντας πως η «όρεξη» για τους ελληνικούς τίτλους θα είναι λιγότερο έντονη και ίσως πιο ασταθής.

Deloitte.

Φορολογικός Οδηγός 2019

Όλα όσα πρέπει να γνωρίζετε

© 2019 Deloitte Limited

Για την ηλεκτρονική έκδοση του Φορολογικού Οδηγού 2019 επισκεφτείτε την ιστοσελίδα: www.deloitte.com/cy/tax-facts-2019

Tax